Α.Θ.Α.Θ.

ΤΙΜΑΤΑΙ Δ. 10 — ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ — ΤΙΜΑΤΑΙ Δ. 10

ΑΘΗΝΑΙ, ΚΥΡΙΑΚΗ 19 Φεβρουαρίου 1906 | ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ: Β. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ | ΕΤΟΣ Γ' — ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 115—12

ΞΕΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΛΗΣΤΡΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

(Διήγημα τοῦ Ἰταλοῦ συγγραφέως κ. Ν. Μιξάζη)

Μεταξὺ Σοβερίας καὶ Τιριόλου ὁ μεγάλος δρόμος ἐξελίσσεται διὰ μέσου ἀλλεπαλλήλων λοφίσκων, οἱ ὁποῖοι σχηματίζουν μίαν ἀνωμαλίαν τῶν χθαμαλῶν ὑπωρειῶν τῶν Ἀπεννίνων, ἄτινα φθάνουν μέχρις τοῦ Ἰονίου πέραν. Τὸ ἔδαφος ἀποτελεῖται ἀπὸ τὸ ἀσπρόχωμα ἐκεῖνο τὸ χαρακτηριστικὸν τῶν ἀγόνων γαιῶν· πέριξ τοῦ δρόμου οὔτε δένδρα, οὔτε ἄμπελοι, οὔτε δενδρύλλια· ἀλλὰ πλῆθος ἀπὸ τὰ ποώδη ἐκεῖνα φυτά, τὰ ὁποῖα ὅσον ἀφθονώτερα εἶνε εἰς ἓν ἔδαφος τόσον περισσότερον δείχνουν τὴν στείρωσιν αὐτοῦ.

Ἀπὸ τὴν Ἀρένα Μπιάνκα μέχρι τοῦ Τιριόλου ἡ διασκευὴ τοῦ ἐδάφους ἐκ τῶν πέριξ λόφων καὶ τῶν ἀπέναντι Ἀπεννίνων σχηματίζει βαθεῖαν κοιλάδα, τὴν ὁποίαν οἱ περίοικοι ὀνομάζουν τὸ «Μπογάζι τοῦ Τιριόλου»

Εἶνε φοβερὰ αὐτὴ ἡ βαθουλωτὴ τοποθεσία. Πέριξ λόφοι γυμνοὶ καὶ χείμαρροι διαυλακώνοντες τὸ ἔδαφος μὲ τὸ βορβορῶδες νερό τους· βράχοι καὶ θάμνοι μικροὶ ἀποτελοῦν κρύπτας, τὸ δὲ ὅλον κοίλωμα ὁμοιάζει μὲ ξηρὸν βυθὸν βαθέος τινὸς ποταμοῦ. Τὴν νύκτα τὸ σκότος ἢ αἱ ἀσθενεῖς τῆς σελήνης ἀκτῖνες προσδίδουν φανταστικὰ σχήματα εἰς τὰ πέριξ θαμνοειδῆ φυτὰ καὶ τὰ ἐλάχιστα δένδρα, τὰ ὁποῖα ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ἀνορθοῦνται μεταξὺ τῶν γυμνῶν λόφων· τὴν ἡμέραν ὁ ἥλιος ἐπὶ τῶν ἀπεψιλωμένων αὐτῶν μερῶν εἶνε ἐξ ἴσου μελαγχολικός.

Ἀριστερόθεν τῷ πορευομένῳ πρὸς τὸ Ρήγιον, μετὰ μικρὰν κοιλάδα μακρὰν διαγράφεται ἡ ὀροσειρὰ τῆς Σύλλας παραλλήλως, δεξιόθεν δὲ κάτω μακρὰν τὰ δάση τῆς Σερραστρέττας μαυριδερὰ καὶ μεγαλοπρεπῆ. Εἰς τὸ πρασινωπὸν βάθος τῆς κοιλάδος αὐτῆς καὶ τῶν δασῶν τούτων ἀσπρίζει ἐρημικόν, μεμονωμένον κανὲν μικρὸν χωρίον. Κατὰ μῆκος τοῦ κονιορτώδους τὸ θέρος καὶ λασπώδους τὸν χειμῶνα δρόμου κανὲν μαγαζὶ δὲν ὑπάρχει, καὶ εἰς ὅλην αὐτὴν τὴν ἐξοχὴν δὲν συναντᾷ κανεὶς οὔτε ἕνα χωρικόν· μόνον κάπου ἐδῶ ἐκεῖ κανὲν κοπάδι βόσκει τρῶγον τὰ κιτρινιάρικα καὶ ἀτροφικὰ ποώδη φυτὰ τῶν πέριξ. Ἡ σιγὴ εἶνε βαθεῖα καὶ πένθιμος. Μόνον τὸ μονότονον τρύλλισμα τῶν κωδωνίσκων τῶν ἵππων οἱ ὁποῖοι σύρουν τὸ λεωφορεῖον, τὸ σφύριγμα κανενὸς ποιμένος, τὸ βέλασμα παραπλανηθέντος προβάτου ἢ τὸ γαύγισμα κανενὸς σκύλλου διακόπτουν σπανιώτατα τὴν καταθλιπτικὴν ταύτην σιγήν. Κάποτε ὁ καλπασμὸς τῶν ἵππων φοβίζει κανὲν κοπάδι ἀπὸ κουρούνες, αἱ ὁποῖαι πετοῦν κρώζουσαι εἰς τὸν ἀέρα καὶ τίποτε ἄλλο· τὸ δὲ λεωφορεῖον διέρχεται τῆς ἐρημιᾶς ταύτης μὲ τοὺς ταξειδιώτας, οἱ ὁποῖοι μισονυστάζουν ὑπὸ τὸ βάρος τῆς πλήξεως.

Τὸ μπογάζι αὐτὸ εἶνε σὰν βυθὸς κανενὸς γιγαντιαίου βαθουλωτοῦ ἀγγείου, ὀλίγα δὲ μέρη τῶν Καλαβριακῶν Ἀπεννίνων ἔχουν τόσην καταθλιπτικὴν καὶ μελαγχολικὴν ἐρημίαν.

*

Μίαν φορὰν τὸ μέρος τοῦτο ἦτο βασίλειον τῶν διαφόρων ληστρικῶν συμμοριῶν, αἱ ὁποῖαι κρυπτόμεναι μεταξὺ τῶν διαφόρων ἐδαφικῶν ἀνωμαλιῶν ἀνέμενον ἐκεῖ τοὺς διαβάτας καὶ τὰς ἁμάξας, τὰς ὁποίας τοὺς ἔστελλεν ἡ τύχη μὲ τοὺς πλουσίους ταξειδιώτας ἐντός, οὓς ἀπεγύμνωναν ἐντελῶς. Καὶ ὅταν αὐτοὶ ἐπέστρεφον γυμνοὶ εἰς Σοβερίαν ἢ Τιριόλον—ἂν εἶχον τὴν τύχην νὰ συναντήσουν λῃστὰς γενναιόφρονας, οἱ ὁποῖοι θὰ τοὺς ἄφιναν τὸ ποκάμισο τοὐλάχιστον— καὶ ἀνέφεραν τὸ γεγονὸς εἰς τοὺς καραμπινιέρους, οἱ λῃσταὶ ἐν τῷ μεταξὺ ἐτρέποντο ἀσφαλῶς πρὸς τὴν δεξιόθεν εἰς τρίωρον ἀπόστασιν Σίλλα ἢ ἀριστερόθεν πρὸς τὸ μέγα καὶ δυσπρόσιτον δάσος τῆς Σερραστρέττας.

Ἄλλοτε, δσάκις ἐπρόκειτο νὰ σταλοῦν διὰ ταχυδρομικῆς ἁμάξης δημόσιαι εἰσπράξεις, συνώδευον αὐτὴν καὶ δύο χωροφύλακες καλῶς ὡπλισμένοι καὶ ἐγνωσμένης γενναιότητος, ὅταν δὲ καθ' ὁδὸν ἀντήχει σφυριγμός τις καὶ μακρόθεν ἐφαίνοντο ὡς σκιαὶ κινούμεναι ἀμυδρῶς οἱ λῃσταί οἱ γενναῖοι χωροφύλακες, ἕτοιμοι πάντοτε, προέβαλον τὸ στῆθός των κατὰ τῶν προτεταμμένων ὅπλων καὶ ἔπιπτον θύματα τοῦ καθήκοντος καὶ τῆς ἀφοσιώσεώς των, σημειοῦντες μὲ τὸ ἀθῶον αἷμά των τὸν ἐρημικὸν δρόμον ... Ὅστις ἀπηχεῖ εἰσέτι ποίους εἰξεύρει πόσων μητέρων, ἀδελφῶν, συζύγων καὶ μνηστῶν τοὺς θρήνους.

*

Καὶ εἰς κάθε σημεῖον ποῦ ἔπιπτε κανὲν γενναῖον παλληκάρι ἐστήνετο ἕνας σταυρὸς ξύλινος πρὸς ἀνάμνησιν, οὕτω πως δὲ ἐσχηματίσθη μακρὰ σειρὰ ἐκ τῶν πενθίμων τούτων συμβόλων καθ' ὅλον τὸ μῆκος τῆς ὁδοῦ. Εἰς μίαν ἐκ τῶν ἐκδρομῶν τὰς ὁποίας ἔκαμα εἰς αὐτοὺς τοὺς μελαγχολικοὺς τόπους, ἐσπέραν τινὰ τοῦ Νοεμβρίου, καθήμενος παρὰ τὸν ἀγωγιάτην—σιωπηλὸν καὶ αὐτόν, μελαγχολικόν, σὰν νὰ εἶχε κάποιο βάρος εἰς τὴν ψυχήν του—τὸν εἶδα αἴφνης ὡς ἀφυπνιζόμενον ἐκ τῶν σκέψεών του:

— Ξεύρετε, ἀφεντικό, ποῦ εἴμαστε τώρα ;

— Ναί, σχεδόν· δηλαδὴ τί θέλεις νὰ εἰπῇς ;

— Θέλω νὰ πῶ πῶς εἴμαστε μέσα στὴν καρδιὰ τοῦ Μπογαζιοῦ. Καὶ νὰ ξέρατε μιὰ φορὰ τί ἦταν καὶ τί γενόνταν ἐδῶ !

— Τί ; δὲ μοῦ λές ;

— Ἐγὼ ποῦ μὲ βλέπεις ἐγέρασα σ' αὐτὴ τὴ δουλειά· πάει-ἔλα, πάει-ἔλα· ἀγωγιάτης μαθές. Εἶδα πράμματα καὶ θάμματα ἐδῶ μέσα. Τώρα εἶνε ἡσυχία, δὲν ξέρετε τίποτε σεῖς οἱ νέοι ἀπὸ αὐτά. Μὰ δὲ μὲ ρωτᾷς καὶ μένα ;

— ;.....

— Νά, βλέπετε ἐδῶ ; Εἶνε ἡ «τρύπα τῶν λύκων». Ἐδῶ ἴσα-ἴσα γενόνταν τὰ περισσότερα. Καὶ ξέρετε γιατί οἱ λῃστάδες ἐδιάλεγαν αὐτὸ τὸ μέρος ; Γιατί ἀκριβῶς στὸ γεφῦρι κάτω εἶχαν ἕνα κρυφὸ ὑπόγειο, ποῦ μέσα ἐκεῖ ἐκρυβόνταν μὲ ὅλην τους τὴν ἀσφάλειαν. Τώρα ποῦ εἴμαστε ἐδῶ θὰ σᾶς τὸ δείξω. Θὰ σᾶς δείξω ἀκόμα καὶ τὸ «καμμένο σπίτι». Ἔχουν σπουδαῖες ἱστορίες αὐτὰ ἐδῶ τὰ μέρη. Ὀρεξὶ νἄχετε ν' ἀκούσετε...Μὲ βλέπετε ἐμένα· ὀχτὼ φορὲς μοῦκαμαν καρτέρι οἱ κλέφτες· τρεῖς φορὲς μ' ἐπλήγωσαν καὶ δυὸ φορὲς μ' ἐπῆραν στὰ βουνά... Καὶ πάντα ἐδῶ τοὺς εὕρισκα...

— Μοῦ ἀρέσουν πολὺ αὐτὲς ἡ ἱστορίες· σὲ παρακαλῶ νὰ ἐξακολουθήσῃς· πάρε ἕνα σιγάρο.

— Ὢ ! νὰ καὶ ἡ «τρύπα τῶν λύκων».—Εἶπεν ὁ γέρων ἀγωγιάτης. Ἐδῶ μέσα στὸν καιρὸ τῶν κλεφτῶν εἶχαν πιάσῃ καμμιὰ δεκαπενταριά, ἔτσι σὰν ποντίκια. Κατὰ τύχην ἕνας καραμπινιέρος, ξαπλωμένος ἐπάνω στὸ γεφῦρι ἐκύτταξε κάτω στὴ ρίζα καὶ εἶδε μιὰ χαραμάδα· ἐκύτταξε καλλίτερα καὶ εἶδε ὅτι ἡ πέτρα ἀπέξω ἦταν βαλτή. Ὑποπτεύθη ὁ ἄνθρωπος καὶ ἔστειλε μήνυμα στὸ Τιριόλο καὶ στὴν Σοβέρια. Ἦρθαν καμπόσοι ἄλλοι καὶ εἶδαν πῶς ἦταν σωστὴ φωλιὰ μέσα ἐκεῖ. Τοὺς ἔπιασαν ὅλους καὶ τοὺς ἐστεῖλαν ἐκεῖ ποῦ χρειαζόνταν. Ἀπὸ τότε ἀπάνω κάτω εἴδαμε ἀνάπαφι καὶ 'μεῖς.

Κάτωθεν ἀκριβῶς μιᾶς ἀψῖδος τῆς γεφύρας, ὅπου τὸ ἔδαφος κατήρχετο βραχῶδες πρὸς τὸν βυθόν, ἠνοίγετο μικρὰ ὀπή, παρὰ τὴν ὁποίαν εὑρίσκετο μεγάλη πέτρα. Πέριξ πλουσία πρασινάδα! ἐκάλυπτε τὰ πάντα καὶ ἂν ὑπετίθετο ὅτι ἡ πέτρα εὑρίσκετο εἰς τὸ στόμιον τῆς ὀπῆς θὰ ἦτο δύσκολον νὰ διακρίνῃ τις ὅτι ὑπῆρχεν ἐκεῖ ἄνοιγμα πρὸς ὑπόγειον θόλον εὐρύτατον.

— Ἐφθάσαμε— εἶπεν ὁ ἀγωγιάτης· νὰ ἡ τρύπα. Μὰ πῶς νὰ σταθοῦμε γιὰ νὰ μποῦμε μέσα, ἀφοῦ ὁ ἐπιθεωρητὴς, ἂν στὴς δέκα δὲ εἶμαι στὸ Τιριόλο μὲ προστιμάρει μὲ δέκα φράγκα.

— Δὲν πειράζει, τὰ δίνω ἐγώ.

— Δὲν πρόκειται γι' αὐτό...Μήπως φοβᾶσθε ;

— Ὄχι.

Χρυσῆ ἡμέρα (Κ. Δέττη)

ὀλίγον περαιτέρω τοῦ Τιριόλου καὶ δεσπόζουν τοῦ Ἰονίου πέραν. Τὸ ἔδαφος ἀποτελεῖται ἀπὸ τὸ ἀσπρόχωμα ἐκεῖνο τὸ χαρακτηριστικὸν τῶν ἀγόνων γαιῶν· πέριξ τοῦ δρόμου οὔτε δένδρα, οὔτε ἄμπελοι, οὔτε δενδρύλλια· ἀλλὰ πλῆθος ἀπὸ τὰ ποώδη ἐκεῖνα φυτά, τὰ ὁποῖα ὅσον ἀφθονώτερα εἶνε εἰς ἓν ἔδαφος τόσον περισσότερον δείχνουν τὴν στείρωσιν αὐτοῦ.

Ἀπὸ τὴν Ἀρένα Μπιάνκα μέχρι τοῦ Τιριόλου ἡ διασκευὴ τοῦ ἐδάφους ἐκ τῶν πέριξ λόφων καὶ τῶν ἀπέναντι Ἀπεννίνων σχηματίζει βαθεῖαν κοιλάδα, τὴν ὁποίαν οἱ περίοικοι ὀνομάζουν τὸ «Μπογάζι τοῦ Τιριόλου»

Εἶνε φοβερὰ αὐτὴ ἡ βαθουλωτὴ τοποθεσία. Πέριξ λόφοι γυμνοὶ καὶ χείμαρροι διαυλακώνοντες τὸ ἔδαφος μὲ τὸ βορβορῶδες νερό τους· βράχοι καὶ θάμνοι μικροὶ ἀποτελοῦν κρύπτας, τὸ δὲ ὅλον κοίλωμα ὁμοιάζει μὲ ξηρὸν βυθὸν βαθέος τινὸς ποταμοῦ. Τὴν νύκτα τὸ σκότος ἢ αἱ ἀσθενεῖς τῆς σελήνης ἀκτῖνες προσδίδουν φανταστικὰ σχήματα εἰς τὰ πέριξ θαμνοειδῆ φυτὰ καὶ τὰ ἐλάχιστα δένδρα, τὰ ὁποῖα ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ἀνορθοῦνται μεταξὺ τῶν γυμνῶν λόφων· τὴν ἡμέραν ὁ ἥλιος ἐπὶ τῶν ἀπεψιλωμένων αὐτῶν μερῶν εἶνε ἐξ ἴσου μελαγχολικός.

Ἀριστερόθεν τῷ πορευομένῳ πρὸς τὸ Ρήγιον, μετὰ μικρὰν κοιλάδα μακρὰν διαγράφεται ἡ ὀροσειρὰ τῆς Σύλλας παραλλήλως, δεξιόθεν δὲ κάτω μακρὰν τὰ δάση τῆς Σερραστρέττας μαυριδερὰ καὶ μεγαλοπρεπῆ. Εἰς τὸ πρασινωπὸν βάθος τῆς κοιλάδος αὐτῆς καὶ τῶν δασῶν τούτων ἀσπρίζει ἐρημικόν, μεμονωμένον κανὲν μικρὸν χωρίον. Κατὰ μῆκος τοῦ κονιορτώδους τὸ θέρος καὶ λασπώδους τὸν χειμῶνα δρόμου κανὲν μαγαζὶ δὲν ὑπάρχει, καὶ εἰς ὅλην αὐτὴν τὴν ἐξοχὴν δὲν συναντᾷ κανεὶς οὔτε ἕνα χωρικόν· μόνον κάπου ἐδῶ ἐκεῖ κανὲν κοπάδι βόσκει τρῶγον τὰ κιτρινιάρικα καὶ ἀτροφικὰ ποώδη φυτὰ τῶν πέριξ. Ἡ σιγὴ εἶνε βαθεῖα καὶ πένθιμος. Μόνον

— Καλά. Ἀφίνομε τὸ παιδὶ μὲ τὸ ἁμάξι καὶ ἐμεῖς πηγαίνομε πεζοὶ καὶ τὸ φθάνομε πάρα-πέρα στὸν ἀνήφορο. Τί λέτε ; Μὰ ἂν φοβᾶσθε, τότε ἀλλάζει... Ἔπειτα δὲν εἶνε λόγος νὰ φοβηθῇ κανείς τώρα· μιὰ φορὰ μάλιστα. Μὰ τώρα καὶ νὰ βρεθῇ κανένας πιστικὸς μὲ κακὸ σκοπὸ τὸν καταφέρνομε οἱ δυό. Ἔχετε ἅρματα ;

— Πὲς στὸ παιδὶ νὰ τραβήξῃ καὶ μὴ σὲ μέλει.

— Τὰ διώρθωσα καλὰ τὰ πράγματα· ὑπολογίζω πῶς θὰ φθάσουμε τὸ ἁμάξι κοντὰ στὸ Τιριόλο. Ἔχω ἕνα κομμάτι κερί. Μὴ φοβᾶσθε, ἐλᾶτε πίσω μου.

Ἡ νὺξ κατεκάλυπτε σιγὰ-σιγὰ τὴν ἐρημικὴν ἐξοχήν· τὰ μακρυνὰ βουνὰ διεγράφοντο ἀμυδρῶς μέσῳ σκοτεινῆς ἀχλύος. Κατήλθομεν εἰς τὴν μικρὰν ὀπὴν καὶ ὁ ἀγωγιάτης κυλίσας ὀλίγον τὴν πέτραν ἔκαμε νὰ φανῇ ὁλόκληρος ἡ θύρα τοῦ σπηλαίου, δι' ἧς μόλις ἕνας ἄνθρωπος ἠμποροῦσε νὰ περάσῃ.

— Ἀκολουθῆστέ με— εἶπεν ὁ γέρω-ἀγωγιάτης καὶ εἰσέδυσεν εἰς τὴν ὀπὴν ἕρπων.

Τὸν ἠκολούθησα μὲ κάποιο αἴσθημα, τὸ ὁποῖον ἴσως νὰ ἦτο καὶ φόβος· δίκαιος ἄλλως εἰς ἐκεῖνο τὸ μέρος. Ἠσθάνθην ἀμέσως πνιγηρὰν ἀτμόσφαιραν, ὑγρασίαν, μοῦχλαν ἀποπνικτικήν. Σκότος βαθύτατον ἐβασίλευε καὶ ὄπισθεν τὸ στόμιον δι' οὗ εἴχομεν εἰσέλθῃ διεγράφετο ἀμυδρῶς εἰς τὸ σκιόφως τῆς ἔξω νυκτός. Ἐσυρόμην σιγὰ-σιγὰ κρατῶν τὸν ἀγωγιάτην ἐκ τῆς χειρός. Ἀφοῦ ἐπροχωρήσαμεν ὀλίγα βήματα ἤναψεν οὗτος τὸ κηρίον καὶ τὸ ὑπόγειον σπήλαιον ἐφωτίσθη. Αἱ πέριξ γωνίαι διεγράφησαν ἀμυδρῶς εἰς τὸ φῶς τῆς λαμπάδος, ἐνῷ ἀπέναντί μας μαύρη ὀπὴ ἐδείκνυεν ὅτι τὸ σπήλαιον ἐπροχώρει πολὺ εἰς τὸ βάθος.

— Νά, ἐδῶ ἦταν ἡ θέσις τοῦ φύλακος.

Ἐπροχωρήσαμεν, περάσαντες τὸ στενὸν τόξον

τοῦ σπηλαίου, εὑρέθημεν δὲ πρὸ εὐρυτάτης ἀθούσης.

— Αὐτὴ ἦταν σὰν νὰ ποῦμε ἡ σάλα τῶν λῃστῶν. Ἐδῶ ἔτρωγαν, ἔπιναν, διεσκέδαζαν, ἐφύλαγαν τὰ κέρδη τους. Ὅταν ἐμπῆκε γιὰ πρώτη φορὰ τὸ ἀπόσπασμα εὗρῆκε ἐδῶ τοῦ Θεοῦ τὰ καλά· θησαυρούς, διαμαντικά, φορέματα, φαγητά... Ἕνας Θεὸς ξεύρει τί γενόνταν ἐδῶ μέσα...

— Μὰ—ἠρώτησα—ἀπὸ τὸ ἴδιο μέρος ἔμπαιναν καὶ ἀπὸ τὸ ἴδιο ἔβγαιναν ;

— Μπᾶ, δὲν ἦσαν τόσο κουτοί. Ἂν προχωρήσουμε πάρα-πέρα θὰ βροῦμε μιὰ ἄλλη τρύπα τὸ ἴδιο στενή, ποῦ βγαίνει ἀντίκρυ στὸν ἄλλο λόφο ἐκεῖ πέρα ἀπὸ πίσω. Ἂν ὁ φύλακας τοὺς ἔκανε σύνθημα πῶς κάτι τρέχει αὐτοὶ ἔβγαιναν ἀπὸ τὴν ἄλλη τρύπα μὲ ὅλην τὴν ἀσφάλεια. Μονάχα τὴν τελευταία φορὰ τὴν ἔπαθαν, γιατί ἅμα βρέθηκε ἡ μιὰ ἡ τρύπα ἐφρόντισαν οἱ καραμπινιέροι νὰ κλείσουν ὅλο τὸ μέρος τριγύρω καὶ οἱ λῃσταὶ παραδόθησαν...

⁂

Ὅταν ἐβγήκαμεν ἀπὸ τὸ ὑπόγειον ἦτο πλέον βαθυτάτη νύκτα, μὲ ὀλίγα ἄστρα διαφαινόμενα μεταξὺ τῶν νεφῶν.

— Ἀκολουθῆστέ με — εἶπεν ὁ ἀγωγιάτης — καὶ προσέχετε μὴ πέσετε.

Ἠκολούθουν κοπιαστικὰ μὲ πολλὴν μελαγχολίαν εἰς τὸν κοπιαστικὸν ἀνήφορον, προσηλωμένος εἰς τὴν μαύρην σκιὰν τὴν διαγραφομένην πρὸ ἐμοῦ—τὸν γέρω ἀγωγιάτην, ὅστις προηγεῖτο. Ὅταν ἐφθάσαμεν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ πετρώδους λόφου :

— Νὰ τὸ «καμμένο σπίτι», μοῦ εἶπεν ὁ γέρων, σταθείς. Δόστε μου τὸ χέρι καὶ κάμετε λίγο γληγορώτερα, γιατὶ δὲν θὰ προλάβωμε. Θὰ σᾶς πῶ ἐγὼ ἐν τῷ μεταξὺ τὴν ἱστορία τοῦ «καμμένου σπιτιοῦ».

Ὅταν ἐφθάσαμε στὴ «βρυσοῦλα τοῦ Τιριόλου» ἦτο ἀκριβῶς ἡ δεκάτη ὥρα καὶ ὁ γέρων εἶχε τελειώσῃ τὴν ἱστορίαν τοῦ καμμένου σπιτιοῦ.

Καὶ τὴν ἱστορίαν αὐτὴν θὰ τὴν διηγηθῶ κ' ἐγὼ τώρα μὲ τὴν σειράν μου, ὅπως τὴν ἤκουσα ἀπὸ τὸν γέρω-ἀγωγιάτην μου.

. . . . . .

Ἕνας νέος ὑψηλός, ρωμαλέος, μὲ τὸ μέτωπον πλατὺ καὶ τὰ μάτια φλογερά, ἐνδεδυμένος τὴν ὡραίαν καὶ ὑπερήφανον ἐνδυμασίαν ὀρεινοῦ χωριάτη Καλαβρέζου, ὁ ὁποῖος στὴν ἐποχὴ τῆς ἱστορίας αὐτῆς, δηλαδὴ στὰς ἀρχὰς τοῦ περασμένου αἰῶνος, δὲν εἶχεν ἀκόμη ἐκφυλισθῇ ὅπως σήμερον, ἐκάθητο μόνος πρὸ μιᾶς τραπέζης εἰς τὸ ὑψηλότερον δωμάτιον τῆς οἰκίας αὐτῆς—ἡ ὁποία σήμερον εἶνε σωρὸς ἀπηνθρακωμένων ἐρειπίων — ἤτις ἐπειδὴ εὑρίσκετο εἰς τὸ ὕψος τοῦ βουνοῦ ἐδέσποζεν εἰς μεγάλην ἀκτῖνα ὅλης τῆς ἐξοχῆς πέριξ. Ἦτο νύκτα καὶ τὸ ἀμυδρὸν φῶς καντυλίου ἀντηνακλᾶτο εἰς τὴν πανοπλίαν, τὴν ὁποίαν εἶχεν εἰς τὸν τοῖχον ὁ νέος.

Διὰ τοῦ ἀνοικτοῦ παραθύρου ἐφαίνετο ἡ ἐξοχὴ περιβεβλημένη τὸν μελανόν της πέπλον. Βαθεῖα σιγὴ ἐδέσποζε, διακοπτομένη κατὰ διαλείμματα ὑπὸ τοῦ πενθίμου κρωγμοῦ νυκτερίου τινὸς πτηνοῦ καὶ τοῦ γαυγίσματος σκύλου καὶ σπανίως κανενὸς σφυρίγματος μυστηριώδους.

— Ἀγρυπνοῦν—ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν ὁ νέος—ἀγρυπνοῦν ἀνάμεσα ἀπὸ τοὺς θάμνους καὶ τὰς χαράδρας ἕτοιμοι μὲ τὴν καραμπίνα στὸ χέρι. Εἶνε στὴ θέσι τους ἀποφασισμένοι νὰ σκοτωθοῦν, νὰ θυσιασθοῦν, ἐνῷ ἐγώ....

Καὶ ἔκλινε τὴν κεφαλήν του εἰς πικροὺς συλλογισμούς, ὁπότε ἐκτύπησε κάποιος εἰς τὴν θύραν.

— Ἐμπρός, ἐφώναξεν ὁ νέος, ὡσεὶ ἀφυπνισθεὶς ἀπὸ τοὺς συλλογισμούς του.

Εἰσῆλθεν εἰς νέος χωρικός, μὲ τὴν καραμπίναν ἀνηρτημένην εἰς τὸν ὦμον.

— Λοιπόν ;

— Ἐτελείωσαν ὅλα καλά, εἶπεν ὁ χωρικός.

— Καὶ ἐκοπίασες πολύ ;

— Ὄχι καὶ τόσον. Ὁ ἀγωγιάτης ὁ Σάντας ἦταν ἀπὸ τοὺς δικούς μας καὶ μὲ ἐβοήθησε.Σὲ μιὰ στιγμὴ ὅλα ἦταν τελειωμένα. Δύο-τρεῖς δικοί μας ἔπεσαν, ἀλλὰ κατάφερα κι' ἅρπαξα τὰ σχοινιὰ τῶν ἀλόγων καὶ ἐσύραμε τὴν ἅμαξα ἐκεῖ ποῦ θέλαμε.

— Καὶ κείνη ;

— Ἐκείνη ; ἡ κυρία ; Πρῶτα ἔβαλε τὲς φωνὲς σὰν πληγωμένο ζαρκάδι, ἔπειτα λιγοθύμησε.

— Δὲν τῆς ἐκάματε κακό ; Κύτταξε καλά, Κουτσαύτη, μὴ τῆς ἐκάματε τίποτε κακό ; Μὰ τὸ Χριστό σοῦ κόβω τὸ λαρύγγι σὰν τοῦ ἀρνιοῦ.

— Μὰ ὄχι, ὄχι' τόσῳ μάλιστα εἶνε ἀλήθεια ποῦ ἔπειτα ἀπὸ λίγο ἤκουσα στεναγμόν· ἀμέσως ἐγύρισα πρὸς τὸ μέρος ποῦ ἦταν ξαπλωμένη μέσα στὸ ἅμαξι· αὐτὴ ἐγύρισε τὰ μάτια της μὲ πολὺ μῖσος σὰν νὰ ἔβλεπε τὸν ὄξω ἀπ' ἐδῶ. Ἐγὼ ἐπροσπάθησα νὰ τὴν συχάσω μὲ γλυκὰ λόγια. Τῆς εἶπα : «Μὴ φοβᾶσαι, δὲν θὰ πάθῃς τίποτε. Θὰ σὲ πᾶμε εἰς ἕνα πολὺ καλὸν φίλον, ποῦ ἔχει ἀνάγκην νὰ σὲ ἰδῇ κι' ἐπειδὴ δὲν μπορεῖ αὐτὸς νὰ ἐρθῇ στὸ σπίτι σου πρέπει σὺ νὰ πᾷς στὸ δικό του». Δὲν μοῦ εἴπατε νὰ τῆς πῶ ἔτσι, Καπετάνιε ; Καὶ ἔτσι τῆς εἶπα.

— Καὶ ποῦ εἶνε τώρα ; εἶπεν ὁ νέος μὲ πολλὴν συγκίνησιν .

— Στὸ δωμάτιο ποῦ μοῦ εἴχατε πῇ σεῖς νὰ τὴν βάλω. Ἐκάθησε σωρὸς σὲ μιὰ καρέκλα καὶ ἄρχισε νὰ κλαίῃ.

— Πάει καλά, πήγαινε.

—Καπετάνιε, πρέπει νὰ σοῦ πῶ καὶ κάτι ἄλλο. Ἐμαθα ποῦ ἀπὸ τὴν Κοζέντσα ἔφυγαν δυὸ λόχοι στρατιῶται καὶ ἀπὸ τὸ Κατζαντζάρο ἄλλοι δύο.Λέν πῶς ἐμυρίστηκαν τὴν φωλιά μας καὶ θέλουν νὰ παινεθοῦν πῶς σὲ λίγες μέρες θὰ μᾶς χαλάσουν.

— Πήγαινε νὰ πῇς στὰ παιδιὰ νὰ φυλᾶν προσεκτικά. Ἂν ἔρθουν θὰ τοὺς δεχθοῦμε ὅπως τοὺς πρέπει.

Ὁ χωρικὸς ἐβγῆκε. Ἅμα ὁ νέος ἔμεινε μόνος, ἐπλησίασε πρὸς τὴν τράπεζαν, ἐπῆρε τὰ πιστόλια του, τὸ σπαθί του, ἕνα φαναράκι καὶ ἐβγῆκε.

⁂

Ἡ νεαρὰ κυρία ἔμενεν ἐγκαταλελειμμένη εἰς τὴν ἔδραν της. Συνελθοῦσα ὀλίγον κατ' ὀλίγον εὑρέθη πρὸ χάους, τὸ ὁποῖον ἠνοίχθη πρὸ αὐτῆς ἐπὶ τῇ σκέψει, ὅτι εὑρίσκεται εἰς χεῖρας λῃστῶν. Ἦτο ὡραιοτάτη καὶ εἰς τὸ Μέγαρον τοῦ Διοικητοῦ τῆς Κοζέντσας εἶχε διεγείρῃ τὸν θαυμασμὸν καὶ τὴν λατρείαν μεταξὺ ὅλων τῶν Γάλλων. Ἤδη πρὸ τοῦ ἀγνώστου τῆς τύχης της ἔτρεμε, ἐφρικία εἰς πάντα κρότον, εἰς πᾶσαν ἐλαφρὰν ἀπήχησιν, τὴν ὁποίαν ἡ διηγερμένη της φαντασία ἀντελαμβάνετο ἐν μεγεθύνσει. Ἀλλ' ἡ οἰκία ἐφαίνετο ἐρήμη καὶ ἀκατοίκητος· οὐδὲν σημεῖον ζωῆς ἐφαίνετο ἐν αὐτῇ καὶ ἐφ' ὅσον ἡ πρώτη σύγχυσις παρήρχετο ἐπὶ τοσοῦτον οἱ κρότοι ἠλαττοῦντο καὶ ἡ νυκτερινὴ γαλήνη ἐπεκράτει εἰς τὰ αἰσθήματα τῆς νεαρᾶς κυρίας.

Ἄϊφνης ἀνεπήδησεν ἐν μιᾷ στιγμῇ ἐκ τῆς θέσεώς της ἐν ἄκρᾳ ἀπελπισίᾳ, μὲ τὰ μάτια ὀρθάνοιχτα, προσηλωμένα πρὸς τὴν θύραν καὶ μὲ τὰ χέρια εἰς τὰ λυτὰ μαλλιά της, τὰ ὁποῖα ἐν φρίκῃ ἐτραβοῦσεν ἀλλόφρων. Εἶχεν ἀκούσῃ φωνὰς καὶ κτύπους, μετά τινας δὲ στιγμὰς τὴν κλειδαριὰ ἀνοιγομένην.

— Θεέ μου, Θεέ μου, ἐψιθύριζεν ὑποχωροῦσα πρὸς τὸν τοῖχον.

Ἡ θύρα ἠνοιξε καὶ ἐπεφάνη εἷς νέος.

Τὸν ἀνεγνώρισε, μὲ ἔκρηξιν δὲ ὑπερανθρώπου χαρᾶς, βεβαία ὅτι ἐν τῷ προσώπῳ του ἀνευρίσκει τὸν σωτῆρά της τρέχει πρὸς αὐτὸν καὶ ἁρπάζουσα αὐτὸν ἀπὸ τὰ γόνατα :

— Σὺ εἶσαι, Ἐρρῖκο, σύ ; ἀνεφώνησεν. Σῶσέ με, δι' ὄνομα τοῦ Θεοῦ.

Αὐτὸς ἵστατο ἀκίνητος, σοβαρός, σιωπηλός, μὲ ἐλαφρότατον, μόλις διαγραφόμενον διὰ τῶν χειλέων του πικρὸν μειδίαμα καὶ ὠχρὸς ὡς ὁ θάνατος.

— Ἐρρῖκο, Ἐρρῖκο Μπαλδίνη,ἔλεγεν αὐτὴ σφίγγουσα ἔτι μᾶλλον τὰ γόνατά του. Εἶμαι ἐγώ, δὲν μὲ ἀναγνωρίζεις ; Εἶμαι ἐγώ. Μὲ ἅρπαξαν, μὲ ἀπήγαγον, μὲ ἔφεραν ἐδῶ εἰς αὐτὸ τὸ φοβερὸ σπίτι. Ὁ Θεὸς σὲ ἔστειλε γιὰ νὰ μὲ βοηθήσῃς !...

Αὐτὸς τὴν παρετήρει μὲ παράδοξον βλέμμα, τὸ ὁποῖον ἄλλοτε ἔλαμπεν ἀπὸ μῖσος καὶ ἄλλοτε ἀπὸ γλυκύτητα. Ἐφαίνετο σὰν νὰ ἤθελε νὰ τὴν βλέπῃ ἱκετεύουσαν καὶ ἐβυθίσθη εἰς σκέψιν χωρὶς νὰ λέγῃ λέξιν.

— Μὰ γιατί μὲ παρατηρεῖς μὲ τέτοιο βλέμμα ; Δὲν σὲ ἔστειλεν ὁ Θεὸς γιὰ νὰ μὲ σώσῃς ! Δὲν ἐνήργησεν ὁ Θεὸς νὰ σὲ συναντήσω ἔπειτα ἀπὸ τόσων ἐτῶν χωρισμόν ; Ἐρρῖκο, Ἐρρῖκο δὲν ἐρωτῶ πῶς εὑρέθης σὺ ἐδῶ· βέβαια εἶνε θαῦμα... Ἐλευθέρωσέ μς, βγάλε με ἀπ' αὐτὸ τὸ μέρος ποῦ μ' ἔφεραν.

— Ἀδύνατον—ἀπήντησεν οὗτος ἐξακολουθῶν νὰ τὴν παρατηρῇ μὲ σταθερὸν τὸ βλέμμα, μένων ἀκίνητος.

Τὸν παρετήρησεν ἔντρομος· ἔπειτα σὰν νὰ μὴν εἶχε καταλάβῃ !

— Ἀδύνατον ; Καὶ εἶσαι σύ, Ἐρρῖκο Μπαλδίνη ποῦ μοῦ λὲς ἀδύνατον ; Καὶ ποιοὶ εἶνε αὐτοί ; Ποιός εἶνε ὁ ἀρχηγός τους ;

— Ἐγὼ εἶμαι ποῦ ἔκαμα νὰ ἁπαχθῇς... ἐγὼ εἶμαι ὁ ἀρχηγὸς αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων, ἐγὼ εἶμαι ποῦ σ' ἔχω στὴν ἐξουσία μου, Μαρία.

Αἱ λέξεις ἔπιπτον μιὰ-μιὰ ἀπὸ τὰ χείλη του· ὁ τόνος των ἦτο σοβαρὸς καὶ πένθιμος. Ἐνόησεν ἀμέσως τί ἤθελεν ἐκεῖνος ὁ ἄνθρωπος μὲ τὴν παγοπλίαν αὐτὴν εἰς ἐκεῖνο τὸ σπίτι, ἔπειτα ἀπὸ διάστημα τεσσάρων ἐτῶν ποῦ δὲν τὸν εἶχεν ἰδῇ, ἀρχηγὸς ἦδη τῶν λῃστῶν ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι εἶχαν σπείρῃ τὸν τρόμον εἰς ὅλα τὰ πέριξ τῆς Καλαβρίας. Ἐπανέστρεψε τὰ βλέμματά της πρὸς τὸν νέον καὶ ἐτραύλισε μόλις ἀκουσθεῖσα :

— Σύ, σύ, σύ ! Εἶμαι χαμένη ! χαμένη.

Ἐκεῖνος ἔκλεισε τὴν θύραν καὶ πλησιάσας ἤρεμος πρὸς τὴν νεαρὰν γυναῖκα εἶπε :

— Καθήσατε, ἐμπρὸς καθῆστε καὶ ἀκοῦστέ με !

⁂

Ὡμίλει μὲ πολλὴν γαλήνην καὶ ἤρεμίαν, μὲ πολλὴν μελαγχολίαν εἰς τὴν φωνὴν καὶ τὸ βλέμμα μὲ τὴν ὡραίαν του κεφαλὴν κεκλιμένην ἐπὶ τοῦ στήθους. Αὐτὴ ἐσύρθη ἐπί τινος καθίσματος καὶ ἐσωριάσθη, εὑρισκομένη εἰς μίαν ψυχολογικὴν κατάστασιν λίαν συγκεχυμένην. Αὐτὸς ἐκάθησεν εἰς τὸ δάπεδον στηρίξας τὴν κεφαλήν του εἰς τὰ γόνατά της. Παρετήρησεν ἐπί τινας στιγμὰς τὴν ὡραιοτάτην φυσιογνωμίαν τῆς νεαρᾶς γυναικός, τὴν ὁποίαν τόσον εἶχεν ἀγαπήσῃ καὶ χάριν τῆς ὁποίας εἶχε καταδικασθῇ εἰς ἑκουσίαν τετραετῆ ἐξορίαν ἀνὰ τὰ ὄρη. Τὴν εἶχεν ἀγαπήσῃ μὲ τὸν ἀθῶον ἔρωτα τῶν μικρῶν ποῦ παίζουν ἀμέριμνα—ἀπὸ τῆς παιδικῆς των ἡλικίας ἐχρονολογεῖτο ἡ ἀγάπη των.

Ἀργότερα, ὅταν οἱ Βουρβῶνοι κατέλαβον τὴν Καλαβρίαν, ὁ Ἐρρῖκος μὴ ἀνεχόμενος ζυγὸν ξενικὸν ἔφυγεν εἰς Σικελίαν, φέρων μέσα εἰς τὴν καρδίαν του τὴν ἀνάμνησιν τῆς Μαρίας, τῆς θυγατρὸς τοῦ βαρώνου Σερράλτα. Ἐκεῖ εἰς τὴν ἐξορίαν εὑρισκόμενος ἔμαθεν ὅτι ἡ Μαρία του εἶχε καταπλήξῃ τοὺς Γάλλους μὲ τὴν ἔκπαγλον καλλονήν της, ἔμαθε δὲ παροσέτι ἀργότερα, ὅτι ὁ πατήρ της σκέπτεται νὰ τὴν πανδρεύσῃ μὲ κάποιον Γάλλον συνταγματάρχην. Δὲν τὸ ἐπίστευσε, διότι δὲν ἤλπιζεν ὅτι ἡ παιδική του φίλη θὰ τὸν ἐλησμόνει τόσον εὔκολα καὶ θὰ προσοικειοῦτο μὲ ἕνα ξένον, ἐχθρὸν τῆς πατρίδος. Μὲ τὴν δυνατὴν καὶ ἀθῶαν καρδίαν του ἐπίστευσεν ὅτι τὰ πάντα θὰ λήξουν κατ' εὐχήν.

Ἀλλ' αἱ εἰδήσεις ἔφθαναν ἀλλεπαλλήλοι δυσμενεῖς. Τέλος δὲ ἐμάνθανεν ὅτι ἐντὸς 15 ἡμερῶν γίνονται οἱ γάμοι τῆς Μαρίας μὲ τὸν κόμητα ντὲ Φουκρὲλ, συνταγματάρχην Γάλλον. Δὲν ἐκρατήθη πλέον· διεπεραιώθη ἐκ τῆς Σικελίας εἰς τὴν Καλαβρίαν, σχηματίζει σῶμα χωρικῶν καὶ κηρύσσει τὴν ἀνταρσίαν κατὰ τῶν Γάλλων, αὐτὸς ἐπὶ κεφαλῆς ἰσχυροτάτου σώματος ὀρεσιβίων.

Διέπραξε πολλὰ κατορθώματα κατὰ τῶν Γάλλων εἶχε δὲ καταστῇ τὸ φόβητρον εἰς ὅλα τὰ πέριξ. Ἔμαθεν ἡμέραν τινά, ὅτι ἡ Μαρία, σύζυγος ἤδη τοῦ κόμματος Φουκρὲλ ἐπρόκειτο νὰ ἀναχωρήσῃ ἐκ Κοζέντσας διὰ νὰ συναντήσῃ τὸν σύζυγόν της, στήσαντα τὸ στρατόπεδόν του ἔξωθεν τοῦ Τιριόλου ἐνήργησε δὲ στρατηγικώτατα διὰ τῶν ἀνδρῶν του καὶ κατώρθωσε νὰ τὴν ἁπαγάγῃ.

⁂

Καὶ τώρα τὴν εἶχεν ἐκεῖ, εἰς τὸ σπίτι αὐτὸ ὅπου αὐτὸς μόνος ἦτο μετὰ τὸν Θεὸν κύριος· πέριξ δὲ 150 ὀρεσίβιοι χωρικοὶ κάλλιστα ὡπλισμένοι ἐφύλαττον.

— Ὄχι, τῆς ἔλεγε συγκεκινημένος, ὄχι δὲν θὰ σοῦ κάμω τίποτε. Σὲ ἠγάπησα τόσον ὥστε νὰ σὲ συγχωρήσω εἰς ὅ,τι καὶ ἂν ἔκαμες. Ἀλλ' εἶμαι βέβαιος, Μαρία, ὅτι ἠγάπησες μὲ καὶ σὺ καὶ δι' αὐτὸ αἰσθάνομαι ὅλην τὴν δύναμιν τῆς ψυχῆς νὰ σοῦ εἰπῶ : Ἔλα Μαρία νὰ φύγωμε ἐδῶ εἰς τὸ σπίτι εἶνε ὑπόγειος δρόμος ποῦ θὰ μᾶς φέρῃ ἀκριβῶς στὴ θάλασσα χωρὶς νὰ μᾶς ἰδῇ κανείς. Φεύγομε στὴ Σικελία, θὰ ζήσωμε εὐτυχεῖς ἐκεῖ μαζί.

— Ὄχι, ὄχι Ἐρρῖκε, δὲν εἶνε δυνατόν. Εἶνε ἀργὰ πλέον.

Ὁ ἀρχιληστὴς ἔκαμε βίαιον κίνημα σηκωθεὶς αἰφνιδίως· παρετήρησε μὲ ἄγριο μάτι τὴν Μαρίαν, ἐδοκίμασε νὰ προχωρήσῃ κατ' αὐτῆς ἀλλ' ἐκρατήθη· αἰφνιδία μεταβολὴ ἐπῆλθεν εἰς τὴν ἔκφρασίν του. Ἡ φυσιογνωμία του ἔδειχνε συντριβὴν καρδίας καὶ πόνον ὑπέρτατον, ὄχι θυμόν, ὄχι ἔξαψιν. Ἔκλινε τὴν κεφαλὴν καὶ σχεδὸν ἐδάκρυεν ἐκ τοῦ πόνου.

Ἡ Μαρία συνεκινήθη φοβερὰ, καὶ ἀλλάσσουσα τόνον φωνῆς :

— Ναί, Ἐρρῖκε, σὲ ἠγάπησα, ἀλλὰ τώρα δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ συζήσωμε. Φθάνει νὰ σοῦ εἰπῶ ὅτι τὸν πόνο σου θὰ τὸν ἔχω καὶ γὼ στὴν καρδιά μου. Κάμε ὅ,τι θέλεις Ἐρρῖκο. Ὅ,τι εἶχα νὰ σοῦ εἰπῶ στὸ εἶπα.

Καὶ εἶχε τόσην ἀποφασιστικότητα καὶ εἰλικρίνειαν ἡ φωνή της ὥστε ὁ Ἐρρῖκος ἠσθάνθη ὅλον τὸν ἀνδρισμόν του καὶ σηκώνων τὴν ὡραίαν κεφαλὴν τῆς λέγει γαληνιότατα :

— Εὐχαριστῶ, Μαρία, θὰ φύγῃς ἥσυχη ἀμέσως· θὰ παραγγείλω νὰ σὲ ὁδηγήσουν ἀσφαλῶς οἱ ἄνθρωποί μου. Χαῖρε, καὶ ἂν ἀκούσῃς ὅτι ὁ Ἐρρῖκος Μπαλδίνης ἐφονεύθη κάμε καμμίαν προσευχὴν διὰ τὴν ψυχήν του. Ἄδριον ἴσως θὰ εἶνε καιρὸς δι' αὐτό. Φύγε γλήγωρα, χαῖρε.

Καὶ ἐσφύριξε διὰ νὰ ἔλθῃ κάποιος ἐκ τῶν συντρόφων του.

Ἀλλὰ προτοῦ ἀκουσθῇ τὸ σφύριγμά του, ἄλλοι σφυριγμοὶ κινδύνου ἀντήχησαν. Σύνθημα, ὅτι Γαλλικὸς στρατὸς ἤρχετο. Ὁ Ἐρρῖκος μόλις προφθάνει νὰ εἰσαγάγῃ τὴν Μαρίαν εἰς τὸν ὑπόγειον διάδρομον καὶ νὰ τὴν ὁδηγήσῃ πῶς νὰ ἐξέλθῃ ἀσφαλῶς, ἐνῷ εἷς σύντροφος τρέχων ἐφώνοζε :

— Καπετάνιε, ἐπλάκωσαν οἱ Γάλλοι.

— Ἐδῶ εἶμαι, παιδιά, μὴ σᾶς μέλει, εἶπεν αὐτὸς ἠρεμώτατος σᾶν νὰ μὴ εἶχε συμβῇ τίποτε. Μὲ τὸ πιστόλι δὲ εἰς τὸ χέρι ἐπροχώρησε πρὸς τὸ σημεῖον τῆς συγκεντρώσεως τῶν λῃστῶν.

Ἐπηκολούθησε φοβερὰ σύγκρουσις τῶν λῃστῶν καὶ τῶν Γάλλων. Ὁ Ἐρρῖκος ἀπηλπισμένος ἐπάλαισεν ἡρωϊκώτατα μέχρι τελευταίας στιγμῆς, ὁπότε γεμάτος πληγάς, Ἡράκλειος τὸ δέμας, ἀναφωνεῖ μέσῳ τῶν συντρόφων του :

— Τί νὰ τὴν κάμωμε τώρα τὴν ζωήν, ἂς καοῦμε ὅλοι μέσα ἐδῶ.

Καὶ θέσας πῦρ εἰς τὴν ἀποθήκην τῶν πολεμοφοδίων τῆς οἰκίας κατεπλακώθησαν εἰς τὴν ἄβυσσον ἥτις ἠνοίχθη κάτωθεν αὐτῶν.

⁂

Αὐτὴ εἶνε ἡ ἱστορία τοῦ «καμμένου σπιτιοῦ» τὴν ὁποίαν μοῦ διηγήθη ὁ γέρω-ἀγωγιάτης.

(Ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ)

ΓΝΩΜΑΙ ΜΕΓΑΛΩΝ ΑΝΔΡΩΝ

Ὅταν σᾶς λέγουν ὅτι εἶσθε ἔξυπνος, προσέξατε, ἑτοιμάζονται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον νὰ σᾶς ἀπατήσουν.

Ὅταν κάμνῃ τις μίαν γυναῖκα νὰ ὑποφέρῃ ἐξ αἰτίας του, νὰ εἶσθε βέβαιοι ὅτι ἐκδικεῖται κάποιον.

Ὁ μᾶλλον ἀγαπώμενος ὑπὸ μιᾶς γυναικὸς δὲν εἶναι πάντοτε καὶ ὁ ὑπ' αὐτῆς προτιμώμενος.

Τὸ ψεῦδος εἶνε ἐνίοτε ἡ μόνη δυνατὴ μορφὴ τῆς αἰδοῦς.

Διὰ τοὺς ὑπερπλούτους ἀνθρώπους, τὸ ὑποφέρειν φυσικῶς εἶναι ὁ μόνος τρόπος νὰ μὴ ἀνιῶσιν.

Ὁ χείριστος ἐχθρὸς τοῦ ἔρωτος εἶναι ὁ ἐγωϊσμός.

Οἱ Γάλλοι εἶναι ἔθνος πολεμικόν· οἱ Γερμανοὶ εἶναι ἔθνος στρατιωτικόν.

Ἡ μόνωσις ἀκονίζει τὸ πνεῦμα ὅπως τὸ σκότος τὴν ὅρασιν.

Τὸ ἀληθὲς μυστικὸν τῆς εὐτυχίας εἶναι νὰ ἀπαιτῇ τις πολλὰ ἐξ ἑαυτοῦ καὶ ἐλάχιστα παρὰ τῶν ἄλλων.

Ἐὰν τὸ κοινὸν ἀρνεῖται νὰ ἀνομολογήσῃ τὸ ἐπελθὸν εἰς τὰς προσφιλεῖς του ἠθοποιοὺς γῆρας, τοῦτο προέρχεται ἐκ τοῦ ὅτι εἶναι δι' αὐτὸ ὡς ἓν κάτοπτρον ἐν ᾧ παρατηρεῖ τὰς ἰδίας του ρυτίδας.

Οὐδεὶς εἶναι σταθερώτερος καὶ πιστότερος τῶν Ἄγγλων ἐν ταῖς ἰδιωτικαῖς αὐτῶν σχέσεσιν· ἐπιφυλάττουσι τὴν κακοπιστίαν διὰ τὰς διεθνεῖς των σχέσεις. Ἰδοὺ λαὸς ὅστις ἠξεύρει νὰ θέτῃ κάθε πρᾶγμα εἰς τὸν τόπον του.

Αἱ ἐρωτοτροποι εἶναι συχνάκις γυναῖκες ἂς ἀτέλειά τις ἐμποδίζει τοῦ νὰ ὦσιν ἐρωμέναι.

Ἡ σιωπηλὴ νεότης κυοφορεῖ τὸ ἔγκλημα, τὴν ὑποχονδρίαν καὶ τὴν φθίσιν. Τὰ λιμνάζοντα ὕδατα θολοῦνται. Ἡ ἀληθὴς νεότης παίζει, ᾄδει, θορυβεῖ ἔχει τὸν ἐνθουσιασμὸν εἰς τὴν ψυχὴν αὐτῆς. ἔχει τὸν οὐρανὸν εἰς τὸ βλέμμα. Ἀλλοίμονον εἰς τὸν ἐναυτὸν ἐκεῖνον, ὅστις δὲν ἔχει ἄνθη κατὰ τὸ ἔαρ.

Ἡ ζηλοτυπία ἐνέπνευσε βεβαίως εἰς τὸν Ἀδὰμ τὴν συμβουλήν, ἣν ἔδωκε πρὸς τὴν Εὔαν, νὰ καλύψῃ τὴν γυμνότητα αὐτῆς μὲ φύλλα συκῆς· ἦτο μόνος, ἐφοβήθη τὴν σκιάν του.

Ὁ κόσμος οὗτος κατοικεῖται ὑπὸ μεγαλοφροσύνης, ἥτις ἔρπει πρὸ τῶν ὑλικῶν ἀναγκῶν.

Ἠρώτων τὸν σοφὸν Λόηµαν πόθεν ἐδιδάχθη τὴν σοφίαν του, ἀπήντησεν : «Ἀπὸ τοὺς τυφλούς. Πρὶν ἢ προχωρήσουν ἓξ βῆμα ψηλαφῶσι τὸ ἔδαφος διὰ τοῦ ποδός. Σκέπτου περὶ τῆς ἐξόδου πρὶν εἰσέλθῃς.»

Τὸ κολακευτικώτερον ἐγκώμιον διὰ μίαν γυναῖκα εἶναι αἱ κακολογίαι, ἂς ἐκτοξεύει τις κατὰ τῶν ἄλλων γυναικῶν.

Ὅ,τι παραχωρεῖ τις εἰς τὴν μόδαν ἄλλο τόσον, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ἀφαιρεῖ ἀπὸ τὸ λογικόν.

ΒΑΣΙΛΕΙΣ ΠΡΙΓΚΗΠΕΣ ΑΡΙΣΤΟΚΡΑΤΑΙ

Ὁ νεαρὸς Βασιλεὺς τῆς Ἱσπανίας εἶναι ἐπιδεξιώτατος εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ ξίφους. Ἀπὸ μικρᾶς ἡλικίας ἐγυμνάζετο ὑπερβολικὰ εἰς τὸ σπαθὶ μὲ ξύλινα τοιαῦτα, εἶναι δὲ σήμερον δεινὸς ξιφομάχος, ὁ ἐπιτηδειότερος ἴσως εἰς τὴν ξιφασκίαν ἐξ ὅλων τῶν βασιλέων.

⁂

Ἡ «μοργανικὴ» σύζυγος τοῦ βασιλέως τοῦ Βελγίου ἦτο πρὶν κυρία Βωγιάν. Εἶναι ὡραιοτάτη κυρία. Ἦτο μπιρραριέρα εἰς τὴ Βορδώ, τυχαίως δὲ συνηντήθη ἐν Βρυξέλλαις μὲ τὸν Βασιλέα Λεοπόλδον, ὅστις τόσον κατεθέλχθη ἐκ τῆς καλλονῆς της εὐθὺς ὥστε τὴν ἐνυμφεύθη ὀλίγον ἀργότερα εἰς τὰ ἀνάκτορα Λάεκεν, ἀνεπισήμως, ἐννοεῖται καὶ διὰ πολιτικοῦ γάμου. Ἡ κυρία Βωγκὰν ζῇ σήμερον βασιλικώτατα εἰς τὴν ἐπὶ τούτῳ χάριν αὐτῆς οἰκοδομηθεῖσαν ἔπαυλιν Βιλλαφράγκαν, ὅπου τὴν ἐπισκέπτεται ὁ ἐστεμμένος ἡμιεπίσημος σύζυγός της.

⁂

Ἡ ἐπίσημος ἅμαξα τοῦ βασιλέως τῆς Ἱσπανίας σύρεται ἀπὸ ὀκτὼ λευκοὺς ἵππους μὲ λευκὰ ἐξαρτήματα καὶ ἀργυρᾶ χαλινάρια.

⁂

Ἡ βασίλισσα τῆς Ἰταλίας θυγάτηρ τοῦ Ἡγεμόνος τοῦ Μαυροβουνίου, ἀνατρέφει τὰ τέκνα της Σπαρτιατικώτατα. Γυμνόποδα χειμῶνα-καλοκαῖρι, τὰ ἀφίνει νὰ τρέχουν εἰς τὸν ἀπέραντον Ἀνακτορικὸν κῆπον.

⁂

Ἡ κυρία Ἀλίκη Λόγκουωρθ—πρώην Μὶς Ροῦζβελτ—εἶναι δεινοτάτη σπορτγοῦμεν. Εἰς ὅλα τὰ ἀθλητικὰ παιγνίδια εἶναι καλήτερα ἀπὸ κάθε ἀθλητικὴ γυμνασμένη· οἱ δὲ μῦς αὐτῆς ἔχουν χαλυβδίνην ἀντοχήν.

⁂

Εἰς 3 1[2—4 ἑκατομμυρίων ἀξίας ὑπολογίζονται τὰ δῶρα τὰ ὁποῖα ἔλαβεν ἡ Ἀλίκη Ροῦζβελτ κατὰ τοὺς γάμους αὐτῆς, τοὺς τελεσθέντας τὸ παρελθὸν Σάββατον.

⁂

Ὁ Ρῶσσος ναύαρχος Ἀλεξιέφ, ὁ πρώην ἀντιβασιλεὺς τῆς Ἀπωτάτης Ἀνατολῆς, ἔχει ὡς ἀναπόσπαστον σύντροφον μίαν μικρὰν ἀρκοῦδα, ὀνόματι Μοῦσκα, ἡ ὁποία τὸν συνώδευε καὶ εἰς τὸν πόλεμον.

⁂

Ὁ Σὶρ Τζὼν Μπράννερ, μέλος τῆς Βουλῆς τῶν Κοινοτήτων, εἶναι ὁ βασιλεὺς τῆς βιομηχανίας ἐν Ἀγγλίᾳ. Εἶναι δὲ συναγωνιστὴς τοῦ Κάρνετζη εἰς τὰς ἀγαθοεργίας. Ἱδρύει καὶ αὐτὸς βιβλιοθήκας, σχολεῖ

ΤΟ ΤΑΞΙΜΟ

ΥΠΟ **ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ Δ. ΜΩΡΑΪΤΙΔΗ**

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ

[Ὁ Χρηστάκης, ἕνα ἀπὸ τὰ μεγαλείτερα ἀργοντόπουλα τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, προκειμένου νὰ τελεσθοῦν οἱ γάμοι του μετὰ τῆς ἀβροτέρας καὶ ὡραιοτέρας ἀτθίδος, ἐξαφανίζεται τὴν ἰδίαν νύκτα τοῦ μυστηρίου ἐκ τῆς οἰκίας, ἀφήσας ὅλους καταπλήκτους ἐκ τῆς διαγωγῆς του αὐτῆς.

Ὁ γάμος ματαιοῦται. Τί ὅμως ἔκαμε τὸν Χριστάκην νὰ καταστρέψῃ οὕτω τὴν εὐτυχίαν του καὶ νὰ προσβάλῃ κατάκαρδα μίαν τρυφερὰν κορασίδα;

Ὁ Χρηστάκης ἀνετράφη καὶ ἐμεγάλωσε ὑπὸ θρησκου πατρὸς καὶ μητρὸς μὴ σεβομένης τὰ θεῖα, μητρὸς ἥτις ἀνῆκε μᾶλλον εἰς τὴν σημερινὴν ἐποχήν.

Κάθε ἡμέρα μεταξὺ τῶν συζύγων ἐγίνοντο σκηναὶ περὶ τοῦ μέλλοντος τοῦ τέκνου των, τοῦ ἑνὸς θέλοντος αὐτὸ θρήσκου ὡς αὐτός, τῆς ἄλλης εὐχαριστουμένης νὰ τὸ βλέπῃ μακρὰν τῆς θρησκείας.

Ὁ πατὴρ τοῦ Χρηστάκη ἀποθνήσκει ἀφήσας ἕνα σπόρον καλὸν εἰς τὴν τρυφερὰν καρδίαν τοῦ υἱοῦ του, ὅστις ἐρριζοβόλησε καὶ ἐφύσκωσε τόσον, ὥστε ὁ Χρηστάκης, ὅταν ἐμεγάλωσε ὀλίγον, ἔφευγε κρυφὰ ἐκ τῆς οἰκίας καὶ μετέβαινε καὶ ἐκκλησιάζετο καὶ ἔψαλλε εἰς κάποιο ρωμαντικὸ ἐρημοκλήσι.

Ἕνα πρωὶ ὅμως ὁ Χρηστάκης εὑρέθη θανασίμως ἀσθενὴς ἀπὸ τυφοειδῆ πυρετόν. Οἱ ἰατροὶ τὸν ἀπέφασισαν. Τὴν στιγμὴν ὅμως καθ' ἣν μία παγερὰ πνοὴ ἐφύσησε εἰς τὸ δωμάτιον καὶ μία γρηὰ στρίγγλα ἐφώναξε ὅτι ὁ ἀσθενὴς «ἀγγελοκράχτηκε», ἡ εἰκὼν τῆς Παναγίας ἔτριξε καὶ ὁ Χρηστάκης ἀνοίξας τὰ θολά του μάτια παρεκάλεσε τὴν μητέρα του νὰ τὸν τάξῃ νὰ γείνῃ καλόγερος γιατὶ ἄλλως θὰ πεθάνῃ.

Ἡ μητέρα λησμονήσασα πάντα τὰ ἄλλα τὴν στιγμὴν αὐτὴν καὶ μόνον τὴν σωτηρίαν τοῦ παιδιοῦ της ἔχουσα πρὸ ὀφθαλμῶν τὸν ἔταξε εἰς τὴν Παναγιάν· ὀλίγας ἡμέρας μετὰ τὸ τάξιμο αὐτὸ ὁ Χρηστάκης ἦτο καλά.

Ὅταν ἐπέρασεν ὅμως ὀλίγος καιρὸς ἡ μητέρα τοῦ Χρηστάκη μετενόησε πάλιν καὶ ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐλησμόνησε τὸ τάξιμό της ἀπαγορεύσασα μάλιστα καὶ εἰς τὸν Χρηστάκην νὰ κάμνῃ λόγον περὶ αὐτοῦ.

Ὁ Χρηστάκης πρότυπον υἱοῦ τιμῶντος καὶ ὑπακούοντος τὴν μητέρα του ἐφάνη κατ' ἐπιφάνειαν ὅτι ἐλησμόνησε τὸ τάξιμόν του.

Οὕτω παρήρχετο ὁ καιρός, ἕως ὅτου εἰς ἕναν ἀπὸ τοὺς μακρυνοὺς περιπάτους, οὓς ἔκανε μὲ τὴν μητέρα του εἶδε καὶ ἀγάπησε τὴν κόρη ἑνὸς ταγματάρχου, ἣν μετ' ὀλίγον ἠρραβωνίσθη].

Ἀλλ' ὁ Χρηστάκης δὲν ἦτο πλέον ὁ ἴδιος. Ὁ ἀγρυπνῶν πὰς νύκτας ἐν τῷ ναΐσκῳ τοῦ Πολυγώνου κ' εὐφραινόμενος εἰς τὰς ψαλμῳδίας.

Ἤδη ἄλλα πτηνὰ ἐκελάδουν ἐν τῇ καρδίᾳ του καὶ ἄλλα ἀρώματα ἔπνεον ἐν τῇ ψυχῇ του.

Ἐν τούτοις πρωΐαν τινα ἠγέρθη τεταραγμένος. Εἶδεν εἰς τὸν ὕπνον του ὅτι ἡ ἀργυρᾶ εἰκὼν τῆς Θεοτόκου, ἡ θαυματουργός, ἀποχερμασθεῖσα τάχα ἀπὸ τοῦ εἰκονοστασίου, ἐζήργετο τοῦ κοιτῶνός του ὡς ἦτο μετέωρος πετῶσα καὶ φεύγουσα, ὡς φεύγει πτηνὸν διωκόμενον ἀπὸ τὴν φωλεάν του.

Φόβον ἄγνωστον φοβούμενος, ἐζήτει τὴν ἑρμηνείαν τοῦ ὀνείρου παρὰ τῆς μητρός του, ἥτις τὸν εἶδε νὰ ἐξέλθῃ τότε τοῦ οἴκου, σκυθρωπὸς κ' ἐπτοημένος.

Ὁ γέρων ἀπόμαχος τὸν παρηκολούθησε κατόπιν κατὰ παραγγελίαν τῆς μητρὸς καὶ ἐλθὼν ἀνήγγειλεν ὅτι ὁ υἱός της ἐπεχείρησε νὰ μεταβῇ εἰς τὸν παππα-Μεθόδιον, ἀλλὰ δὲν ἔφθασεν ἕως ἐκεῖ. Ἦτο δὲ περίεργος ἡ κατάστασις του ἡ ψυχικὴ ἐκείνην τὴν ἡμέραν. Ἔκφρων περιεσκόπει ἑαυτόν.

Ἐνόμιζεν ὅτι ὅλοι τὸν θεωροῦν, ὅτι ὅλοι τὸν δακτυλοδεικτοῦν, κ' ἐκεῖνος ἀπέφευγε τὰ βλέμματά των, ὡς ζητῶν νὰ κρυφθῇ, ἐνῷ ἡ κυρὰ-Λάμπραινα, θέλουσα νὰ καθησυχάσῃ αὐτόν, ἐπανελάμβανε:

— Πιστεύεις, παιδί μου, 'ς ὄνειρα;

Κ' ἐπειδὴ ἐκεῖνος συλλογισμένος, ἐστώπα, ἡ γραῖα, θέλουσα νὰ φαιδρύνῃ αὐτόν, ἔλεγε:

— Κύτταξε! ἡ Παναγίτσα εἶνε ἐκεῖ!

Τρόντι τὸ ἀργυροῦν εἰκόνισμα ἀπήστραπτεν ἐκεῖ, φαεινῶς μαρμαῖρον, ἄνω τῆς κλίνης τοῦ νεανίου κ' ἔφεγγε ζωηρὰ ἀπὸ τὸ ἀνταναικλαστικὸν φῶς τῆς πρὸ αὐτοῦ καιομένης κανδήλας.

Τέλος, ἀφοῦ καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν ἐκείνην ὑπέστη τὴν φοβερὰν ἀγωνίαν τῆς παλαιούσης ψυχῆς πρὸς τοῦ σαρκίου τὰς ἐπιθυμίας, περὶ τὴν ἑσπέραν κατέπεσεν ἡ τρυφερὰ καὶ ἀερώδης ψυχὴ κ' ἐπεκράτησε πάλιν ἡ ὀστεώδης σάρξ. Γονυπετήσας δὲ πρὸ τῆς μητρός του, ὡς νὰ ἤθελε νὰ λάβῃ συγχώρησιν δι' ὅσα ἔπραξε βαρύνοντα τὴν συνείδησίν του, εἶπε:

— Νὰ λοιπόν, μητέρα, ποῦ ἔκαμα ὅπως ἐπιθυμοῦσες. Δὲν εἶσαι τώρα εὐχαριστημένη;

Ἔκτοτε ὁ χλωμὸς καὶ ξανθὸς νεανίας, ἑτοιμαζόμενος πρὸς τὸν γάμον, ἐβάδιζε συμφώνως πρὸς τὰς ἰδέας τῆς μητρός του, καὶ πρὸς τὰς ἰδέας τοῦ κόσμου. Διότι τὰς ἄλλας ἐκείνας ἰδέας ἡ φιλόκοσμος χήρα τὰς ἐθεώρει ὑπερκοσμίους.

ΣΤ'.

Ὡραίαν τινὰ πρωΐαν τοῦ φθινοπώρου ἀρκεταὶ γυναῖκες εἶχον μεταβῆ εἰς τὸ Πολύγωνον νὰ λειτουργηθῶσιν εἰς τὸν καταγώγιον τῆς Μεταμορφώσεως ναΐσκον. Ὄπισθεντῶν ξυλίνων ὀρυφράκτων τοῦ διαχωρίσματος, ὅπερ ἐχρησίμευεν ὡς νάρθηξ καὶ ὡς γυναικωνίτης, διαλαθοῦσαι τὴν προσοχὴν τοῦ ἐφημερίου — ὁ γέροντας ὁ παπα-Μεθόδιος, ὅστις αὐστηρῶς ἀπηγόρευε πᾶσαν ὁμιλίαν κατὰ τὰς προσευχάς, ἦτο κατάκοιτος, ἀσθενῶν πρὸ πολλοῦ — ἤνοιξαν μακρὰν ὁμιλίαν, σιγὰ-σιγά, συζητοῦσαι διάφορα τῶν ἡμερῶν ἐκείνων συμβάντα, ἀφ' ὅτου εἶχον νὰ συναντηθῶσιν, ὅλαι ὁμοῦ.

Κ' ἐνῷ ἐψάλλετο τὸ χερουβικόν, λέγει μία αὐτῶν ζωηρότερον:

— Σοῦ λέγω, ὁ γάμος γίνεται ἀπόψε.

Ἀλλὰ παρεμβᾶσα γραῖα, ἀπήντησε μὲ τραχεῖαν καὶ ἄκομψον φωνὴν ὡς κόρακος κρωγμόν.

— Ὁ Χρηστάκης εἶνε ταμμένος, σᾶς τὸ εἶπα.

— Καὶ σὰν εἶνε; ἠρώτησαν αἱ ἄλλαι.

— Εἶνε ἐμποδισμένος ὁ γάμος!

Προσέθηκεν ἡ αὐτὴ ἄχαρις φωνή.

— Κουτὸς εἶνε νὰ τὸ φανερώσῃ;

— Τί λέτε, καλέ, ὑπέλαβε τώρα ἄλλη φωνὴ γυναικός, λεπτὴ ὡς παιδίου. Ἐκεῖνος ὁ γλωμός, ποῦ ἔψαλλε τόσον ὡραῖα 'ς ταῖς ἀγρυπνίαις;

— Ἐκεῖνος δά.

— Καὶ θαρρεῖτε νὰ μὴ τὸ ξομολογήθηκε;

— Θελὰ τὸν ἀφήσ' ὁ παπᾶ-Μεθόδιος, ἂν τὸ ξομολογιώτανε;

— Ἐγὼ θὰ πάω νὰ τὸν 'ρωτήσω.

Εἶπεν ἡ γραῖα μὲ τὴν ἄκομψον καὶ τραχεῖαν φωνήν, ἥτις ἦτο ἡ γνωστή μας θειὰ Γερακοῦ, κυφὴ καὶ ἡμίτυφλος, φέρουσα ἐπ' ὤμων τὴν τριζίνην πήραν καὶ κρατοῦσα τὴν ῥάβδον τὴν ὀζώδη.

Λίαν πρωὶ εἶχεν ἐξέλθει εἰς ἀναζήτησιν βοτανῶν, πρὶν ἀρχίσωσι τὰ πρωτοβρόχια, καὶ ἀποπλυθῇ ἡ ἰαματικὴ δύναμις τῶν φυτῶν.

Ἐπειδὴ δὲ ἔτυχε ν' ἀκούσῃ τὸ σιδηροῦν σήμαντρον τοῦ ναΐσκου ἐσκέφθη νὰ διέλθῃ διὰ τοῦ μικροῦ ἀσκητηρίου — συνήθιζε νὰ τὸ ἐπισκέπτεται — κ' ἐξ ἀφορμῆς ὅτι τάχα θὰ ἐξωμολογεῖτο, θὰ ἔπινε κανένα καφεδάκι, πρωὶ-πρωί, καὶ θὰ βουτοῦσε κανένα παξιμαδάκι μετὰ τὴν λειτουργίαν — ἦτο Κυριακή — καὶ θὰ τῆς ἔδινε κανένα κομματάκι ἀπὸ σπιτίσια προσφορά, ὁ παπα-Μεθόδιος — διελογίζετο — ἀπὸ 'κείναις ταὶς καλαίς, ταὶς γάσικαις, ποῦ τοῦ στέλνουν ἡ μεγάλαις ἡ κυρίαις. Ἰδοῦσα ὅμως ὅτι ὁ Γέροντας, ἀσθενῶν, δὲν ἦτο εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἐσκυθρώπασε καὶ ζαρώσασα εἰς τὸ στασίδιόν της, διελογίζετο ἂν ἔπρεπε νὰ ἀπέλθῃ ἢ νὰ περιμένῃ — ἔλεγε κατ' ἰδίαν — ποῦ ἔχει τόσαις δουλιαὶς νὰ τελειώσῃ, τόσα βουνὰ νὰ χωρίσῃ καὶ νὰ κυττάξῃ καλὰ ταχιὰ ὁρτα, μὲ τὸ ἕνα μάτι ἡ φτωχή. Καὶ νὰ συναξῇ λίγο λαδάκι γιὰ τὸ κανδηλάκι τῆς ἁγίας Φιλοθέας, ποῦ εἶ ε μία βδομάδα τώρα σβυστό.

Καὶ ὁ ἐφημέριος εἶνε ἕνας δύστροπος, ἕνας διεστραμμένος, ὡς καὶ τὸ ἀντίδωρο τὸ κόφτει ψίχουλα-ψίχουλα, σάμμαντις θὰ ταΐσῃ πουλάκια, ὁ τσιγκούνης!

Ὅταν ὅμως ἤκουσε τὴν ἀνωτέρω ὁμιλίαν, διηγέρθη ἐν τῇ ψυχῇ τοῦ ἐρειπίου ἐκείνου τὸ κτηνῶδες ἔνστικτον τῆς περιεργείας. Πρὸς τούτοις, φανατικὴ χριστιανὴ ἡ γραῖα, δὲν ἠδύνατο νὰ πιστεύσῃ ὅτι ἦτο ποτὲ δυνατὸν ἄνθρωπος ταμμένος νὰ ἔλθῃ κατόπιν εἰς γάμον. Καὶ ἂν ὑπῆρχεν, ἔλεγεν, εἰς τὸν κόσμον πνευματικὸς νὰ τὸ συγχωρήσῃ, αὐτὴ ποτὲ δὲν θὰ τὸ ἐσυγχώρει. «Φωτιὰ νὰ πέσῃ τότε νὰ μᾶς κάψῃ ὅλους!»

Μετὰ τὸ τέλος λοιπὸν τῆς θείας λειτουργίας, στραβὰ στραβὰ βαδίζουσα, ἐξῆλθεν ἀπὸ τῆς πλαγίας θυρίδος τοῦ ναΐσκου, τῆς ἀγούσης εἰς τὰ κελλάκια τῶν μοναχῶν — εἶχε τὸ θάρρος αὐτή — καὶ κτυπῶσα ἐναλλάξ, ἐπὶ τοῦ σανιδώματος τοῦ διαδρόμου, πότε τὴν ῥάβδον της, καὶ πότε τοὺς πόδας της, ἐπροχώρησε κάτω καὶ ἐλθοῦσα ἔκρουσε τὴν θύραν τοῦ Γέροντος. Τὸ κελλίον τοῦτο μικρόν, ὡς καὶ τὰ ἄλλα, χαμαλὸν κ' εὐτελές, ὡς καὶ τὰ ἄλλα, ἦτο κάτω εἰς τὴν ἄκραν, πρὸς τὴν αὐλὴν καὶ τὴν εἴσοδον τοῦ μονυδρίου, μόνον διακριτικὸν σύμβολον φέρον, σταυρόν, ἄνω τῆς θύρας γεγλυμμένον, ἐπὶ τοῦ τοίχου. Ὁ παπᾶ Μεθόδιος τὴν ὥραν ἐκείνην ἀνεπαύετο ἐπὶ τοῦ ταπεινοῦ ξυλίνου σοφᾶ, ἐπάνω ξηροῦ ψιαθίου, καὶ ἐπακουμβῶν τὴν ῥάχιν του ἐπὶ τοῦ τριζίνου προσκεφαλαίου, ἐστηριγμένου ἐπὶ τοῦ τοίχου. Εἶχεν ἀνοικτὸν ὀγκώδη τόμον, τὴν Φιλοκαλίαν τῶν Πατέρων, καὶ ἀνεγίνωσκε τὰ προσφιλῆ του ἀναγνώσματα τῶν Νηπτικῶν. Ἐνίοτε δὲ ἔβλεπε καὶ ἀπὸ τῆς μικρᾶς κατέναντι θυρίδος τοὺς εἰσερχομένους. Ἐφαίνετο πάσχων. Ἐπειδὴ δὲ συνεχῶς ἐθώπευε διὰ τῆς χειρὸς τὸν δεξιόν του μηρόν, θὰ ἔπασχεν ἴσως, ἐκ ρευματισμῶν. Πρὸ μικροῦ εἶχε καλέσει τὸν ὑποτακτικόν του καὶ μόλις ἤκουσε κρουομένην τὴν θύραν τοῦ κελλίου του, θαρρῶν ὅτι ἐκεῖνος ἦτο:

— Ἔλα τέκνον μου! ἐφώνησε μὲ ἠρεμαίαν φωνήν.

Ἀλλ' ἐγείρας τοὺς ὀφθαλμούς του ἀπὸ τὸν ὀγκώδη τόμον, προσέκρουσεν ἀποτόμως ἐπὶ τοῦ ἀθλίου προσώπου τῆς κυρᾶς καὶ ἡμιτύφλου γραίας.

Ἡ σύμπτωσις ὅμως αὐτὴ συνετέλεσεν εἰς τὸ νὰ ἐξαφανίσῃ τὰς ἀντιθέσεις, αἱ ὁποῖαι τυχὸν θὰ συνεκρούοντο. Κ' εὑρέθησαν καὶ οἱ δύο καλῶς διακείμενοι.

Ὁ μὲν πρᾶος καὶ ἀκλήνιος, ἀναμένων τὸν ὑποτακτικόν του, ἡ δέ, μὲ ὅλην τὴν ἀσχημίαν της, ἀκούσασα τὸ προσηνὲς «ἔλα τέκνον», ἀνεθάρρησε καὶ παρέστη ὁπωσδήποτε μὲ πρόσωπον ἀνεκτόν.

Ἡ γραῖα, θελήσασα τότε ν' ἀσπασθῇ τὴν δεξιὰν τοῦ γέροντος, ὀλίγον ἔλειψε νὰ θραύσῃ τὴν ρίνά της, κτυπήσασα ἀδεξίως, ἐκ τῆς πολλῆς εὐλαβείας της, ἐπὶ τοῦ σκληροῦ σοφᾶ.

Εἶτα ἐκάθησε παραπέρα ζαρωμένη, θέλουσα οὕτω νὰ ἐπιδεικνύῃ μείζονα εὐλάβειαν. Καὶ ὁ Γέροντας, διελογίζετο, δὲν ἦτο κανένας ἀδιάκριτος, θὰ τῆς ἔδινε καὶ καμμιὰ ὀλάκερη προσφορά καὶ θὰ εἶχε νὰ μοσχοβολιέται πολλαὶς ἡμέραις ἡ φτωχή, ποῦ ἔπαιρνε ἀπὸ τὸν γειτονικό της φοῦρνο ἕνα ψωμὶ — Θεέ μ' καὶ Κύριε μ'! Ἂν δὲ ἐστέκετο εἰς τὴν ἐκκλησίαν «μὲ φόβο καὶ μὲ κατάνυξι, χωρὶς νὰ κουβεντιάζῃ — καθὼς κάνουν μερικαὶς ἄτσαλαις, ποῦ πᾶνε εἰς τὴν ἐκκλησιὰ γιὰ κουβέντα — Παναγία μ' καμπόσαις! — τότε θὰ τήν ἐφίλευεν ὁ Γέροντας, ἐσκέπτετο, καὶ κανένα κουραμπιὲ γιὰ τὰ δοντάκια της, τῆς κακομοίρας, ἀπὸ κείνους ποῦ εἶχε ς' τὸ ντουλαπάκι ἀπὸ πάνω ἀπὸ τὸ κρεββατάκι του....»

Καὶ διαλογιζομένη ταῦτα ἡ πτωχὴ γραῖα, ἐκρότησε τὰ ξηρὰ χείλη της, ξηροκαταπίνουσα τὴν ἀναπνοήν της, ὡς νὰ ἔτρωγε γλύκυσμα.

Καὶ εἶτα πάλιν, ἐξακολουθοῦσα τοὺς ἀθώους διαλογισμούς της, ἐφαντάζετο τὸν Γέροντα ὑπεγειρόμενον, ἀνοίγοντα τὸ μικρὸν ἐπὶ τοῦ τοίχου ἐρμάριον καὶ προσφέροντα πρὸς αὐτὴν μεγάλην προσφοράν, προσθέτοντα μὲ τὴν γονδρὴν φωνήν του.

— Γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε!

Ἡ κυφὴ γραῖα εἶπε τότε, ἀφοῦ ἐζάρωσε εἰς τὴν ἄκραν.

— Γνωρίζεις, γεροντά μου, τὸν Χρηστάκη, τὸν υἱγιὸ τῆς χήρας, τῆς κυρὰ-Λάμπραινας;

— Ναί! ἀπήντησεν ὁ παπα-Μεθόδιος, κλείσας τὸν μέγαν τόμον τῆς Φιλοκαλίας. Καλὸς νέος!

Καὶ προσέθηκε μετά τινα σιωπήν!

— Ἦτο βαρειὰ ἄρρωστος τῆς προάλλαις, ἔμαθα. Μὰ εἶμαι τώρα κατάκοιτος τόσον καιρόν.

Καὶ ἀνεστέναξε, διακόψας τὴν σειρὰν τοῦ λόγου καὶ εἶπε!

— Δόξα σοι ὁ Θεός! Δὲν ἠμπόρεσα νὰ τὸν ἰδῶ. Τί κάμνει;

Κ' αἰσθανθεὶς πόνον μετεκίνησε τὸν πόδα του, προσθέσας.

— Ὑποφέρω ἀπὸ ρευματισμοὺς τόσους μῆνας τώρα. Δόξα σοι ὁ Θεός, τώρα εἶμαι σὰν καλλίτερα. Σηκώνομαι καὶ περπατῶ κομμάτι.

Δόξα σοι ὁ Θεός!

Ἐπαναφέρων δὲ τὴν ὁμιλίαν περὶ τοῦ Χρηστάκη ἐπανέλαβε.

— Πῶς εἶνε τώρα, θειὰ Γερακοῦ; Εἶνε καλά;

— Δὲν εἶνε διόλου καλά, Γεροντά μου!

Ἀπήντησεν ἡ κυφὴ γραῖα.

— Ποίησον ἀγάπην, γέρω-πατέρα.

Ἐφώνησεν εἶτα αἴφνης ὁ παπα-Μεθόδιος διακόψας τὴν ὁμιλίαν καὶ ἀποταθεὶς πρὸς τὸν ἐν τῷ ἄλλῳ κελλίῳ παραμένοντα ὑποτακτικόν του.

Οἱ Ἀββάδες τῆς ἐρήμου γνωρίζουσι καλῶς τὸ σύνθημα τοῦτο τῆς φιλοφροσύνης. Καὶ ὁ ὑποτακτικὸς τοῦ Παπα-Μεθοδίου, ἀκούσας «ποίησον ἀγάπην», διέκρινε ὅτι ἐπισκέπτης εὑρίσκεται παρὰ τῷ Γέροντι, καὶ μετ' ὀλίγον ἡ γραῖα κυφή, μὲ χαρὰν κρυφήν, ἤκουσε τὸν ῥόφον τοῦ βράζοντος ὕδατος ἐν τῷ παρακειμένῳ κελλίῳ, ὅπου ὁ ὑποτακτικὸς παρεσκεύαζε καφὲ διὰ τὸν ξένον.

Ὁ παπα-Μεθόδιος, διακόψας ἀνωτέρω τὸν διάλογον δὲν εἶχεν ἀκούσει τὴν ἀπάντησιν τῆς γραίας, διὰ τοῦτο ἠρώτᾳ πάλιν.

— Λοιπὸν εἶνε καλὰ τώρα ὁ Χρηστάκης;

— Δὲν εἶνε διόλου καλά, Γεροντά μου! ἐπανέλαβεν ἡ γραῖα, ἐπισείουσα τὴν φοβερὰν κεφαλήν της, ὡς νὰ ἐταλάνιζεν ὅλον τὸν κόσμον.

— Μπᾶ! ἀνετινάχθη ὁ Γέροντας καὶ εἶπε:

Ξανακύλισε;

— Ἐκύλισε γέροντά μου, ἀπήντησεν ἡ γραῖα, ἐκύλισε πολὺ ἄσχημα!

Καὶ συγχρόνως ἔλαβε μέγα κύπελον καφέ, ὅπερ τῇ ἐκόμισε σιωπηλὸς καὶ κατηφής, γέρων μοναχός, ὁ ὑποτακτικὸς τοῦ παπα-Μεθοδίου, συνοδευόμενον ὑπὸ μεγάλου τεμαχίου λευκοτάτης προσφορᾶς.

— Τί ἔχει; ἠρώτησεν ὁ Γέροντας. Ἔπαθε τίποτε χειρότερο;

— Παντρεύγιεται!

Ἀπήντησεν ὀργίλως ἡ γραῖα, μυκτηρίζουσα καὶ σείουσα ἀπειλητικῶς τὸ ἄθλιον ἐκεῖνο πρόσωπόν της, τὸ ὁποῖον ἀθλιώτερον ἀκόμα παρίστα ὁ προσφυόμενος ἐπ' αὐτοῦ κυανοῦς μύσταξ, ἐνῷ συγχρόνως ἤρχισε νὰ ροφᾷ μετὰ λαιμαργίας τὸν καίοντα καφὲν καὶ νὰ δαγκάνῃ ἡδονικῶς τὸ μαλακώτατον βούτυγμα.

— Μπᾶ! Καὶ τί τάχα! ἀπήντησε μειδιῶν ὁ παπᾶ-Μεθόδιος, τοποθετῶν τὴν ῥάχιν του ἀναπαυτικώτερον ἐπὶ τοῦ ξηροῦ προσκεφαλαίου. Αὐτὸ σὲ πικραίνει, γερόντισσα; Καὶ δὲν δοξάζῃς τὸν Θεόν, διότι ἐφώτισεν ἕνα καλὸν χριστιανόν, ἀπὸ καλὴν οἰκογένειαν, ὅστις ἐρχόμενος εἰς γάμον, μέλλει νὰ δημιουργήσῃ εὐσεβῆ οἶκον, ἀπὸ τοὺς ὁποίους τόσην ἀνάγκην ἔχει ὁ τόπος μας;

Καὶ ἐπειδὴ ἐνίοτε ἠστείζετο ὁ Γέρων, προσέθηκεν:

— Ἀκοῦς ν' ἀναστενάζῃ γι' αὐτὸ ἡ θειὰ Γερακοῦ! Ἀκοῦς ἐκεῖ! Ἂν πανδρευθῇς ἐσύ, θειὰ Γερακοῦ, ἡ παληόγρηα, μάλιστα, ν' ἀναστενάζωμεν διὰ τὴν ἀθλιότητα τῆς φύσεως.

Ἡ κυφὴ γραῖα, θελήσασα τάχα νὰ μειδιάσῃ, παρεμόρφωσεν ἀχρείως τὸ πρόσωπόν της, ἐνῷ ἀπέσταζεν ὁ καφὲς ὡς μοῦστος πηκτὸς ἀπὸ τὰ χείλη της.

Ὁ δὲ Γέρων τρίβων τὰς χεῖράς του ἐπανελάμβανεν:

— Ἔτσι λοιπόν, ἔτσι λοιπόν, θειὰ Γερακοῦ! Ὁ καϋμένος ὁ Χρηστάκης παντρεύεται; πολὺ καλά! πολὺ καλά!

— Μὴ τὸν μακαρίζῃς, Γέροντά μου, γιατὶ εἶνε ἁμαρτία! Αὐτὸς ἔπρεπε νὰ γένῃ καλόγηρος, Γεροντά μου!

Εἶπεν ἡ γραῖα μὲ αὐτάρεσκον ἀταραξίαν ἀνθρώπου, γνωρίζοντος τὰ μυστικὰ τῶν ἄλλων.

— Μπᾶ! εἶπε πάλιν ὁ Γέροντας. Καὶ ποῦ τὸ ἤξερες γραμμένο, θειὰ Γερακοῦ; Ὁ γάμος εἶνε μυστήριον. Εἶνε εὐλογημένος ἀπὸ τὸν Θεόν. Εἶνε εὐλογημένος ἀπὸ τὸν Ἰησοῦ μας Χριστόν. Ὠφειδή, τάχα, τὸ παιδὶ εἶνε καλὸς Χριστιανός, γι' αὐτὸ πρέπει νὰ γένῃ καλόγηρος; Νὰ πανδρεύωνται λοιπὸν οἱ κακοὶ καὶ πονηροί, καὶ οἱ καλοὶ χριστιανοὶ νὰ γίνωνται καλόγηροι; Νά τα!

— Μὰ ἔταξε, Γέροντά μου! Πῶς νὰ σοῦ πῶ, ἔταξε, μαθές!

Εἶπε, καταπίνουσα βιαίως ἡ γραῖα τὸ βούτυγμα ἀμάσητον.

Πρὸς τὸ ἄκουσμα τοῦτο, τόσον αἰφνιδίως ἀνετινάχθη ὁ παπᾶ-Μεθόδιος ἐπὶ τοῦ ξηροῦ σοφᾶ, ὥστε κατέπεσεν ὄπισθεν τῶν ὤμων του τὸ τρίζινον κουκούλιον μὲ τὸ καλιμαύχιον μαζί, κ' ἐξετυλίχθη ἡ κόμη του, λευκὴ ὡς ἐκ βάμβακος. Καὶ ἐφάνη τότε ὁ Γέροντας εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς κυφῆς, ἀσκεπὴς ὡς ἦτο, ἕτοιμος νὰ καταρασθῇ καὶ ἀφορίσῃ. Ἡ κυφὴ ἐφοβήθη. Παρ' ὀλίγον νὰ σταθῇ τὸ βούτυγμα εἰς τὸν λαιμόν της.

— Τί λέγεις, γραῖα;

Εἶπε μετά τινα σιωπὴν ὁ Γέρων κατάπληκτος καὶ ἐνῷ προσεπάθει νὰ περιμαζεύσῃ τὸ κουκούλιόν του, λησμονήσας ἐκτύπησε τὸν πάσχοντα πόδα του κ' ἔβαλε κραυγὴν πόνου.

Παρ' ὀλίγον τότε νὰ ῥίψῃ κατὰ γῆς τὸ κύπελον ἡ γραῖα, θέλουσα νὰ ἐναποθέσῃ αὐτό, ἀφοῦ ἔπιε τὸν καφέν.

— Γι' αὐτὸ μαθὲς, Γεροντά μου, ἦλθα. Ἄκουσα, μαθές, πῶς παντρεύγιεται, κ' ἐπειδή της ἤξεύρω, μαθές, πῶς εἶσαι καλὸς πνευματικός, γι' αὐτὸ ἦρθα, μαθές, νὰ ρωτήσω, γιατὶ ξέρω πῶς εἶνε, μαθὲς πνευματικὸ παιδί σου.

— Τί λέγεις γερόντισσα! ἐπανέλαβεν ἄλλην μίαν φορὰν ὁ ἀσκητής, συνερχόμενος ἀπὸ τῆς μεγάλης καταπλήξεως.

Κ' ἠρώτησεν.

— Εἶν' ἀληθές;

— Ἤμουν μπροστά, Γεροντά μου, ἐτάχθηκε, μαθές, 'ς τὴν ἀρχώστια του, νὰ γένῃ καλὰ καὶ νὰ καλογερέψῃ. Καὶ νὰ ποῦ καλογέρεψε! προσέθηκε παίζουσα. Παίρνει ἕνα ὥμορφο κορίτσι, σὰν τὸ κρύο νερό! τοῦ ταγματάρχου, τοῦ καπετὰν Ντούσκου ντέ.

Ἤμουνα, μαθές, Γεροντά μου. Ἀφοῦ τὸ μεταλάβγανε, ἀνέβηκα νὰ ἰδῶ καὶ τοῦ εἶπα κ' ἐγώ, τάξε παιδάκι μου, κ' ἐτάχθηκε, μαθές.

— Ἐσὺ τοῦ εἶπες, διέκοψεν ὁ Γέρων. Ταλαίπωρος γυναῖκα!

(Ἀκολουθεῖ).

ΤΑ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΜΑΣ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ὁ Ραφαὴλ Κορμπινέλλι, ἔγγονος τοῦ Ἰακώβου Κορμπινέλλι, συγγενοῦς ἐκ κηδεστείας τῆς Μαρίας τῶν Μεδίκων, ὑπῆρξε περίφημος διὰ τὴν φαιδρότητα τοῦ χαρακτῆρος καὶ τὸ πνεῦμά του. Ἀπέθανε τῷ 1716, ὑπερεκατοντούτης, καὶ ἐν οἰκονομικῇ καταστάσει ἥτις δὲν ἀπεῖχε πολὺ τῆς πλήρους ἐνδείας, χωρὶς ἐν τούτοις τὸ παράπαν νὰ χάσῃ τὴν συνήθη εὐθυμίαν του. Ἡμέραν τινά, καθ' ἣν στιγμὴν ἠκροᾶτο εὐλαβῶς τῆς λειτουργίας ἔν τινι ἐκκλησίᾳ, κύριός τις καλοενδεδυμένος μόλις λαβὼν θέσιν παρ' αὐτῷ τῷ ἔτεινε τὴν χεῖρα ζητῶν ἐλεημοσύνην.

— Κύριε, τῷ ἀπαντᾷ πάραυτα ὁ Κορμπινέλλι, σᾶς ζητῶ μυριάκις συγγνώμην διότι σᾶς ἀφῆκα νὰ μὲ προλάβητε, ἀλλά, λόγῳ τιμῆς, ἡτοιμαζόμην νὰ πράξω καὶ ἐγὼ τὸ ἴδιον.

⁂

Ὁ πρίγκηψ Κονδέ, ὅστις ἀπέθανε τῷ 1818, προσεκάλεσέ ποτε εἰς δεῖπνον τὸν ἀντιστράτηγον βαρῶνον δὲ Χ.... Καθ' ἣν στιγμὴν ὁ ἀνώτερος οὗτος ἀξιωματικὸς ἐπρόκειτο νὰ καθήσῃ, ἠσθάνθη ἑαυτὸν παρενοχλούμενον ὑπὸ τοῦ ξίφους του· ὁ πρίγκηψ τὸ παρετήρησε καὶ ἀπευθυνόμενος εἰς τὸν βαρῶνον εἶπεν:

— Ἀνομολογήσατε στρατηγέ, ὅτι δὲν ὑπάρχει πρᾶγμα ἐνοχλητικώτερον ἀπὸ ξίφος ἐν τῇ θήκῃ του!

⁂

Εἷς τῶν θαλαμηπόλων τοῦ Λουδοβίκου ΙΔ' ἐζήτει παρὰ τοῦ ἡγεμόνος του ἐνῷ ἐπήγαινε νὰ πλαγιάσῃ νὰ συστήσῃ εἰς τὸν πρῶτον πάρεδρον μίαν δίκην τὴν ὁποίαν εἶχε κατὰ τοῦ πενθεροῦ του καὶ ἔλεγε παρακινῶν αὐτόν: «Οἴμοι, μεγαλειότατε, μίαν μόνον λέξιν θὰ εἴπητε».

— «Ναί, εἶπεν ὁ Λουδοβῖκος ΙΔ', δὲν εἶναι αὐτὸ τὸ ὁποῖον μὲ δυσκολεύει, ἀλλ' εἰπέ μοι ἂν ἦσο εἰς τοῦ πενθεροῦ σου τὴν θέσιν καὶ ὁ πενθερός σου εἰς τὴν ἰδικήν σου, θὰ ἔχαιρες ἐὰν ἔλεγον τὴν λέξιν ταύτην;»

Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ὁ θαλαμηπόλος δὲν ἐπηγείσησε νὰ κάμῃ λόγον τινὰ περὶ τῆς δίκης.

ΛΑΪΚΑ

Μὲ τόκο

Ἐπὶ Τουρκίας εἰς τὰς Πάτρας ἕνας χωρικὸς Χριστιανὸς ἔφερε μὲ τὸν γαΐδαρόν του ξύλα πρὸς πώλησιν. Τὸν ἐρωτᾷ ἕνας κουρεὺς Τοῦρκος πόσο τὰ ξύλα ὅπου ἔχεις *ἐπάνου* στὸ γαϊδαρό σου ; τέσσαρα γρόσσα τοῦ λέγει ὁ Χριστιανὸς ὅπου ὁ κουρεὺς τοῦ λέγειξ εφόρτωσέ τα ὅλα, ἐννοῶν καὶ τὰ ξύλα ὅπου ἔχει καὶ τὸ σαμάρι τοῦ γαϊδάρου· ἐπέμενεν ὁ Χριστιανὸς καὶ κατόπιν φιλονεικίας κατέληξαν στὸ Κατῆ-εἰρηνοδίκην τότε. Ἀκούσας ὁ καδῆς τὴν ἀπολογίαν καὶ τῶν δύω ἐξέδωσε τὴν ἀπόφασιν ὑπὲρ τοῦ κουρέως ὅπου ὁ Χριστιανὸς ἠναγκάσθη νὰ χαλάσῃ τὸ σαμάρι καὶ νὰ τοῦ δώσῃ καὶ τὰ τοῦ σαμαριοῦ ξύλα.

Βαρέως ὅμως φέρων ὁ Χριστιανὸς τοῦτο μετὰ παρέλευσιν 3—4 μηνῶν μεταβὰς εἰς τὸν ἴδιον κουρέα τοῦ λέγει πόσον θέλεις νὰ ξυρίσῃς καὶ νὰ λούσῃς ἐμὲ καὶ τὸν *σύντροφόν μου* ; 6 γρόσια τοῦ λέγει ὁ κουρεὺς ὅπου ὁ Χριστιανὸς τοῦ τὰ δίδει κάθεται εἰς τὸ κουρεῖον τὸν ξυρίζει καὶ τὸν λούζει καὶ μεταβὰς εἰς τὸ χάνι φέρνει καὶ τὸν σύντροφόν του τὸν γαΐδαρον ὅπως καὶ αὐτὸν ξυρίσῃ καὶ λούσῃ. Ἠρνήθη ὁ κουρεὺς νὰ πράξῃ τοῦτο ὡς ἐκ τούτου ὁ Χριστιανὸς ἠναγκάσθη νὰ καταφύγῃ εἰς τὸν Καδῆ ὅστις τοῦ ἀπένειμε τὸ δίκαιον. Ἀλλὰ ἐπειδὴ κατεστρέφετο τὸ κουρεῖον τοῦ Τούρκου ἂν ἐξύριζε καὶ ἔλουζε τὸν γαϊδαρον, ὑποχρεώθη καὶ ἐπλήρωσε *διπλὸ* τὸ σαμάρι τοῦ Χριστιανοῦ. Καὶ οὕτω ἀντὶ νὰ κερδίσῃ ὁ Τοῦρκος ἔχασε.

Πάτραι **Θνητὸς ἐκ Πατρῶν**

Δημώδεις προλήψεις

Ὅποιον φάῃ ἡ μερμιγκάνα, γιὰ νὰ γλυτώσῃ τὸν χώνουν 'στὸ φουσκὶ τρεῖς ἡμέρας καὶ τὸν κλαῖνε τρεῖς Μαριαῖς.

Τὸ δηλητήριον τοῦ εἴδους τούτου τῆς ἀράχνης— Μερμιγκάνας — Ψυχαλίθρας— εἶνε σφοδρότατον, ἀπορροφᾶται εὐχερῶς καὶ προκαλεῖ διαρκεῖς καὶ σφοδρὰς λιποθυμίας μετὰ πλανητικῆς κνιδώσεως, νεμομένης κατὰ προτίμησιν τὰ τριχωτὰ μέρη τοῦ σώματος. Ἡ τρεῖς Μαριαῖς, αἵτινες πρέπει νὰ μοιρολογοῦν τὸν ἀραχνόδηκτον, πιθανῶς ἐκπροσωποῦσι τὰς τρεῖς μοίρας τῶν προγόνων μας Κλεϊθώ, Λάχεσιν καὶ Ἄροπον, καὶ ἡ ἐντὸς κόπρου τοποθέτησις σκοπεῖ τὴν ἐκροὴν τοῦ ἰοῦ διὰ τῆς ἐφιδρώσεως. Εἰς τὰς βορείους Σποράδας, τοὺς ἀραχνοδήκτου τοποθετοῦσιν ἐντὸς κλιβάνων μετρίως θερμαινομένων.

Ἐλλείψει ἰατροῦ καὶ φαρμάκων κατὰ τὴν στιγμὴν τοῦ δήγματος, ὠφελοῦσι τὸν ἀραχνόδηκτον· α'. τὰ ἄνευ ζαχάρεως ὀξύποτα (λεμονάδες), ἀφθονώτερα κατὰ τὰς πρώτας ὥρας τοῦ δήγματος· β'. τὰ ποδόλουτρα· γ'. αἱ ἐντριβαὶ τῶν ἄκρων κατὰ τὸν χρόνον τῶν λιποθυμιῶν καὶ ἡ τοποθέτησις τοῦ ἀσθενοῦς εἰς τὸν καθαρὸν ἀέρα· καὶ δ'. τεμάχια ὑφασμάτων ἐμβρεχόμενα εἰς ψυχρὸν ὕδωρ καὶ ἐπιτιθέμενα κατὰ προτίμησιν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μετὰ τὴν πάροδον τῶν λιποθυμιῶν.

Τὸ Τελώνιο

(Παράδοσις)

Ὅταν ὁ Ἀλέξαντρος ὁ βασιληᾶς γύρισ' ἀπὸ τὸν πόλεμο στὴν καθέδρα του, ἠὗρ' ἐγκαιροπεθαμένη τὴ βασίλισσα. Ἀπ' τὴν ἀγάπη τὴν πολλή, ποῦ τῆς εἶχε, τὴν ξέχωσε κι' *ἐκοιμήθη* ἀντάμα της. Στοὺς ἐννιὰ μήνους ἀντὶς νὰ γεννηθῇ ἄνθρωπος ἀπ' τὴν πεθαμένη βασίλισσα γεννήθηκε τὸ τελώνιο, ποῦ κάθεται σ'τὸν πάτο τῆς Μαύρης Θάλασσας καὶ ρωτάει τὰ καράβια, ποῦ ταξειδεύουνε *τί κάνει ὁ βασιληᾶς Ἀλέξανδρος* ; Ὅσα καράβια ξέρουν καὶ εἰποῦν : *πῶς ζῇ καὶ βασιλεύει*, γλυτώνουν, ὅσα δὲν ξέρουν, τὰ βουλιάζει τὸ Τελώνιο.

Τὴν τοιαύτην παράδοσιν ἤκουσα πρὸ 50ετίας παρὰ τοῦ ὑπεργήρου πάππου μου, καὶ τυχαίως ἀνεπόλησα ταύτην πρό τινων ἡμερῶν. Ἀγνοῶ ἂν καὶ ἄλλοθι ἐν Ἑλλάδι σώζεται τοιαύτη παράδοσις, καὶ οὐδαμῶς ἀποτολμῶ τὴν ἑρμηνείαν τῆς παραδόσεως, ἐν ᾗ μυθεύεται ἡ παραβίασις τῶν νόμων τῆς φύσεως, ἐξ ὧν ἐδημιουργήθη ἑνάλιος δαίμων. Οἱ ἁρμόδιοι ἂς τὸ ἐξετάσουν καλλίτερα.

Ι. Π. Σ.

Τὰ κόλλυβα

Τ' ἀνύπαντρα κορίτσια τὸ πρῶτο Σαββάτο τῆς Μεγάλης Σαρακοστῆς κλέβουν ἀπὸ τρεῖς Γιαννιαῖς πρωτοστέφανες καὶ ζητοῦν καὶ οἱ ἄνδρες των ἀπό μιὰ 'πλόχερη στάρι. Τὸ στάρι τὸ Σάββατο τὸ βράδυ 'σὰν νυχτώσῃ καλὰ καὶ βγοῦν τ' ἀστέρια, τὸ παίρνουν τὰ κορίτσια κρυφὰ-κρυφὰ καὶ χωρὶς νὰ τὰ ἰδῇ 'μμάτι, τὸ σπέρνουν σ' ἕνα μέρος καὶ λένε· *ἐγὼ σπειρα καὶ νἀρθῇ ὁ καλός μου νὰ τὸ θερίσῃ. Τ' ἀφίνω τὸ δραπάνι καὶ δεμάτι νὰ δεματιάσῃ.* Ὕστερα ἀφίνει κεῖ ποῦ ἔσπειρε τὸ στάρι ἕνα μαχαῖρι μαυρομάνικο, κι' ἕνα κομμάτι ἀπ' τὴ καλτσοδέτα της. Ὕστερα τὸ κορίτσι πέφτει καὶ κοιμᾶται, κι' ὅποιον νέο ἰδῇ σ' τὸν ὕπνο της ἐκεῖνον θὰ πάρῃ ἄντρα. Σ' τὰ Μέγαρα τὰ κορίτσια 'κεῖ ποῦ σπέρνουν τὸ στάρι ἀφίνουν κι' ἕνα καθρέφτη. Πάντοτε τα κορίτσια τὴ βραδειὰ ποῦ θὰ σπείρουν τὸ στάρι τρώγουν τὴν *ἁλμυροκολούραν*, ἕνα κομμάτι ψωμὶ ζυμωμένο μὲ πολὺ ἁλάτι, γιὰ νὰ διψάσουν κι' ἀπ' τὴν πολλὴ δίψα νὰ ἰδοῦν ὄνειρο.

Ξυλόκαστρον **Ι. Π. Σ.**

Παραγγελίες γιὰ τὸν Ἅδη.

Μιὰ φορὰ ἕνας στὴν Σμύρνην δὲν μποροῦσε ναὕρῃ δουλιὰ καὶ ἐπείνα φοβερὰ καὶ κατὰ τὸ ρητὸν «ἡ πενία τέχνας κατεργάζεται», ἐσκέφθη τὸ ἑξῆς : ἐπῆρε ἕνα τσουβάλι στὸν ὦμο καὶ γύριζε τοὺς μαχαλάδες καὶ φώναζε : «Ποιὸς ἔχει νὰ μοῦ πῇ χαιρετίσματα γιὰ τὸν κάτω κόσμο» !

Μὲ τοὺς πολλοὺς ποῦ τὸν ἄκουγαν καὶ γέλαγαν ἦτο καὶ μιὰ γυναῖκα ἑνὸς τούρκου Ἀγᾶ, ἡ ὁποία εἶχε χάσῃ πρὸ ὀλίγου καιροῦ ἕνα παιδὶ ποῦ τὸ ἀγαποῦσε πάρα πολύ. Ὅταν ἤκουσε λοιπὸν τὸν ἀπόκληρον τῆς μοίρας νὰ φωνάζῃ, τὸν προσεκάλεσε ν' ἀνέβῃ ἐπάνω στὸ σπίτι, ὅπου ἀφ' οὗ τοῦ ἐπεριποιήθη μὲ γλυκύσματα καὶ διάφορα φαγητὰ ἔπειτα τὸν ἠρώτησε πῶς ἀπεφάσισε νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸν ψεύτικον κόσμον ; Τί νὰ κάμω, ἀπεκρίθη ὁ ἔξυπνος ἐκεῖνος Ρωμηός, δουλειὰ δὲν μπόρεσα ναὕρω, ἀπεφάσισα νὰ πάω καὶ στὸν Κάτω Κόσμο καὶ νὰ ἰδῶ πῶς πᾶνε ἡ δουλειὲς καὶ νὰ πάω καὶ χαιρετίσματα εἰς τοὺς ἐκεῖ ἀπ' ἐδῶ καὶ ὅ,τι ἄλλο θέλουν νὰ μοῦ δώσουν.

Τῆς χανούμισσας ἔκαμαν ἐντύπωσιν τὰ λόγια του καὶ ἀπεφάσισε καὶ αὐτὴ κάτι νὰ στείλῃ τοῦ μονογενοῦ της υἱοῦ στὸν κάτω κόσμο. Ἤνοιξε τὸ χρηματοκιβώτιον καὶ τοῦ δίδει 100 λίρες, ἔπειτα τοῦ δίδει καὶ μιὰ φορεσιὰ ροῦχα καλὰ εἰς ἕνα μπαοῦλο μέσα καὶ ἄλλα πολλὰ δῶρα καὶ τὸν ξεπροβοδεύει μὲ χίλιους δυὸ χαιρετισμούς. Ὁ Ρωμηὸς ἀνεχώρησε γεμάτος χαρὰ διὰ τὸ κατόρθωμά του καὶ τράβηξε δι' ἄλλην πόλιν. Μόλις ἀνεχώρησε ὅμως ἦλθε στὸ σπῆτι ὁ οἰκοδεσπότης τοῦρκος, ὁ ὁποῖος ἐξεπλάγη πολὺ ποῦ εἶδε τὴν γυναῖκά του χαρούμενη, πρᾶγμα δηλαδὴ τὸ ὁποῖον εἶχε νὰ γίνῃ ἀπὸ τὰς ἡμέρας ποῦ εἶχε πεθάνῃ τὸ παιδί των· ὁ Τοῦρκος ἀπόρησε καὶ τὴν ἠρώτησε τί εἶναι τὸ αἴτιον τῆς χαρᾶς της καὶ ἐκείνη τοῦ εἶπε τί συνέβη, ὅτι δηλαδὴ εὑρῆκε ἕναν ἄνθρωπο νὰ στείλῃ πράγματα καὶ χρήματα τοῦ πεθαμένου της παιδιοῦ. Ὁ Ἀγᾶς τότε κατάλαβε περὶ τίνος ἐπρόκειτο, δὲν χάνει καιρὸν καβαλλάει στὸ ἄλογό του καὶ καλπάζει πρὸς ἀναζήτησιν τοῦ ἀπατεῶνος. Μόλις ἐξῆλθε ἀπὸ τὴν πόλιν βλέπει ἕναν ἄνθρωπον νὰ κάθηται ἀπὸ κάτω ἀπὸ ἕνα δένδρον.

— Μήπως εἶδες κανέναν, τὸν ἠρώτησε, νὰ περνάῃ ἀπὸ'δῶ μὲ ἕνα μπαοῦλο στὰ χέρια του ;

Ὁ ξαπλωμένος τότε, ὁ ὁποῖος ἦτο ὁ ἴδιος ὁ κατεργάρης, ντυμένος μὲ τὰ ροῦχα ποῦ ἔδωκεν ἡ χανούμισσα γιὰ τὸ παιδί της, ἐννοήσας ὅτι ὁ Τοῦρκος ἐκεῖνος ἦτο ὁ ἄνδρας της, εἰς τὰ χέρια τοῦ ὁποίου ἂν ἔπεφτε θὰ ἐπερνοῦσε πολὺ ἄσχημα, προσποιεῖται τὸν ἀδιάφορον καὶ τοῦ λέγει :

Τώρα πέρασε ἕνας μόλις ἔχει 5 λεπτὰ τῆς ὥρας, ἀλλὰ σὲ βλέπω κουρασμένον. Δὲν μοῦ δίνεις ἐμένα τὸ ἄλογό σου νὰ τὸν πιάσω γιὰ πέντε λεπτά. Ὁ Τοῦρκος, σὰν Τοῦρκος ραχατλῆς, ἐπροτίμησε τὴν πρότασιν τοῦ ἀγνώστου καὶ τοῦ δίδει τὸ ἄλογό του.

Καβαλλάει ὁ ἔξυπνος λοιπὸν καὶ γίνεται ἄφαντος· ὁ ἀγᾶς ἀφοῦ ἐπερίμενε ἐπ' ἀρκετὸν, ἐννόησε ὅτι ἔγεινε θῦμα δευτέρας πονηρίας καὶ ἐγύρισε καταντροπιασμένος σπίτι του.

— Ἔ τὸν εὑρῆκες, τὸν ρώτησε ἡ γυναῖκά του· ποῦ εἶναι τὸ ἄλογό σου :

— Τοῦ τὸ ἔδωκα, ἀπήντησεν ὁ Τοῦρκος νὰ πάῃ γρηγορώτερα.

Οἱ πεθαμένοι ποῦ πεινοῦν

Μιὰ φορὰ εἰς ἕνα χωριὸ ποῦ ἐπήγαιναν οἱ ἔμποροι καὶ 'πωλοῦσαν μῆλα, ἐπικρατοῦσε συνήθεια νὰ δίνουν αὐτοὶ λίγα μῆλα εἰς τοὺς χωρικοὺς καὶ νὰ φιλοξενοῦνται ὑπ' αὐτῶν, ἄνευ ἄλλου ἐξόδου. Μερικοὶ ἔμποροι ὅμως φιλάργυροι διὰ νὰ μὴν δώσουν μῆλα εἰς κανένα, ἀπεφάσισαν νὰ κοιμηθοῦν στὴν ἐκκλησίαν τοῦ χωριοῦ ὅπου ἦτο καὶ νεκροταφεῖον· δύο χωρικοὶ θέλησαν νὰ τοὺς ἐκδικηθοῦν καὶ ἐτυλίχθηκαν μέσα εἰς ἕνα σεντόνι, ἐπῆγαν στὸ νεκροταφεῖο ἐμπῆκαν μέσα καὶ ἄρχισαν νὰ τρέχουν ἐπάνω στὰ μνήματα καὶ νὰ φωνάζουν ;

Ἀφ' ὄντας ἐπεθάναμε
μῆλα δὲν ἐφάγαμε
τώρα ζωντανέψαμε
καὶ θὰ τὰ χωνέψουμε

Οἱ πωληταὶ τῶν μήλων μόλις ἤκουσαν ὅτι οἱ ἀποθαμένοι σηκώθηκαν καὶ φωνάζουν, ἐτσακίσθησαν ἕως νὰ φύγουν ἀφήσαντες μάλιστα καὶ τὰ σακκιὰ μὲ τὰ μῆλα ἐκεῖνα ἀπὸ τὰ ὁποῖα «ἔφαγε», «ἐκαλοχώνεψε» ὅλο τὸ χωριό !

Γ. Μαθοῦρας.

ΑΠΟ ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΤΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΝΟΣ ΗΦΑΙΣΤΕΙΟΥ

Ὁ Βεζούβιος, τὸν ὁποῖον ὁ Γκαῖτε ὠνόμασε «κορυφὴν κολάσεως μέσα εἰς ἕνα Παραδείσιον κῆπον», προκαλεῖ καὶ πάλιν τὴν προσοχὴν τοῦ κόσμου καὶ ἰδίως τῶν περιηγητῶν, οἱ ὁποῖοι ἀπολαμβάνουν τὸ μεγαλοπρεπὲς ἀλλὰ καὶ φοβερὸν θέαμα τῆς ἐκρήξεως τοῦ κρατῆρος.

Τὸ ὄνομα *Βεζούβιος* ἔχει ἔνδοξον ἱστορικὸν εἰς φοβερὰς καταστροφάς. Τὸ 79 μ. Χ. ὁ Βεζούβιος ἐπέφερε διὰ τῆς ἐκρήξεώς του τὴν φοβερὰν καταστροφὴν τὴν ὁποίαν περιγράφει λεπτομερῶς Πλίνιος ὁ νεώτερος καὶ ὁ Τάκιτος.

Ὁ Πλίνιος λέγει : Ἐξεχύθη νέφος ὡς στήλη πυκνὴ πρὸς τὸν οὐρανόν, ὁλονὲν εὐρυνομένη πρὸς τὰ ἄνω ὡς οἱ κλάδοι δένδρου, διαφανίνομενοι ἄλλοτε φλογεροὶ καὶ ἄλλοτε λευκοὶ ἢ σκοτεινοί.

Κατὰ τὴν ἱστορικὴν ἐκείνην ἔκρηξιν ἡ λάβα, ἡ ἐκχυθεῖσα ἐκ τοῦ Βεζουβίου ἦτο τόσον ἄφθονος ὥστε κατεκάλυψεν ἐντελῶς τὸ Ἡράκλειον καὶ τὴν Πομπηΐαν, δύο ἀνθηροτάτας λατινικὰς πόλεις, φθάσασα μέχρι Σταβίας, ὅπου ἐφονεύθη καὶ ὁ Πλίνιος ὁ πρεσβύτερος ἐκ ταύτης.

Μετὰ τὴν καταστρεπτικωτάτην αὐτὴν ἔκρηξιν ὁ Βεζούβιος ἡσύχασε μέχρι τοῦ 203 μ. Χ. ὁπότε καὶ πάλιν ἐξερρεύχθη καπνούς, φλόγας καὶ λάβας εἰς μικρότερον ὅμως βαθμὸν καὶ μὲ ἀποτελέσματα ὄχι τόσον καταστρεπτικά. Περὶ ταύτης ὁμιλοῦν ὁ Δίων, ὁ Κάσσιος καὶ ὁ Γαληνός. Τρίτη ἔκρηξις τοῦ Βεζουβίου ἔγινε τῷ 372 μ. Χ. Τετάρτη δὲ ἐπὶ τῆς βασιλείας Θεοδωρίχου τὸ 412, ἐπηκολούθησαν δὲ ἔπειτα αἱ ἐκρήξεις τοῦ 685, τοῦ 993, τοῦ 1036, τοῦ 1049, τοῦ 1139, τοῦ 1306 καὶ τοῦ 1500.

Μετὰ τὴν τελευταίαν ταύτην ὁ Βεζούβιος ἐπὶ 131 ἔτη ἔμεινε σιωπηρὸς καὶ ἐσκεπάσθη μὲ πρασινάδα, τὸ δὲ ὄρος σιγὰ-σιγὰ ἐκαλλιεργήθη μέχρις αὐτοῦ τοῦ κρατῆρος.

Ἀλλὰ σὰν νὰ ἤθελε νὰ ἐκδικηθῇ διὰ τὴν ἀδράνειάν του ὁ Βεζούβιος. Τὸ 1631 ἔδωσε τὰ πρῶτα σημεῖα νέας ἐκρήξεως· ἐπὶ 48 ὥρας ἐξερεύγετο καπνούς, φλόγας καὶ ἀποπνικτικὴ στάχτη, ἡ ὁποία διὰ τοῦ ἀέρος μετεβιβάζετο μακρὰν πολὺ ἐπικαθημένη ἐπὶ τοῦ ἐδάφους εἰς μέγα πάχος. Τὴν 18 Δεκεμβρίου τέλος φοβερὸς σεισμὸς ἐπηκολούθησε καὶ ποταμοὶ λάβας ἐξεπέμφθησαν ἐκ τοῦ κρατῆρος, κατεκλύσθησαν δὲ καὶ κατεκάησαν τὰ πέριξ χωρία μέχρι τῶν πλησιοχώρων τῆς Νεαπόλεως. Τρισχίλιοι εὗρον τὸν θάνατον, ἐκ τούτων δὲ οἱ τριακόσιοι κατεπλακώθησαν ὑπὸ τῆς λάβας καθ' ἣν στιγμὴν ἐτέλουν λιτανείαν διὰ νὰ σωθοῦν ἐκ τοῦ κινδύνου. Ἡ πεπυρακτωμένη λάβα ἔτρεξεν ὡς ποτάμι πυριφλεγὲς μέσα εἰς τὴν θάλασσαν μέχρις ἀποστάσεως 300 μέτρων.

Ἡ λάβα ἡ ἐκχυθεῖσα ἐπὶ τρεῖς ὥρας ἐκ τοῦ κρατῆρος, ὑπελογίσθη εἰς 63 ἑκατομ. κυβικὰ μέτρα ἢ τόννους, κατεκάλυψε δὲ εἰς ὕψος 5 μέτρων ἐπιφάνειαν ἐδάφους 14 1)2 ἑκατομμυρίων τετραγωνικῶν μέτρων. Μία πέτρα βάρους 25 χιλιάδων ὀκάδων ἐξεσφενδονίσθη ὡς ὀβὶς εἰς ὕψος 150 μέτρων. Μία ἄλλη ἔφθασε μέχρι τοῦ χωρίου Νόλα, μόλις δὲ 20 βόες ἠδύναντο νὰ τὴν μετακινήσουν.

Ἐπηκολούθησεν ἔπειτα περιεργότατον φαινόμενον· ὁ Βεζούβιος ἔγινε χαμηλότερος κατὰ 168 μέτρα τοῦ παρακειμένου ὄρους, τὸ ὁποῖον ἦτο χαμηλότερον αὐτὸ πρίν.

Μεταξὺ τῶν τελευταίων ἐκρήξεων καταλκτέον καὶ τὴν τοῦ 1871, ἡ ὁποία διήρκεσεν ἐπὶ 4 μῆνας, ἡ δὲ Νεάπολις περιεβάλλετο διαρκῶς μὲ πυκνοὺς καπνούς.

Καὶ τὸ 1891 ἔγινε σπουδαία ἔκρηξις τοῦ Βεζουβίου καὶ κατὰ τὸ 1895, ὁπότε ἠνοίχθησαν καὶ ἄλλοι μικρότεροι κρατῆρες. Ἰδοὺ ἡ φοβερὰ ἱστορία αὐτοῦ ἐν συντόμῳ.

ΣΥΜΒΟΥΛΑΙ

ΚΑΡΔΙΑ ΚΑΙ...ΣΤΟΜΑΧΟΣ

Διατί ἀδυνατοῦσιν οἱ ἐρωτευμένοι ;

Εἶναι μία ἐρώτησις, τὴν ὁποίαν πολλοὶ ἐρωτευμένοι θὰ ἀπευθύνουν πρὸς τὸν ἑαυτόν των ἱστάμενοι πρὸ τοῦ καθρέπτου.

Εἰς τὴν ἐρώτησιν αὐτὴν ἀπαντᾷ ὁ Ἀμερικανὸς ἰατρὸς Τζέφρεϋ, ὅστις ἰδιαιτέρως ὅλως ἐμελέτησε τὰ συμπτώματα τῆς ἀσθενείας τοῦ ἔρωτος.

Κατὰ τὸ συμπέρασμα, τὸ ὁποῖον ἐξήγαγεν

ὁ ἰατρὸς οὗτος, ἡ διανοητικὴ κατάστασις, εἰς τὴν ὁποίαν εὑρίσκεται ὁ ἐρωτευμένος, ἔχει ἄμεσον ἐπενέργειαν ἐπὶ τοῦ νευρικοῦ συστήματος ὁλοκλήρου. Παρετηρήθη δὲ ὅτι ἐπέρχεται χαλάρωσίς τις εἰς τὰ νεῦρα τοῦ στομάχου, ἥτις ἐπιφέρει σοβαρὰν διατάραξιν τῆς χωνεύσεως.

Ἡ ἄμεσος ἐπικοινωνία τοῦ στομάχου μέ. . . . τὴν καρδίαν, κατὰ τὸν κ. Τζέφρεϋ, δὲν εἶναι δύσκολον νὰ ἐπιφέρῃ καὶ σοβαρωτέραν ἀσθένειαν, ἥτις δύναται νὰ ἔχῃ ὀλέθρια ἐπὶ τοῦ ὀργανισμοῦ ἀποτελέσματα.

Συμπεραίνει δὲ ὅτι, ἐπειδὴ μία στομαχικὴ ἀσθένεια, χρονία καθισταμένη, καταλήγει μοιραίως εἰς τὴν προσβολὴν τῆς καρδίας οἱ ἐρωτευμένοι εἶναι οἱ μᾶλλον ὑποκείμενοι εἰς καρδιακὰ νοσήματα.

Εἰς τὸ τέλος τῆς μελέτης του ὁ κ. Τζέφρεϋ παραθέτει καὶ στατιστικὴν τῶν παρατηρήσεών του. Ἐπὶ 50 ἐρωτευμένων ἀσθενῶν, τοὺς ὁποίους ἐξήτασεν, οἱ 35 ἔπασχον ἀπὸ στομαχικὰ νοσήματα, 8 ἀπὸ πονοκέφαλον, 8 ἀπὸ ἀναιμίαν, 3 ἀπὸ γενικὴν ἐξασθένησιν τοῦ ὀργανισμοῦ καὶ εἷς εἶχεν ἀρχὰς παραφροσύνης.

ΟΙΚΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Ἡ ποιότης τοῦ μεταξωτοῦ ὑφάσματος δὲν εἶναι εὔκολος εἰς τὴν ἐξακρίβωσιν. Ὑπάρχει ἐν τούτοις δι' αὐτὴν τρόπος ἀρκετὰ ἀσφαλὴς καὶ εἶνε ὁ ἑπόμενος.

Καύσατε ἓν τεμάχιον τοῦ μεταξωτοῦ· ἂν ὁ χρωματισμὸς καὶ ἡ ἐπεξεργασία εἶνε καλή, ἡ μέταξα καίεται ταχέως συστρεφομένη περὶ ἑαυτήν, ἀφίνει δὲ τέφραν ἀνοικτοῦ χρώματος, ἐνῷ ἂν ὁ χρωματισμὸς εἶνε ἀτελὴς ἡ τέφρα ἔχει χρῶμα σκοτεινόν.

Πρὸς τούτοις δὲ ἂν τὸ ὕφασμα εἶνε μαλλοβάμβακον ἡ τέφρα εἶνε βαρεῖα καὶ χονδρόκοκκος, ἐνῷ ἡ ἀμιγὴς μέταξα μεταβάλλεται εἰς κόνιν λεπτοτάτην.

ΑΠΟ «ΤΑ ΜΑΝΙΑΤΙΚΑ ΕΘΙΜΑ»

ΤΑ ΝΥΚΤΟΒΙΑ ΠΤΗΝΑ

Γλαῦξ.— Ἡ κουκουβάγια ἐν ὁλοκλήρῳ τῇ Μάνῃ θεωρεῖται ὡς πτηνὸν προαγγέλον κακά. Ὡσαύτως ἡ κουκουβάγια θεωρεῖται πτηνὸν κουτόν. Δι' αὐτὸ λέγουν τοὺς ἔχοντας. . . στενὴν συγγένειαν μὲ τὴν ἀνοησίαν κουκουβάγιες.

Παρομοία τις πρόληψις ὑπῆρχε καὶ εἰς τοὺς Ρωμαίους, οἱ ὁποῖοι—κατὰ τὸν Πλίνιον—ἐθεώρουν τὰς κουκουβάγες ὡς προαγγέλους μεγάλων κακῶν διὰ τὰ δημόσια πράγματα. Ἐπιβεβαιοῖ δὲ τὸ ὅτι ἐὰν καθήσωσιν ἐπί τινος οἰκίας, ὁ ἀσθενὴς θὰ ἀποθάνῃ.

Ὅλως ὅμως ἀντίθετοι πρὸς τὰς ἀνωτέρω ἐπεκράτουν προλήψεις, διὰ τὸ ὠφελιμώτατον τοῦτο πτηνόν, εἰς τὰς ἀρχαίας Ἀθήνας. Τοῦτο ἐθεωρεῖτο ἱερὸν καὶ προάγγελον καλοῦ.

Ὁ Ἡσύχιος ἀναφέρει, ὅτι πρὸ τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίας πετάξασα γλαῦξ ἀνήγειλε τὴν νίκην «Πρὸ τῆς μάχης ἐν Σαλαμῖνι γλαῦξ φασι διαπτῆναι τὴν νίκην προσημαίνουσαν».

Κόκκυξ..—Καὶ περὶ τοῦ πτηνοῦ τούτου πολλαὶ ἐπικρατοῦσι προλήψεις. Θεωρεῖται προάγγελος κακοῦ γενικῶς. Θεωρεῖται ὡς διάβολος καὶ διὰ τοῦτο λέγουν: «Νὰ σὲ φάῃ ὁ κοῦκος», κατὰ τὸ «νὰ σὲ πάρ' ὁ διάβολος. Πρὸς δὲ ἡ φωνή του ἔχει διαφόρους ἐξηγήσεις. Ὅταν λ.χ. εἰνέ τις ἀσθενὴς καὶ ἀκούσῃ τὸ ᾄσμα τοῦ πρώτην φορὰν ἐρχομένου κούκου ἄνευ ἀναβολῆς θ' ἀποθάνῃ. Ἐπίσης ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ἔχει πολλὰ χρήματα θὰ γίνῃ πλούσιος ἀκόμη, καὶ τόσαι ἄλλαι προλήψεις. Εἰς τοὺς ἀρχαίους ὅμως συγγραφεῖς δὲν εὑρίσκομεν σχεδὸν καμμίαν.

Κόραξ.— Ὁ κόραξ εἶνε ἓν ἀπὸ τὰ πτηνὰ ἐκεῖνα, διὰ τὰ ὁποῖα ὑπάρχουσιν αἱ περισσότεραι προλήψεις καὶ εἰς τὰ ὁποῖα διενεργεῖται ἡ μεγαλειτέρα καταδίωξις. Ἡ ἀγρία φωνή του, τὸ τρομακτικὸν τοῦ σώματός του, προκαλοῦν ἴσως τὴν καταδίωξιν τούτων τῶν ἀνθρώπων.

Ὁ κόραξ εἷς τινα μέρη τῆς Μάνης θεωρεῖται ὡς καιροσκόπος· π. χ. ἅμα κρώξῃ καὶ τινάξῃ τὰ πτερά, προαγγέλλεται χειμὼν κλπ. Ὁμοίας σχεδὸν προλήψεις ἀπαντῶμεν καὶ εἰς τοὺς ἀρχαίους συγγραφεῖς. Ὁ Αἰλιανὸς λέγει «κόραξ δ' ἐπιτρόχως φθεγγόμενος καὶ κρούων τὰς πτέρυγας καὶ κροτεῖν αὐτάς, ὅτι χειμὼν ἔσται κατέγνω πρῶτος· κόραξ δ' αὖ καὶ κορώνη καὶ κολοιὸς ὑψίας εἰ φθέγγοιντο, *χειμῶνος ἔσεσθαί τινα ἐπιδημίαν*». Ἐπίσης δὲ καὶ ὁ Θεόφραστος λέγει· «κόραξ πολλὰς μεταβάλλειν εἰωθὼς φωνάς, τούτων ἐὰν ταχύ τις φθέγξηται καὶ ἐπιρροιζήσῃ καὶ τινάξῃ τὰ πτερὰ ὕδωρ σημαίνει· καὶ ἐάν, ὑετῶν ὄντων, πολλὰς μεταβάλλῃ φωνὰς καὶ ἐὰν φθειρίζηται τῇ φωνῇ ἐπ' ἐλαίας· καὶ ἐάν τε εὐδίας ἐάν τε ὕδατος ὄντος μιμῆται τῇ φωνῇ, οἷον σταλαγμὸς *ὕδωρ σημαίνει*.» Ὡσαύτως καὶ ὁ Ἀρατος «δή ποτε καὶ γενεαὶ κοράκων καὶ φῦλα κολοιῶν *ὕδατος ἐρχομένοιο Διὸς πάρα σῆμ' ἐγένετο*» λέγει.

Ὁ κόραξ θεωρεῖται δαίμων τιμωρός. Δι' αὐτὸ λέγουν «ἀ 'στὸ κόρακα», καθὼς ἔλεγον οἱ ἀρχαῖοι «ἐς κόρακας». Ὅταν δὲ θέλουν νὰ φανερώσουν τι ἀκατόρθωτον λέγουν «ἄμ' ἀσπρίσῃ ὁ κόρακας», «νὰ βγάλῃς τὸν κόρακα», ὡς οἱ ἀρχαῖοι «λευκὸν κόρακα ἰδεῖν» καὶ ὁ Λουκιανὸς «θᾶττον ἔην λευκοὺς κόρακας...» λέγει. Λέγουν δὲ ἐπίσης ὅτι ὅταν γηράσῃ καὶ δὲν δύναται νὰ φέρῃ τροφὴν εἰς τὰ τέκνα του δίδει τὸν ἴδιον ἑαυτόν. Ἐπίσης «κόρακας κοράκου μάτι δὲν βγάνει» κ. τ. λ. Καθὼς καὶ ὁ Αἰλιανὸς λέγει «κόραξ ὁ ἤδη γέρων ὅταν μὴ δύνηται τρέφειν τοὺς νεοττούς, ἑαυτὸν αὐτοῖς προτείνει τροφήν· οἱ δ' ἐσθίουσι τὸν πατέρα· καὶ τὴν παροιμίαν ἐντεῦθέν φασι τὴν γένεσιν λαβεῖν τὴν λέγουσαν *κακοῦ κόρακος κακὸν ᾠόν*».

Καλάμαι **Στράτος Κτεναδέας**

ΔΙΚΑ ΜΑΣ Α.Ο.Δ.Ο.

Ἡ ἑβδομὰς αὕτη ἤρχισε μὲ μίαν ἀγρίαν καὶ αἱματηρὰν φυλετικὴν συμπλοκὴν μεταξὺ Κρητῶν καὶ Λακώνων εἰς τὸν Πειραιᾶ, ἥτις πρὸς στιγμὴν ἠπείλησε νὰ λάβῃ σοβαρὰς διαστάσεις. Εὐτυχῶς ὅμως προελήφθη τὸ κακὸν καὶ ἀμφότερα τὰ μέρη κατέθεσαν τὰ ὅπλα. Τώρα συζητεῖται τὸ πῶς θὰ κανονισθῇ τὸ ζήτημα τῶν ἀχθοφόρων τοῦ Τελωνείου Πειραιῶς, ἀντικαθισταμένων τῶν μέχρι τοῦδε τοιούτων Μανιατῶν, οἱ ὁποῖοι ἦσαν οἱ αἴτιοι ὅλων τῶν γενομένων.

— Εἰς τὸ Πολυτεχνεῖον ἤρχισε πάλιν ἡ δίκη τῶν κατηγορουμένων διὰ τὴν δολοφονίαν τοῦ Δηλιγιάννη, Γερακάρη καὶ Μητσέα. Αἱ σπουδαιότεραι καταθέσεις κατ' αὐτῶν εἶναι αἱ τοῦ εἰσαγγελέως κ. Ἀντωνιάδου καὶ τοῦ ἀνακριτοῦ κ. Βιζβίζη, αἱ ὁποῖαι πολὺ βαρύνουν τὸν Μητσέαν καὶ ἐνοχοποιοῦν καὶ τὸν Διευθυντὴν τῶν φυλακῶν Συγγρού, διότι ἀφῆκε τὸν κατηγορούμενον νὰ συνεννοηθῇ μετὰ τοῦ Γερακάρη.

— Εἰς τὴν Κρήτην, Κέρκυραν, Ἤπειρον καὶ Μακεδονίαν ἐξακολουθοῦν αἱ μυσκραὶ καὶ ὕπουλοι καὶ ἀνθελληνικαὶ ἐνέργειαι τῶν Ἰταλῶν, οἱ ὁποῖοι ὡς γνωστὸν ἔχουν βλέψεις ἐπὶ τῶν ἑλληνικωτάτων τούτων μερῶν.

— Εἰς τὴν Μακεδονίαν αἱματηρότατα συμπλοκαὶ γίνονται καθ' ἑκάστην μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ Βουλγάρων, Ἑλλήνων καὶ Τούρκων καὶ Βουλγάρων καὶ Σέρβων.

— Τουρκικὸς στρατὸς εἰσελθὼν εἰς τὸ ἑλληνικὸν χωρίον Λέχοβον διέπραξε διαφόρων εἰδῶν βασιβουζουκισμοὺς καὶ ἀπανθρωπίας.

— Εἰς τὴν Ρουμανίαν ἐξακολουθεῖ ὁ κατὰ τῶν Ἑλλήνων διωγμός. Ἡ ἑλληνικὴ κυβέρνησις ἐζήτησεν ἀπὸ τὴν Ρωσσίαν νὰ ὑποστηρίξῃ τοὺς εἰς Ρουμανίαν Ἕλληνας ὑπηκόους, αὕτη ὅμως ἐδέχθη μὲν ν' ἀναλάβῃ τὴν ὑποστήριξιν ὑπὸ τοὺς ὅρους ὅμως ν' ἐπιτρέψῃ ἡ Ἑλλὰς τὴν ἀναγνώρισιν καὶ ἄλλης βουλγαρικῆς ἐπισκοπῆς εἰς τὴν Μακεδονίαν καὶ νὰ καταδιώξῃ ἡ ἑλληνικὴ κυβέρνησις τὰ . . . . ἑλληνομακεδονικὰ σώματα. Ἡ ἑλληνικὴ κυβέρνησις φυσικὰ δὲν ἐδέχθη.

— Ἡ Ρουμανικὴ κυβέρνησις κατόπιν ἐπεμβάσεως τῶν Δυνάμεων ἐτιμώρησε μὲ 100 δραχ. πρόστιμον, ἕκαστον τῶν καταστρεψάντων τὸν ἐν Βουκουρεστίῳ ἑλληνικὸν ναόν.

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ

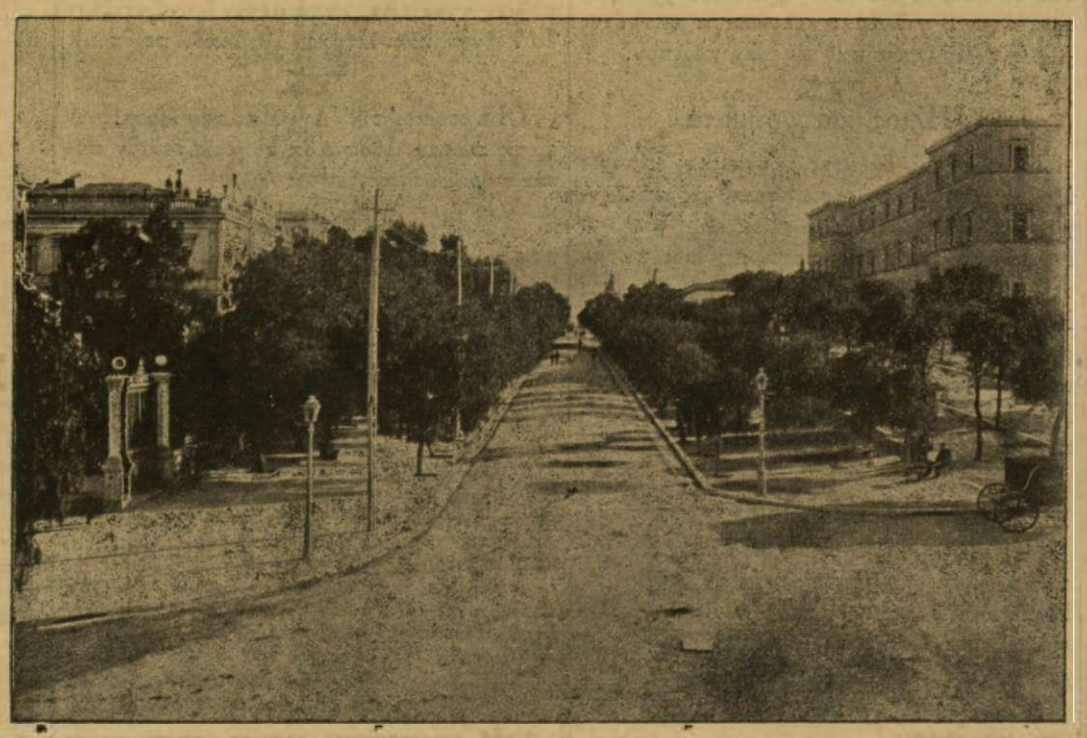

Ὁδὸς Κηφισσίας

ΠΑΡΑΞΕΝΑ

Οἱ κληρονόμοι του

Ἐν Μιλάνῳ ἀπέθανεν ἐσχάτως ἄνθρωπός τις, Ματσατέστα καλούμενος, ὅστις διὰ διαθήκης κατέλιπε τὴν περιουσίαν του ἐκ 3,000 φράγκων καὶ 150 κυψελῶν, εἰς...τὸν βασιλέα τῆς Ἰταλίας. Ἀλλ' ἐπειδὴ μεταξὺ τῶν ἐγγράφων τοῦ ἀποθανόντος εὑρέθη καὶ ἄλλη προγενεστέρα διαθήκη, δι' ἧς καθίστα γενικὸν κληρονόμον του τὸν. . . αὐτοκράτορα τῆς Ρωσσίας, ἐκρίθη ὅτι δὲν εἶχεν οὗτος σώας τὰς φρένας καὶ ἡ κληρονομία ἐδόθη εἰς συλγενῆ τινα νόμιμον αὐτοῦ κληρονόμον.

Ἀρχαιολογικὸν ἀνέκδοτον

Σοφός τις αἰγυπτιολόγος, διατρίβων νῦν ἐν Βερολίνῳ, ἀνέφερεν ἐσχάτως ἐν ἐπιστημονικῇ διαλέξει τὸ ἑξῆς χαρακτηριστικὸν ἀνέκδοτον:

Ἐπανερχόμενος ἐξ Αἰγύπτου ἔφερε μεθ' ἑαυτοῦ εἰς Εὐρώπην μίαν λαμπρὰν μούμιαν βασιλέως. Τὸ γαλλικὸν τελωνεῖον ἤνοιξε τὸ κιβώτιον.

— Τί εἶνε τὸ περιεχόμενον; ἐρωτᾷ ὁ ὑπάλληλος.

— Ἕνας Φαραώ, ἕνας γνήσιος Φαραὼ τῆς δεκάτης ἕκτης δυναστείας· τῷ ἀπαντᾷ ὁ ἀρχαιολόγος.

— Φαραώ;!! πρώτη φορὰ ἀκούω τέτοιο ἐμπόρευμα.

Καὶ ὁ ταλαίπωρος ὑπάλληλος μάτην ἐξετάσας τὸ δασμολόγιον ἐπανειλημένως, παρατηρήσας καὶ πάλιν τὴν μούμιαν:

— Ἀφοῦ δὲν εἶνε εἰς τὸ δασμολόγιον, πρέπει νὰ τὴν κατατάξωμεν εἰς ἄλλο σχετικὸν ἐμπόρευμα—εἰς τὰ . . . παστὰ ψάρια!

ΞΕΝΑ Α.Ο.Δ.Ο.

Κατὰ τὴν ἑβδομάδα ταύτην ἠγέρθησαν φόβοι γαλλογερμανικῆς συρράξεως ἕνεκα τοῦ ζητήματος τοῦ Μαρόκου, οἱ ὁποῖοι φαίνεται ὅτι ἀπεσοβήθησαν.

— Οἱ Βούλγαροι καταφέρονται ἐναντίον τῶν Σέρβων διὰ τὴν συμφιλίωσίν των μετὰ τῆς Αὐστρίας.

— Δολοφονίαι διαφόρων ἐξεχόντων προσώπων ἠγγέλθησαν ἀπὸ τὰ διάφορα μέρη τῆς Ρωσσίας.

— Ὁ Μπᾶριγκ ἐδήλωσεν ὁριστικῶς, ὅτι ἀνεκάλυψε πλέον τὸ φάρμακον τῆς φθίσεως.

— Εἰς τὴν Κίναν ἐγένετο σφαγὴ ἱεραποστόλων.

— Εἰς τὴν Γαλλίαν ἐγένοντο νέαι ταραχαὶ διὰ τὸ ἐκκλησιαστικὸν ζήτημα.

— Ἀνακοινωθὲν δημοσιευθὲν εἰς ὅλας τὰς εὐρωπαϊκὰς ἐφημερίδας ἀναφέρει, ὅτι ὁ Ἐδουάρδος τῆς Ἀγγλίας θὰ συναντηθῇ μετὰ τοῦ Γουλιέλμου τῆς Γερμανίας, λίαν προσεχῶς ἐπὶ ἀγγλικοῦ πολεμικοῦ.

— Νέος πρόεδρος τῆς Βραζιλιανῆς δημοκρατίας ἐξελέγη ὁ κ. Πέννα.

** Στὸ Παρίσι ἡ «Ἐφημερὶς τῶν Συζητήσεων» πρόκειται νὰ ἑορτάσῃ κατ' αὐτὰς τὸ ἑκατοστὸν εἰκοστὸν πέμπτον ἔτος ἀπὸ τῆς ἱδρύσεώς της.

** Ἡ πρεσβυτέρα γυνὴ τῆς Βιέννης ἔχει ἡλικίαν 117 ἐτῶν.

** Εἶνε πτωχοτάτη καὶ κατοικεῖ ἔν τινι προαστείῳ.

** Ἡ θυγάτηρ της ἔχει ἡλικίαν 94 ἐτῶν· ἐγεννήθη τὴν 24 Νοεμβρίου 1812.

** Ἔχει δὲ ἡ θυγάτηρ της θυγατέρας ὑπανδρευμένας καὶ ἐχούσας τέκνα 35—30 ἐτῶν.

** Τὰ τέκνα ταῦτα πάλιν εἶνε ὑπανδρευμένα καὶ ἔχουν ἄλλα τέκνα ἡλικίας 12—13 ἐτῶν.

** Εὑρέθη ἐσχάτως ἐν Λιθουανίᾳ τῆς Πρωσσίας νεκρὰ γυνὴ φέρουσα ἐπὶ τοῦ —κανονικωτάτου κατὰ τὰ ἄλλα— μετώπου της δύο μικρὰ κομψότατα . . . κέρατα.

** Ἡ γυνὴ αὕτη ἀπὸ τριῶν ἐτῶν εἶνε ἔγγαμος, ἔχουσα δὲ μορφὴν εὐάρεστον καὶ ἀγγελικὴν ψυχὴν μεθ' ὅλον τὸ διαβολικόν της διάδημα, λατρεύεται ὑπὸ τοῦ συζύγου της.

** Πρὸ μηνὸς ἐπωλήθη ἐν Λονδίνῳ ἵππος τις νικήσας ἐν πλείσταις ἱπποδρομίαις, ἀντὶ 468,000 φράγκων.

** Ὁ μέγας κώδων ὁ ἀνηρτημένος εἰς τὸ κωδωνοστάσιον τοῦ ἐν Μονμάρτ τῶν Παρισίων ναοῦ Sacré-Coeur ἔχει βάρος δεκαέξ χιλιάδων χιλιογράμμων, ἐστοίχισε δὲ 70 χιλ. φράγκων.

** Ὁ κώδων τοῦ Ἁγ. Ἰωάννου ἐν Ρωσσίᾳ ζυγίζει 57,966 χιλιογρμ.

** Ὁ τοῦ Τροτζκοΐ 175,000 χιλιογρμ.

** Καὶ τοῦ Κρεμλίνου 201,266 χιλγρμ.

** Ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Γερμανίας ἔχει τὸ ἐλάττωμα, τὸ ὁποῖον καὶ πολλοὶ ταπεινότεροι θνητοὶ ἔχουσι, νὰ κατέρχηται ἀπὸ τῆς ἁμάξης πρὶν ἡ αὕτη σταματήσῃ ἐντελῶς.

** Ἡ Βουλὴ τῶν Λόρδων εἶχε καταργηθῇ τὸ 1649.

** Ἡ μεγαλειτέρα βουλευτικὴ περίοδος εἶνε ἡ διαρκέσασα ἐν Ἀγγλίᾳ ἀπὸ τοῦ 1640 μέχρι τοῦ 1653.

** Ἡ πρώτη λαϊκὴ Βουλὴ τῶν νεωτέρων χρόνων φαίνεται νὰ εἶναι ἡ Ἀγγλικὴ τοῦ 1258.

** Πυρκαϊὰ εἶχε καταστρέψῃ τὴν Ἀγγλικὴν Βουλὴν τὸ 1834

ΓΙΑ ΤΗΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΝ

Φεύγω 'ς τοὺς λόγγους, 'ς τὰ βουνὰ νὰ πάω νὰ πο-
[λεμήσω
ἐκεῖ ποῦ οἱ σταυραετοὶ πηδοῦν σὰν λεοντάρια
πάγω τὴν κλέφτικην ζωὴν μ' αὐτοὺς καὶ 'γὼ νὰ ζήσω
ἐκεῖ ποῦ ζοῦν λεβέντηδες, ποῦ ζοῦν τὰ παλληκάρια.
Μὴν κλαῖς, μανοῦλα μου γλυκειά, ποῦ πάλι θὰ σ'
[ἀφήσω·
γιὰ τὴν Μακεδονία μας δὲν μ' ἔχεις γεννημένο;
δὲν θὲς γιὰ τὴν πατρίδα μας τὸ αἷμ μου νὰ χύσω,
δὲν θὲς μάνα μ' νὰ ταφῶ σὲ τόπο δοξασμένο;
Στὸν τόπο πῶπιε τοῦ Μελᾶ τ' ἀτίμητο τὸ αἷμα,
ποῦ ράντισε μέσ' ταῖς καρδιαῖς τῶν Μακεδόνων ὅλων
ἁγιασμὸ ἀθάνατον, καὶ μ' ἕνα μόνο βλέμμα
τῶν Κρούμηδων ξεσκέπασε τὴν πονηριά, τὸν δόλον;
Δός μου μανοῦλα μ' τὴν εὐχή καὶ στεῖλε τὸ παιδί
[σου
'σὰν ἄλλη Σπαρτιάτισσα στὸν πόλεμο, στὴν μάχη·
κ' ἐὰν ἀποθάνω ἔνδοξος ἂς χαίρετ' ἡ ψυχή σου
γιατὶ τιμὴ παντοτεινὴ τὸ τέκνον σου θὰ νἄχῃ

Σμύρνη **Ξενίας**

Η ΓΕΛΟΙΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ

Σαρακοστὴ

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΝΘΑΝΕΤΕ ΝΑ ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΕΤΕ

Ὁ ἠλεκτρισμὸς καὶ οἱ Κινέζοι

Εὐρωπαῖος μηχανικός, ἐπανελθὼν ἐκ Κίνας, ὅπου εἶχε μεταβῆ διὰ νὰ ἐγκαταστήσῃ τὸν δι' ἠλεκτρισμοῦ φωτισμὸν εἰς τὴν πόλιν Καντῶναν, διηγεῖται, ὅτι μὴ δυνάμενος νὰ τοποθετήσῃ στύλους εἰς διαφόρους ὁδούς, αἱ ὁποῖαι δὲν ἦσαν εὐθεῖαι, κατώρθωσε νὰ ἐπιτύχῃ παρὰ τῶν ἀρχῶν τὸ δικαίωμα ὅπως τοποθετήσῃ εἰς τοὺς τοίχους ὑποστηρίγματα.

Ἀφοῦ ἐτοποθέτησαν τὰ σύρματα, τὸ προσωπικὸν ἐπιθεωρῆσαν τὴν γραμμὴν ἐξεπλάγη, βλέπον ὅλα τὰ σύρματα νὰ εἶνε κατάφορτα ἀπὸ ἀσπρόρρουχα, τὰ ὁποῖα εἶχον τοποθετήσει οἱ ἰθαγενεῖς, διὰ νὰ στεγνώσουν, ἂν καὶ τὸ ρεῦμα εἶχε δύναμιν χιλίων βολταϊκῶν στηλῶν!

Ὡς ἐκ θαύματος οὐδεὶς ἐκ τῶν Κινέζων εἶχε φονευθῆ καί, ὁπότε πλέον εἶχον διαφύγει τὸν κίνδυνον ὡς ἐκ τῆς διακοπῆς τοῦ ρεύματος, ἤρχισαν νὰ γελῶσι καὶ ἠρνοῦντο ν' ἀφαιρέσωσι τὰ ἀσπρόρρουχά των ἰσχυριζόμενοι ὅτι ἡ πραγματικὴ χρῆσις τοῦ σύρματος εἶνε ὅπως τῇ βοηθείᾳ τοῦ ἠλεκτρισμοῦ στεγνώνουν τὰ ἀσπρόρρουχά των ταχύτερον παρὰ ἂν τὰ ἐξέθετον εἰς τὸ ἡλιακὸν φῶς.

Μετὰ ματαίας προσπαθείας ὅπως τοὺς μεταπείσῃ, ὁ μηχανικὸς ἠναγκάσθη νὰ ζητήσῃ τὴν συνδρομὴν τῶν ἀρχῶν, διὰ νὰ θέσῃ τέρμα εἰς τὸν νέον τοῦτον τρόπον τοῦ στεγνώματος τῶν ἀσπρορρούχων.

Ἡ λευκὴ ἀλώπηξ

Μία περίεργος βιοτεχνία ἀνεπτύχθη ἀπό τινος καιροῦ ἐν Ἀλάσκᾳ. Οἱ κάτοικοι αὐτῆς ἐσκέφθησαν νὰ προφυλάξωσι τῆς παντελοῦς ἐξολοθρεύσεως τὸ γένος τῆς λευκῆς ἀλώπεκος, ἡ μηλωτὴ τῆς ὁποίας εἶνε εἶδος ἐμπορικὸν βαρύτιμον καὶ περιζήτητον διὰ τὰς κυρίας. Συνέλαβον λοιπὸν ὀλίγας δεκάδας ἐκ τοῦ ζῴου τούτου καὶ τὰς ἀπέλυσαν εἰς μίαν νῆσον ἔρημον, ὅπου καλῶς τρεφόμενα ὑπὸ τῶν διοργανωτῶν τῆς ἐπιχειρήσεως ταύτης ἐπολλαπλασιάσθησαν ἐντὸς ὀλίγου εἰς βαθμὸν ἀπίστευτον. Ἡ πρώτη αὕτη ἐπιτυχία ἔδωκε μεγάλην ὥθησιν εἰς τὴντοιαύτην ἐκμετάλλευσιν καὶ μετ' ὀλίγον τριάκοντα νησία ἐπληρώθησαν κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον ἀπὸ λευκὰς ἀλώπεκας. Παρατηρεῖται δὲ ὅτι τὸ τόσον ἄγριον τοῦτο ζῷον δὲν εἶνε ἀδύνατον νὰ τιθασσευθῇ ἐντὸς ὀλίγου. Τὰ πλήθη τῶν ἀλωπέκων τῆς Ἀλάσκας τρέχουσι μὲ προθυμίαν εἰς τοὺς φύλακας οἱ ὁποῖοι φέρουσι τακτικῶς τὴν τροφήν των.

Χορὸς καὶ περπάτημα

Δὲν θὰ ἦτο ἀδιάφορον διὰ τοὺς χορευτὰς νὰ μάθουν μὲ πόσον δρόμον ἰσοδυναμοῦ χορὸς μιᾶς ἑσπέρας κατὰ μέσον ὅρον. Κατά τινα στατιστικολόγον Ἄγγλον, ὑποτιθεμένου ὅτι εἰς μίαν χορευτικὴν ἑσπερίδα θὰ χορεύσῃ ἕνας τοὐλάχιστον πέντε βάλς, μίαν πόλκαν καὶ μίαν καδρίλλια, εἶνε σὰν νὰ περιεπάτησε 7 — 8 χιλιάμετρα, ἤτοι δύο περίπου ὥρας μὲ τακτικὸν βῆμα.

Τὸ μεγαλείτερο βαρέλι

Εἰς τὸ Καινιγκστάϊν τῆς Γερμανίας ὑπάρχει τὸ μεγαλείτερον κατὰ χωρητικότητα βαρέλι. Περιέχει 6000 ἑκατόλιτρα οἴνου Μάϊσεν, στοιχίζοντος ἐν συνόλῳ 150 χιλιάδες φράγκα. Τὸ στόμιόν του εἰς τὴν κορυφὴν ἀποτελεῖ ὁλόκληρον δωμάτιον, εἰς τὸ ὁποῖον δύνανται νὰ καθήσουν 5 — 6 προσκεκλημένοι καὶ νὰ πίουν τὸ κρασί τους.

315,000 χιλιόμετρα

Κατ' αὐτὰς ἀπεχώρησε τῆς ὑπηρεσίας ἀπὸ τὸ ταχυδρομεῖον τῆς ἀγγλικῆς πόλεως Χάλεϋ ὁ ταχυδρομικὸς διανομεὺς Τζὼν Σίμονδς, διατρέξας κατὰ τὸ 40ετὲς στάδιον τῆς ὑπηρεσίας του 315 χιλιάδες χιλιόμετρα, ἤτοι 8 χιλιάδας χιλιόμετρα κατ' ἔτος —25 χιλιόμετρα καθ' ἡμέραν περίπου.

Ἥλιος καὶ χρήματα

Προσοχὴ οἱ ἔχοντες γουναρικὰ ἔμποροι ἢ αἱ κυρίαι αἱ φοροῦσαι τοιαῦτα· ἀπεδείχθη ὅτι ἓν γουναρικὸν ἀξίας 2500 φραγ. ἐκτιθέμενον εἰς τὰς προθήκας ἑνὸς καταστήματος, ἐν πλήρει ἡλίῳ, χάνει ἐντὸς ἑνὸς μηνὸς τὸ χρῶμα καὶ καταντᾷ νὰ ἀξίζῃ τὸ ἥμισυ ἀπὸ ὅ,τι ἄξιζεν. Ὁ ἥλιος ἔχει τὴν περίφημον ἰδιότητα νὰ χρωματίζῃ τὰ ζωντανὰ καὶ νὰ ξεχρωματίζῃ τὰ μὴ τοιαῦτα ἀντικείμενα.

Ἡ περιστερὰ

Μία ταχυδρομικὴ περιστερὰ μὲ γαλήνιον καιρὸν ἠμπορεῖ νὰ ταξειδεύσῃ μὲ ταχύτητα 1200 ὑάρδων τὸ λεπτὸν (περίπου 1010 μέτρα). Μὲ ἄνεμον ὅμως βοηθητικὸν ἡ ταχύτης ἠμπορεῖ νὰ φθάσῃ τὰ 1700 μέτρα κατὰ λεπτόν, ἤτοι ὑπὲρ τὰ 100 χιλιόμετρα τὴν ὥραν.

Ἡ ἀξία τοῦ Βατικανοῦ

Εἶνε βεβαίως ἀνεκτίμητοι οἱ θησαυροὶ τοὺς ὁποίους περιλαμβάνει τὸ Βατικανόν, ἰδίως τὰ καλλιτεχνικὰ ἀντικείμενα, εἰκόνες, ἀγάλματα, βιβλία κτλ. ἀλλὰ κατά τινα ὑπολογισμὸν κατὰ προσέγγισιν ἡ ἀξία τοῦ κτιρίου καὶ τῶν περιλαμβανομένων ἐν αὐτῷ ἀντικειμένων κατ' ἐλάχιστον ἀνέρχεται εἰς 750 ἑκατομ. φράγκα.

Τὰ μαλλιὰ

Παρετηρήθη ὅτι τὰ μαῦρα μαλλιὰ εἶνε πολὺ δυνατώτερα καὶ συμπαγέστερα ἀπὸ τὰ ξανθά. Μία τρίχα μαύρη ἠμπορεῖ νὰ κρατήσῃ ἐξηρτημένον βάρος 30 περίπου δραμίων, ἐνῷ μία ξανθὴ μόλις 15 δράμια ἠμπορεῖ νὰ κρατήσῃ. Καὶ ἐν γένει ὅσον πλέον μαύρη εἶνε μία τρίχα τόσον περισσότερον εἶνε δυνατὴ καὶ ὅσον ξανθοτέρα καὶ ἀνοικτοτέρου χρώματος τόσον ἀσθενεστέρα, λέγει ἕνας Ἄγγλος σοφός. Χωρὶς νὰ μᾶς εἰπῇ καὶ ἄλλο τι πρακτικὸν συμπέρασμα ὅμως.

Πρώϊμες φράουλες

Εἰς τὸ Λονδῖνον ἐπωλήθησαν τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα αἱ πρῶται φράουλαι, καλλιεργημέναι δι' εἰδικῶν μεθόδων εἰς θερμοκήπια. Ἡ τιμή των ἐποικίλλεν ἀπὸ 32-40 σελλίνια ἡ Ἀγγλικὴ λίτρα. Δηλαδὴ 120—130 δραχ. ἡ ὀκᾶ. Καὶ ἐπειδὴ κάθε φράουλα ἀπὸ τὸ πωληθὲν εἶδος ἐζύγιζεν 7—8 δράμια ἔπεται ὅτι γιὰ κάθε μίαν ἐπληρωσαν οἱ ἀτυχεῖς λόρδοι 1,50 δραχμὴ περίπου.

Τὸ μεγαλείτερο τσὲκ

Ἕνα μοναδικὸ τσέκ, ἀξίας 230 χιλ. λιρῶν ἀγγλικῶν (δηλαδὴ 3,250,000 φρ. χρ.) ἐπληρώθη πρὸ ἡμερῶν ἀπὸ μίαν ἀγγλικὴν τραπεζιτικὴν ἑταιρίαν τοῦ Λονδίνου. Εἶνε τὸ μεγαλείτερον πληρωθὲν δι' ἑνὸς τσὲκ ποσόν.

Ἡ πρώτη φωτογραφία

Ὁ λόρδος Ἀβέμπουρι (γνωστὸς ὡς συγγραφεὺς ὑπὸ τὸ ὄνομα Σὲρ Τζὼν Λοῦμποκ) κατέχει τὴν πρώτην ἐν Ἀγγλίᾳ γενομένην φωτογραφίαν. Ὁ περίφημος ἐφευρέτης Νταγκὲρ εἶχε μεταβῆ παρὰ τῷ πατρὶ τοῦ Τζὼν Λοῦμποκ καὶ περιγράψας εἰς αὐτὸν τὰ τῆς ἐφευρέσεως ἐζήτησε τὴν ἄδειαν νὰ φωτογραφήσῃ τὸν εἰς τὸν κῆπον παίζοντα μικρὸν υἱόν του πρὸς πρακτικὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἐφευρέσεώς του. Τὸ πείραμα ἐπετράπη νὰ γίνῃ καὶ παρήχθη μία ὡραία φωτογραφία, τὴν ὁποίαν ὁ Νταγκὲρ ἐχάρισεν εἰς τὸν πατέρα τοῦ Τζὼν Λοῦμποκ.

Τὸ ὕψος τῶν γυναικῶν

Κατά τινα στατιστικολόγον Ἄγγλον εἰδικῶς ἐγκύψαντα εἰς τὸ ζήτημα, αἱ ὑψηλότεραι γυναῖκες εἰς τὸν πολιτισμένον κόσμον εἶναι αἱ Ἀγγλίδες, ἔπειτα δὲ ἔρχονται αἱ Ἀμερικανίδες αἵτινες ἔχουν κατὰ μέσον ὅρον ὕψος 5 πόδ. καὶ 3 δακτ. αἱ δὲ Ἀγγλίδες 5 π. καὶ 3 1]2 δακτ. Αἱ Ἀμερικανίδες παρετηρήθη ὅτι εἶναι καὶ ἐλαφρότεραι ὅλων τῶν ἄλλων γυναικῶν, κατὰ μέσον ὅρον ζυγίζουν 117 ἀγγλικὰς λίτρας (40 ὀκάδ. περίπου).

Οἱ κάτοικοι τῆς Ἀγγλίας ταχυδρομίζουν κατὰ πᾶσαν ἑβδομάδα τὸ κολοσσαῖον ποσὸν τῶν 44 ἑκατ. ἐπιστολῶν.

ΤΙ ΛΕΓΕΤΑΙ ΚΑΙ ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ

Ὡραία θέα

Ὁ ἐνοικιαστής:
— Περίεργον· μοῦ εἴπατε πῶς τὸ σπίτι σας ἔχει ὡραίαν θέαν, ἀλλὰ δὲν βλέπω παρὰ τὴν θύραν τοῦ ἀντικρυνοῦ σπιτιοῦ ἀπὸ τὸ παράθυρο.
Ὁ σπιτονοικοκύρης:
— Μάλιστα, ἀλλὰ πρέπει νὰ λάβετε ὑπ' ὄψιν, ὅτι εἰς ἐκεῖνο τὸ σπίτι κάθεται μία ὡραιοτάτη χήρα, ἡ ὁποία στέκει συνήθως πάντοτε εἰς τὴν θύραν....

Ἡ γνώμη τοῦ θαλασσινοῦ

Εἰς μίαν συναναστροφὴν ἕνας κακόφωνος καὶ παράφωνος ἐπέμενε νὰ τραγουδῇ.
Εἷς ἐκ τῆς συναναστραφῆς, βαρυνθεὶς νὰ τὸν ἀκούῃ, λέγει:
— Φουρτούνα ἔχομε πάλι, τὴν *κατακλίδα* τοῦ Ριγολέττου ἀκούω...
Ἕνας ναυτικὸς ἀμέσως ἀπαντᾷ:
— Δὲν εἶνε καταιγίς, μὴ φοβᾶσθε, μικρὴ ἀνεμοταραχὴ εἶνε, μπορεῖ κανεὶς νὰ ξεράσῃ, ἀλλὰ θὰ περάσῃ γλήγορα, μὴ σᾶς μέλει.

Ἡ μεγαλειτέρα ἔκπληξις

Ἠρώτησε κάποιος τὸν φίλον του:
— Ἤθελα νὰ ξεύρω τί πρέπει νὰ κάμω γιὰ νὰ προκαλέσω τὴν μεγαλειτέραν ἔκπληξιν.
Καὶ ὁ φίλος του:
— Θέλεις νὰ σοῦ πῶ; Πήγαινε νὰ πληρώσῃς κανένα ἀπὸ τοὺς πιστωτάς σου. Σὲ βεβαιῶ αὐτὴ θὰ εἶνε ἡ μεγαλειτέρα ἔκπληξις ποῦ μπορεῖς τὰ κάμῃς.

Τὸ λάθος

Ἐκείνη:
— Τὸ λάθος ἦταν ποῦ δὲν ἐπίστευσα ἐκεῖνο ποῦ μοῦ ἔλεγες προτοῦ πανδρευθοῦμε.
Ἐκεῖνος:
— Καὶ τί σοῦ ἔλεγα καὶ δὲν τὸ πίστευες;
Ἐκείνη:
— Μοῦ ἔλεγες πῶς δὲν εἶσαι ἄξιος γιὰ μέ...

Πραγματικότης

— Δὲν εἶνε αὐτὴ ἡ εἰκὼν τοῦ κυρίου καὶ τῆς κυρίας Χ;
— Βέβαια· δὲν βλέπεις καθ' ὅλα ἐκ τοῦ πραγματικοῦ παρμένη. Αὐτὸς κάθεται καὶ αὐτὴ στέκει ὀρθή.

Πυρετὸν ἀκίνδυνον

Ὁ υἱός:
— Πατέρα τί εἶνε σπίρτο ἀσφαλείας;
Ὁ πατὴρ (προσβλέπων εἰς τὴν ἀπομακρυνθεῖσαν σύζυγόν του). Θὰ πῇ, παιδί μου, νὰ παίρνῃ κανεὶς γυναῖκα χωρὶς χέρια.

Σύγχυσις

Συμβαίνουν καὶ στὴν.... Ἀγγλίαν:
Ὁ δικαστὴς ἐρωτᾷ τὸν ἀστυφύλακα:
— Διατί τὸν συνέλαβες τὸν κατηγορούμενον;
Ὁ ἀστυφύλαξ:
— Διότι ἀπεπειράθη νὰ μὲ.... αὐτοκτονήσῃ.

Ἐν τῷ κακουργιοδικείῳ

Ὁ πρόεδρος:
— Λοιπόν, κατηγορούμενε, συνελήφθης, καθ' ἣν ὥραν ἔφευγες εἰς τὴν ἐμφάνισιν τῆς οἰκοδεσποίνης.
Ὁ κατηγορούμενος:
— Τὸ ὁμολογῶ, κύριε πρόεδρε. Εἶμαι ἐξ ἀνατροφῆς καὶ ἐξ ἰδιοσυγκρασίας δειλὸς ἐνώπιον τῶν κυριῶν!

Εἰς κυρίαν μὴ φέρουσαν πάντοτε δίοπτρα:
Ἔσυ και διχως τα γυαλιά, θαρρῶ πῶς βλέπεις πάλι
Καὶ κάποτε φορεῖς γυαλιά, γιὰ νὰ σὲ βλέπουν ἄλλοι.

Ἀτυχία λωποδύτου

Λωποδύτης συλλαμβάνεται ὑπὸ κλητῆρος καὶ προσάγεται εἰς τὸν ὑπαστυνόμον.
— Βρέ, χθὲς τὸ πρωΐ μόλις ἐπάτησες τὸ πόδι σου ἐδῶ καὶ τὸ ἀπόγευμα σὲ συνέλαβον κλέπτοντα. Μὰ εἶνε φοβερὸ αὐτό.
— Ἀλήθεια, φοβερό, κὺρ ὑπαστυνόμε· δὲν μὲ ἄφησαν κἂν νὰ ἰδῶ τὴν Ἀθήνα.

Τρόπος συμβιβασμοῦ

— Ἀπορῶ πῶς κατορθώνεις νὰ συμβιβάζεσαι μὲ ἐκείνη τὴ γυναῖκά σου. Ὅλος ὁ κόσμος τὴν ἔχει πῶς εἶνε διάβολος ξυδᾶτος.
— Καὶ ὅμως, φίλε μου, συμβιβάζομαι μαζύ της περίφημα. Τὸ καλοκαίρι αὐτὴ πηγαίνει εἰς τῆς μητέρας της στὰς Πάτρας, καὶ τὸν χειμῶνά μου ἐγὼ περνῶ στὸ Παρίσι.
Κι' ἔτσι.... συζῶμεν περίφημα!

Ἀριθμητική

Μεταξὺ διδασκάλου καὶ μικροῦ μαθητοῦ:
— Ἑπτὰ καὶ τρία πόσα κάνουν;
— Ἑνδεκα.
— Πρόσεξε καλά!
— Δώδεκα.
— Οὔτε. Γιὰ λογάριασε μήπως κάνουν δέκα;
— Ἄ μπᾶ! πέντε καὶ πέντε κάνουν δέκα.

Ἐν σχολείῳ

Ὁ Διδάσκαλος:
— Γιατί ἡ θάλασσα εἶνε ἁλμυρά;
Ὁ Μαθητής:
— Διότι ἔχει μέσα πολλαὶς σαρδέλλαις.

Κ. Π.

ΟΛΙΓΑ ΑΚΟΜΗ ΠΕΡΙ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΥ

Ο ΠΑΠΠΟΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

Τὸν ἀποθανόντα βασιλέα τῆς Δανίας Χριστιανὸν τὸν Θ' ὠνόμασαν πενθερὸν τῆς Εὐρώπης, ἀλλὰ θὰ ἦτο ὀρθότερον νὰ τὸν ὠνόμαζον πάππον καὶ μάλιστα πρόπαππον αὐτῆς. Διότι καταλείπει ἑβδομήκοντα ἑπτὰ ζῶντας ἀπογόνους. Δηλαδὴ τρεῖς θυγατέρας, τριάκοντα καὶ ἕνα ἐγγόνους ἄρρενας καὶ θήλεις καὶ τεσσαράκοντα δισεγγόνους καὶ τῶν δύο φύλων. Τέκνα τοῦ βασιλέως Χριστιανοῦ εἶνε ὁ διαδεχθεὶς αὐτὸν βασιλεὺς τῆς Δανίας Φρειδερῖκος, ἡ βασίλισσα Ἀλεξάνδρα τῆς Ἀγγλίας, ὁ βασιλεὺς τῆς Ἑλλάδος Γεώργιος, ἡ χήρα αὐτοκράτειρα τῆς Ρωσίας, ἡ δούκισσα Θύρα τῆς Κουμβερλάνδης καὶ ὁ πρίγκηψ Βαλδεμάρ. Ὁ βασιλεὺς Φρειδερῖκος εἶνε πατὴρ ἑπτὰ τέκνων. Τὰ τέκνα ταῦτα εἶνε τὰ ἑξῆς· Ὁ νῦν πρίγκηψ διάδοχος τῆς Δανίας, ὅστις ἐνυμφεύθη τὴν ἀδελφὴν τῆς πριγκηπίσσης διαδόχου τῆς Γερμανίας, ὁ βασιλεὺς τῆς Νορβηγίας Χάκων, ἡ πριγκήπισσα Λουκία, ἡ πριγκήπισσα Ἰγκεβοργ τῆς Σουηδίας, ὁ πρίγκηψ Χαράλδ, ἡ πριγκήπισσα Θύρα καὶ ὁ πρίγκιψ Γουσταῦος. Ὁ βασιλεὺς Φρειδερῖκος ἔχει ἤδη ὀκτὼ τέκνα τῶν τέκνων του. Ἡ βασίλισσα Ἀλεξάνδρα ἔχει τέκνα, τὸν πρίγκηπα τῆς Οὐαλλίας, τὴν δούκισσαν τοῦ Φάϊφ, τὴν βασίλισσαν Μώδην τῆς Νορβηγίας καὶ τὴν ἄγαμον ἔτι πριγκήπισσαν Βικτωρίαν. Ἔχει καὶ ἡ βασίλισσα Ἀλεξάνδρα ὀκτὼ ἐγγόνους. Γεώργιος Α' ὁ βασιλεὺς τῆς Ἑλλάδος ἔχει ἓξ τέκνα ζῶντα καὶ δώδεκα ἐγγόνους. Ἡ χήρα αὐτοκράτειρα τῆς Ρωσίας εἶνε ἡ μήτηρ τοῦ Τσάρου Νικολάου, τοῦ μεγάλου δουκὸς Μιχαήλ, τῆς μεγάλης δουκίσσης Ξενίας καὶ τῆς δουκίσσης τοῦ Ὀλδεμβούργου. Ἔχει ἔνδεκα τέκνα τῶν τέκνων της. Τὸ πέμπτον τέκνον Χριστιανοῦ τοῦ Θ', ἡ δούκισσα Θύρα τῆς Κουμβερλάνδης εἶνε μήτηρ δύο υἱῶν ἀγάμων, τῆς πριγκηπίσσης Μὰξ τῆς Βάδης καὶ τῆς μεγάλης δουκίσσης Ἀλεξάνδρας τοῦ Μεκλεμβούργου Σβέριν. Ἔχει μίαν μόνον ἐγγονήν, τὴν μικρὰν πριγκήπισσαν Μαρίαν τῆς Βάδης. Τέλος ὁ πρίγκηψ Βαλδεμάρ, ὅστις ἐνυμψεύθη τὴν πριγκήπισσαν Μαρίαν τῆς Ὀρλεάνης, θυγατέρα τοῦ δουκὸς τῆς Σάρτρης ἔχει πέντε τέκνα, τέσσαρας υἱοὺς καὶ μίαν θυγατέρα. Εἶνε τὸ μόνον τέκνον Χριστιανοῦ τοῦ Θ', τὸ ὁποῖον δὲν ἀπέκτησεν ἀκόμη τὸν τίτλον τοῦ πάππου, διότι ὁ πρεσβύτερος τῶν υἱῶν του εἶνε μόλις 18 ἐτῶν.

ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Η ΕΥΜΟΡΦΗ ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ

Τ' ἄκουσμα πῶχει ὁ Γιαννακὸς, πῶχ' ὄμορφη γυναῖκα,
τἄκουσαν μὲς τὰ Γιάννενα τἄκουσαν μὲς στὴν πόλι
τἄκουσε κι' ἕνα ἀστρόπουλο καὶ πάει νὰ τὴν πάρῃ.
Στὸν δρόμον ὅπου πήγαινε στὸν δρόμον ποῦ πηγαίνει
Θεὸν ἐπαρακάλαγε, Θεὸν παρακαλοῦσε
Θεέ, νὰ βρῶ τὸ Γιαννακὸ στὸ στρῶμα νὰ κοιμᾶται
Καθὼς ἐπαρακάλαγε ἔτσι πάησε καὶ τὸν ηὗρε·
ξεζώνοτον, ξαρμάτωτον στὸ στρῶμα νὰ κοιμᾶται
—Καλὴ μέρα σου Γιάννη μου!—Καλῶς τὰστροπουλι
Κάτσε νὰ φᾷς, κάτσε νὰ πιῇς, κάτσε νὰ τραγουδήσῃς
—Δὲν ἔρθα γὼ νὰ φάω, νὰ πιῶ, οὔτε νὰ τραγουδήσω
Ἤρθα γιὰ τὸ κεφάλι σου, νὰ πάρω τηνκαλή σου
—Πάρτην μωρὲ ἀστρόπουλο καὶ πορκοπὴ μὴν κάνῃς
Σαράντα ράχες νὰ διαβῇ κι' ἀπὸ νὰ τὴν φιλήσῃς

(Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ κ. Γ. Μασσουρᾶ)

ΤΑ ΜΕΤΑΛΛΕΙΑ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΣΟΛΟΜΩΝΤΟΣ

ΥΠΟ **ΡΑΪΔΕΡ ΧΑΓΓΑΡΔ**

(ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ)

[Εἷς εὐγενὴς Ἄγγλος, ὁ Σὶρ Ἑρρῖκος μετὰ τοῦ φίλου του Γοὺδ, πλοιάρχου τοῦ Βασιλικοῦ ναυτικοῦ, ἀνεχώρησαν ἐξ Ἀγγλίας καὶ μετέβησαν εἰς τὴν νότιον Ἀφρικήν. Τοῦ ταξειδίου ὁ σκοπὸς ἦτο ἡ ἀνεύρεσις τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Σὶρ Ἑρρίκου, ὅστις δυσαρεστηθεὶς πρὸ ἐτῶν μὲ τὸν ἀδελφόν του εὑρίσκετο εἰς τὰ βάθη τῆς Ἀφρικῆς. Ὁ Σὶρ Ἑρρῖκος ἤθελε νὰ τὸν εὕρῃ διὰ νὰ τοῦ ζητήσῃ συγγνώμην, διὰ νὰ ἀγαπήσῃ μὲ αὐτόν. Εἰς τὴν Ἀφρικὴν συνήντησαν τὸν κυνηγὸν ἐλεφάντων Ἄλλαν, ὁ ὁποῖος εἶχεν ἀκούσει ὅτι ὁ ἀδελφὸς τοῦ Σὶρ Ἑρρίκου εἶχεν ἀπέλθει εἰς τὸ ἐσωτερικὸν πρὸς ἀνακάλυψιν τῶν μεταλλείων τοῦ Σολομῶντος, τὰ ὁποῖα ἐθεωροῦντο μυθικά· ὁ Ἄλλαν ὅμως εἶχε τὴν πεποίθησιν, ὅτι δὲν ἐπρόκειτο περὶ μύθου ἀλλὰ περὶ πραγματικότητος. Κάποτε εἰς ἀπόγονος τοῦ περιηγητοῦ Συλβέστρας τῷ εἶχεν ἀφήσει ἕνα χάρτην, χαραγμένον ἀπὸ τὸν περιηγητὴν ἐπὶ τεμαχίου πανίου, διὰ τοῦ αἵματος τοῦ ἰδίου, ὁ ὁποῖος ὑπεδείκνυε τὸν δρόμον ὅστις ἦγεν εἰς τὰ μεταλλεῖα.

Ἀφοῦ ὁ ἀδελφὸς τοῦ Σὶρ Ἑρρίκου διηυθύνθη ἐκεῖ, ἐκεῖ ἔπρεπε νὰ τὸν ἀναζητήσῃ καὶ ἀπεφάσισαν νὰ ἐπιχειρήσωσι τὸ ἐπικίνδυνον καὶ τολμηρὸν ταξείδιον, διὰ μέσου τῶν ἐρήμων ὅπου τοὺς ἀνέμενον παντοειδεῖς περιπέτειαι, τὰ ἄγρια θηρία καὶ ἡ ζέστη τοῦ ἡλίου, ἡ πεῖνα καὶ ἡ δίψα.

Τέλος ὅταν ἐπλησίασαν τὰ ὑψηλὰ καὶ χιονοσκεπῆ ὄρη ὄπισθεν τῶν ὁποίων ἐκρύπτοντο οἱ θησαυροὶ τοῦ Σολομῶντος ὑπέφεραν τρομερὰ ἀπὸ τὸ ψῦχος.

Κοκκολιασμένοι κατώρθωσαν ν' ἀνακαλύψουν ἕνα σπήλαιον ἐντὸς τοῦ ὁποίου εἰσῆλθον καὶ ἐκοιμήθησαν ὁ εἷς ἐπὶ τοῦ ἄλλου προσπαθοῦντες νὰ θερμανθῶσι.

Τὸ πρωὶ ὅταν ἐξύπνησαν ὁ εἷς ἐξ αὐτῶν ὁ Ὀττεντότος Βεντφόγελ εὑρέθη νεκρὸς ἀποθανὼν τὴν νύκτα ἐκ τοῦ ψύχους, χωρὶς νὰ τὸν ἐννοήσουν.

Ὅτε ὅμως ἐξήγαγον τὸ πτῶμα ἔξω τοῦ σπηλαίου καὶ εἰσήρχοντο οὕτω πάλιν ἐντὸς παρετήρησαν μετὰ τρόμου εἰς τὸ βάθος ἕνα ἄλλον ἀποσκελετωμένον νεκρόν.

Τὸ ἀνατριχιαστικὸν αὐτὸ θέαμα τοὺς ἔκαμε νὰ ἐξέλθουν τοῦ σπηλαίου τόσον ταχέως, ὅσον τοὺς ἐπέτρεπον τὰ παγωμένα μέλη των. Μετ' ὀλίγον ὅμως πάλιν εἰσῆλθον ἐντὸς καὶ παρατηρήσαντες τὸ ξηρὸν καὶ ἀποσκελετωμένον ἀνθρώπινον ἐκεῖνο σῶμα κατώρθωσαν ἐκ διαφόρων ἐνδεγμάτων ν' ἀναγνωρίσουν ὅτι ἐκεῖνος ἦτο ὁ γέρω-Συλβέστρας ὁ πρὸ 300 περίπου ἐτῶν ἀποθανὼν ἐκεῖ μέσα ἐκ τοῦ ψόχους ἴσως καὶ διατηρηθεὶς εἰς τὴν κατάστασιν αὐτὴν ἐκ τῆς διαρκοῦς παγωνιᾶς, ἥτις ἐπεκράτει εἰς τὸ σπήλαιον.

Τέλος μετά τινας περιπετείας ἀκόμη εὑρέθησαν αἴφνης ἀντιμέτωποι ἀγρίας φυλῆς, μεθ' ἧς συνῆψαν συνδιάλεξιν καὶ ἥτις ἐνῷ κατ' ἀρχὰς τοὺς ἔλεγεν, ὅτι θὰ τοὺς φονεύσῃ αἴφνης ἐτράπη ἔντρομος εἰς φυγήν. Τοὺς εἶχον φοβίσει τὰ φεύτικα δόντια τοῦ Γοὺδ, ὁ μονύελός του καὶ τὸ λευκὸ δέρμα του· καὶ νομίσαντες ὅτι οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖνοι καὶ πρὸ πάντων ὁ Γοὺδ εἶνε Θεὸς ἢ τοὐλάχιστον ἡμίθεος τοὺς παρέλαβε καὶ ἐν πομπῇ καὶ παρατάξει τοὺς μετέφερεν εἰς τὴν πρωτεύουσαν τοῦ κράτους των, διηγούμενοι συγχρόνως εἰς αὐτοὺς τὴν ἱστορίαν τῆς πατρίδος των, ἐκ τῆς διηγήσεως αὐτῆς καὶ τῆς συνομιλίας, ἥτις ἐγίνετο μετὰ τῶν αὐτοχθόνων καθ' ὁδὸν οἱ περιηγηταὶ ἠννόησαν ὅτι εἰς κάτι ὄρη ποὺ ἐφαίνοντο πρὸς βορρᾶν, ἐκρύπτοντο τὰ μεταλλεῖα τοῦ Σολομῶντος εἰς ἃ ὅμως ἦτο ἀδύνατον νὰ πατήσῃ ἀνθρώπινος ποὺς.

.....

«Δὲν γνωρίζετε σεῖς, ἀλλὰ ἐγὼ γνωρίζω. Οἱ λευκοὶ ὑπῆρξαν πρὶν ὑπάρξετε σεῖς, οἱ ὁποῖοι θὰ ὑπάρχουσιν, ὅταν σεῖς δὲν θὰ ὑπάρχετε πλέον, οἱ ὁποῖοι θὰ σᾶς καταστρέψωσι καὶ θὰ σᾶς καταφάγωσι.

Ναί! ναί! ναί!

Καὶ διατί ἔρχονται οἱ Λευκοί, οἱ τρομεροί, οἱ γνωρίζοντες τὴν μαγείαν καὶ ἔχοντες τόσας ἄλλας γνώσεις; οἱ ἰσχυροὶ καὶ οἱ παντοδύναμοι; Τί εἶνε αὐτὸς ὁ λαμποκοπῶν λίθος ὁ ἀπαστράπτων ἐπὶ τοῦ μετώπου σου, ὦ βασιλεῦ; Τίνος χεῖρες κατεσκεύασαν τὸν σιδηροῦν πλεκτὸν θώρακα, τὸν ὁποῖον φέρεις ἐπὶ τοῦ στήθους σου, ὦ βασιλεῦ; Δὲν γνωρίζεις σύ, ἐγὼ ὅμως γνωρίζω. Ἐγὼ ἡ γραία, ἡ Σοφή, ἐγὼ ἡ Σανοῦζι, ἐγὼ ἡ Μάγισσα!»

Καὶ ἔστρεψε τότε ἡ ἀπαισία γραῖα τὴν κεφαλήν της πρὸς ἡμᾶς.

«Τί ζητεῖτε σεῖς Λευκοὶ ἄνθρωποι οἱ ἐρχόμενοι ἀπὸ τὰ Ἄστρα;

»Ὦ! ναί! ἀπὸ τὰ ἄστρα; Ζητεῖτε τὸν ἀπολολότα; Δὲν θέλετε εὑρεῖ τοῦτον ἐδῶ. Δὲν εὑρίσκεται ἐνταῦθα. Οὐδέποτε ἀπὸ αἰώνων ποῦς Λευκοῦ ἐπάτησεν ἐπὶ τῆς χώρας ταύτης. Οὐδέποτε, ἐκτὸς μίαν φοράν, καὶ ἐνθυμοῦμαι ὅτι ἀνεχώρησεν ἐντεῦθεν, μόνον ὅπως ἀποθάνῃ. Ἔρχεσθε διὰ τοὺς λάμποντας λίθους. Τὸ γνωρίζω, τὸ γνωρίζω. Θὰ εὕρετε τούτους, ὅταν τὸ αἷμα ξηρανθῇ. Ἀλλὰ θὰ ἐπιστρέψητε ἐκεῖ ὁπόθεν ἤλθατε; ἢ θὰ μείνητε μαζύ μου; Χά! χά! χά!

Καὶ σύ, σὺ μὲ τὸ μελανὸν δέρμα καὶ τὸ ὑπερήφανον ἀνάστημα — καὶ μὲ τὸν λιπόσαρκον ὰκτυλόν της, ἔδειξε τὸν Οὐμπόπα — Ποῖος εἶσαι σύ, καὶ τί ζητεῖς; Ὄχι λίθους οἱ ὁποῖοι λάμπουν, οὔτε κίτρινον μέταλλον τὸ ὁποῖον ἀκτινοβολεῖ· ταῦτα, τὰ ἀφήνεις εἰς τοὺς Λευκοὺς ἀνθρώπους τῶν Ἀστέρων. Νομίζω ὅτι ὀσφραίνομαι τὴν ὀσμὴν τοῦ αἵματος τῆς καρδίας σου. Ἀπόβαλε τὴν ζώνην σου . . .

Τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ παραδόξου ἐκείνου ὄντος μετεβλήθησαν τώρα καὶ ἦσαν ὡς συνεστραμμένα. Ἔπεσε κατὰ γῆς καὶ ἀπὸ τὸ στόμα της ἐξήρχοντο ἀφροί. Ἠναγκάσθησαν νὰ τὴν ἀνεγείρουν καὶ τὴν μεταφέρουν ἐντὸς τῆς καλύβης.

Ὁ βασιλεὺς ἠγέρθη τρέμων, καὶ ἔσεισε τὴν χεῖρά του. Στιγμιαίως, τὰ συντάγματα ἤρχισαν νὰ παρελαύνουν καὶ ἐντὸς δέκα λεπτῶν, ἐκτὸς ἡμῶν, τοῦ βασιλέως καί τινων ἀκολούθων, ἡ μεγάλη ἔκτασις ἀφέθη κενή.

— Λευκοί, εἶπε. Μοὶ ἔρχεται εἰς τὸν νοῦν νὰ σᾶς φονεύσω. Ἡ Γαγοὺλ ὡμίλησε παράξενους λόγους. Τί λέγετε;

Ἐγέλασα.—Πρόσεξε βασιλεῦ. Δὲν φονεύει ἡμᾶς κανεὶς εὐκόλως. Εἶδες τὴν τύχην τοῦ βοός. Θέλεις νὰ λάβῃς καὶ σὺ τὴν τύχην του;

Ὁ βασιλεὺς συνωφρυώθη.

— Δὲν εἶνε καλὸν νὰ ἀπειλῇ τις τὸν Βασιλέα.

— Δὲν ἀπειλοῦμεν, λέγομεν τὴν ἀλήθειαν. Δοκίμασον νὰ φονεύσῃς ἡμᾶς, ὦ βασιλεῦ, καὶ θὰ μάθῃς.

Ὁ μέγας ἄγριος ἔθεσε τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ μετώπου καὶ ἐσκέφθη ἐπὶ πολύ.

— Ὑπάγετε ἐν εἰρήνῃ, εἶπεν ἐπὶ τέλους. Ἀπόψε γίνεται ὁ μέγας χορός. Θὰ τὸν ἴδητε. Μὴ φοβεῖσθε μήπως σᾶς δολευθῶ. Αὔριον θὰ σκεφθῶ.

— Καλά, ὦ βασιλεῦ, ἀπήντησα μὲ ἀδιαφορίαν, κατόπιν δὲ συνοδευόμενοι ὑπὸ τοῦ Ἰνφάδος, ἠγέρθημεν καὶ ἐπεστρέψαμεν εἰς τὰς δι' ἡμᾶς προωρισμένας καλύβας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ

Τὸ μαγικὸ κυνῆγι

Ὅταν εἰσήλθομεν εἰς τὴν καλύβην μας, ἐνεύσαμεν εἰς τὸν Ἰνφάδον, νὰ εἰσέλθῃ.

— Θέλομεν, εἶπον πρὸς αὐτόν, νὰ σοὶ ὁμιλήσωμεν.

— Εἴπετε κύριοι.

— Μᾶς φαίνεται ὅτι ὁ βασιλεὺς Τσάλα εἶνε ἄνθρωπος σκληρός.

— Ναί, κύριοί μου. Εἶνε σκληρός. Ἡ χώρα ὅλη κραυγάζει διὰ τὰς σκληρότητάς του. Ἀπόψε θὰ ἴδητε. Ἀπόψε γίνεται τὸ μαγικὸ κυνῆγι. Ὅσοι ὑποπτευθοῦν ὡς μάγοι θὰ φονευθῶσι. Οὐδενὸς ἀνθρώπου ἡ ζωὴ εἶνε ἀσφαλής. Ἂν ὁ βασιλεὺς ὀρέγεται τοῦ ποιμνίου τινός, ἢ τῆς συζύγου τινός, ἢ ἂν φοβῆται τινα μήπως ἐνεργήσῃ ἐπανάστασιν ἐναντίον του, τότε ἡ Γαγούλ, τὴν ὁποίαν εἴδατε, ἢ καμμία ἄλλη ἀπὸ τὰς μοιθητρίας της, θὰ εἴπῃ ὅτι ὁ τάδε εἶνε μάγος καὶ θὰ φονευθῇ. Πολλοὶ θὰ ἀποθάνωσι πρὸ τῆς δύσεως τῆς σελήνης ἀπόψε. Πάντοτε γίνεται τὸ αὐτό. Ἴσως ἀπόψε φονευθῶ καὶ ἐγώ. Ἕως τώρα μὲ ἄφῆκαν νὰ ζῶ διότι εἶμαι ἐπιτήδειος εἰς τὰ πολεμικά, καὶ διότι μὲ ἀγαποῦν οἱ στρατιῶται. Δὲν γνωρίζω ὅμως πόσον χρόνον εἰσέτι θὰ ζήσω. Ἡ χώρα στενάζει διὰ τὰς σκληρότητας τοῦ βασιλέως Τσάλα. Ἐκουράσθη πλέον ἀπὸ τὸ αἷμα τὸ ὁποῖον χύνει διαρκῶς.

— Τότε διατί, ὁ λαὸς δὲν ἐξεγείρεται καὶ δὲν καταρρίπτει τὸν βασιλέα.

— Ὁ βασιλεὺς εἶνε βασιλεύς. Καὶ ἂν ἀκόμη οὗτος φονευθῇ, ὁ Σιράγα θὰ ἀντικαταστήσῃ τοῦτον καὶ ἡ καρδία τοῦ Σιράγα εἶνε περισσότερον μαύρη ἀπὸ τὴν καρδίαν τοῦ Τσάλα τοῦ πατρός του. Ὅταν βασιλεύσῃ ὁ Σιράγα, ὁ ζυγὸς αὐτοῦ ἐφ' ἡμῶν θὰ εἶνε βαρύτερος ἀπὸ τὸν ζυγὸν τοῦ Τσάλα. Ἂν δὲν ἐφονεύετο ὁ Ἰμοτοῦ ἢ ἂν ἔζη ὁ υἱός του Ἰνόζη, ἴσως νὰ ἦσαν τὰ πράγματα διαφορετικά. Καὶ οἱ δύο ὅμως ἀπέθανον.

— Πῶς γνωρίζεις ὅτι ὁ Ἰνόζη ἀπέθανεν; εἶπε μία φωνὴ ὄπισθεν ἡμῶν. Ἐστράφημεν μετ' ἐκπλήξεως διὰ νὰ ἴδωμεν ποῖος ὁ ὁμιλήσας. Ἦτο ὁ Οὐμπόπα.

— Τί ἐννοεῖς μὲ τοῦτο σύ; ἠρώτησεν ὁ Ἰνφάνδος. Ποῖος σοὶ εἶπε νὰ ὁμιλήσῃς;

— Ἄκουσον Ἰνφάνδος, θὰ σοὶ εἴπω μίαν ἱστορίαν. Πρὸ ἐτῶν πολλῶν ὁ βασιλεὺς Ἰμότου ἐφονεύθη ἐντεῦθα καὶ ἡ σύζυγός του ἔφυγε μὲ τὸ παιδίον Ἰνόζι. Ἀληθές;

— Ἀληθές.

— Ἐλέχθη ὅτι ἡ γυνὴ καὶ ὁ υἱός της ἀπέθανον ἐπὶ τῶν ὀρέων. Ἀληθές;

— Ἀληθές.

— Μάθε λοιπόν, ὅτι οὔτε ἡ μήτηρ οὔτε τὸ παιδίον ἀπέθανον.

Διέσχισαν τὰ ὄρη καὶ ὡδηγήθησαν ὑπὸ ξένης φυλῆς διὰ τῆς ἐρήμου πέραν τῶν ἀμμωδῶν ἐκτάσεων αὐτῆς μέχρι τῆς χώρας ὅπου ἀρχίζει καὶ πάλιν τὸ ὕδωρ καὶ τὰ δένδρα τὰ πράσινα.

— Πῶς γνωρίζεις τοῦτο;

— Ἄκουσον. Ἐταξείδευαν καὶ ἐξαξείδευον ἐπ μῆνας ἕως ὅτου ἔφθασαν εἰς τὴν χώραν, ὅπου εὑρίσκεται ὁ λαὸς ὁ καλούμενος Ἀμοζουλοῦ, ὁ ὁποῖος καθὼς καὶ ὁ λαὸς τῶν Κουκουάνων, ζῇ ἀπὸ τὸν πόλεμον. Ἐκεῖ ἔζησαν ἐπὶ πολλὰ ἔτη, ἕως ὅτου τέλος ἡ μήτηρ ἀπέθανε. Τότε ὁ υἱὸς Ἰνόζη, κατέστη καὶ πάλιν πλάνης καὶ ἐπλανήθη εἰς τὴν χώραν τῶν θαυμάτων, ὅπου ζῶσιν οἱ λευκοὶ καὶ ἐκεῖ διαμείνας ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἐξέμαθε τὴν σοφίαν τῶν λευκῶν.

— Ὡραία ἡ ἱστορία σου. εἶπεν ὁ Ἰνφάδος, δυπίστως.

Ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἔζησεν ἐκεῖ ὡς ἐργάτης καὶ ὡς στρατιώτης, ἔχων ὅμως ἐντὸς τῆς καρδιᾶς του ὅλα ὅσα ἡ μήτηρ αὐτοῦ τῷ διηγήθη περὶ τῆς πατρίδος των, καὶ εἰς τὸν νοῦν του ἔκαμνε συνεχῶς σχέδια, πῶς νὰ μετέβαινέ ποτε εἰς τὸν τόπον του, διὰ νὰ ἐπανίδῃ τὸ οἶκον τοῦ πατρός του, προτοῦ ἀποθάνῃ. Ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἔζησε καὶ ἀνέμενε. Τέλος ἐπῆλθεν ὁ καιρός, ὅπως ἔρχεται εἰς ὅλους οἱ ὁποῖοι γνωρίζουσι νὰ τὸν περιμένωσι, καὶ συνήντησε μερικοὺς λευκοὺς ἑτοίμους νὰ ἐπισκεφθῶσι τὴν ἄγνωστον ταύτην χώραν καὶ συνηνώθη μετ' αὐτῶν.

Οἱ λευκοὶ ἐξεκίνησαν καὶ ἤρχισαν νὰ προχωρῶσι ζητοῦντες ἕνα, ὅστις ἀπωλέσθη. Διέσχισαν τὴν πυριφλεγῆ ἔρημον, διέσχισαν τὰ χιονοσκεπῆ ὄρη, καὶ τέλος ἔφθασαν εἰς τὴν χώραν τῶν Κουκουάνων καὶ ἐκεῖ εὗρον σὲ Ἰνφάδο.

— Εἶσαι τρελὸς καὶ ὁμιλεῖς τοιουτοτρόπως, ἀπήντησεν ὁ ἔκπληκτος γηραιὸς στρατιώτης.

— Νομίζεις τοῦτο. Ἀλλὰ ἰδέ, ὦ θεῖε!

Εἶμαι ὁ Ἰνόζη, ὁ νόμιμος βασιλεὺς τῶν Κουκουάνων!

Καὶ μὲ μίαν κίνησιν ὁ Οὐμπόπα ἀπέρριψε τὴν ζώνην του καὶ ἔστη γυμνὸς ἐνώπιόν μας.

— Ἰδέ, εἶπε, τί τοῦτο; καὶ ἔδειξε τὴν εἰκόνα μεγάλου ὄφεως, ἀνεξιτήλως ἐζωγραφισμένην περὶ τὴν ὀσφύν του.

Ὁ Ἰνφάδος παρετήρησε μὲ ὀφθαλμοὺς ὀλανοίκτους πλήρεις βαθυτάτης ἐκπλήξεως. Μεθ' ὃ ἐγονυπέτησε.

— Κόρμ Κόρμ! κατώρθωσε νὰ ἀρθρώσῃ. Εἶνε ὁ υἱὸς τοῦ ἀδελφοῦ μου. Εἶνε ὁ βασιλεύς.

— Δὲν σοὶ τὸ εἶπον θεῖε; Ἐγέρθητι, δὲν εἶμαι εἰσέτι ὁ Βασιλεύς. Μὲ τὴν βοήθειάν σου ὅμως καὶ μὲ τὴν βοήθειαν τῶν γενναίων τούτων λευκῶν, οἱ ὁποῖοι εἶνε φίλοι μου, θὰ γίνω. Εἶχε δίκαιον ἡ γραῖα μάγισσα Γαγοὺλ, λέγουσα ὅτι ἡ χώρα θὰ ποτισθῇ μὲ αἷμα καὶ ὅτι, τὸ αἷμα τὸ ἰδικόν της θὰ ἀναμιχθῇ μὲ τὸ αἷμα τῶν ἄλλων, ἂν ἔχῃ τοιοῦτο καὶ ἂν δύναται νὰ ἀποθάνῃ, διότι αὐτὴ μὲ τοὺς λόγους της ἐφόνευσε τὸν πατέρα μου, καὶ ἔκαμε τὴν μητέρα μου νὰ φύγῃ. Καὶ τώρα Ἰνφάνδο ἔκλεξον. Δέχεσαι νὰ μοὶ δώσῃς τὴν χεῖρά σου καὶ νὰ γίνῃς ἄνθρωπός μου; Δέχεσαι νὰ διαμοιρασθῇς τοὺς κινδύνους οἱ ὁποῖοι κεῖνται ἐνώπιόν μου, καὶ νὰ μὲ βοηθήσῃς νὰ ἀνατρέψω τὸν τύραννον καὶ τὸν δολοφόνον τοῦτον, ἢ δὲν θέλεις; Ἔκλεξον.

Ὁ γέρων ἐστήριξε τὴν κεφαλὴν μεταξὺ τῶν χειρῶν του καὶ ἐσκέφθη. Κατόπιν ἠγέρθη καὶ προχωρῶν πρὸς τὸν Οὐμπόπα ἢ μᾶλλον Ἰνόζη, ἔστη, ἔπειτα ἐγονυπέτησε καὶ ἔλαβε τὴν χεῖρα του.

— Ἰνόζη, νόμιμε βασιλεῦ τῶν Κουκουάνων. Δίδω τὴν χεῖρά μου καὶ μέχρι θανάτου εἶμαι ἄνθρωπός σου. Ὅταν ἦσο βρέφος· σὲ ἐσήκωσα ἐπὶ τῶν γονάτων μου. Τώρα ἡ γηραιά μου χεὶρ θὰ πλήξῃ χάριν σοῦ καὶ χάριν τῆς ἐλευθερίας.

— Καλῶς ἔχει Ἰνφάδος. Ἂν κατακτήσω θὰ γίνῃς ὁ μετ' ἐμὲ μεγαλείτερος ἀνὴρ τοῦ βασιλείου. Ἂν πέσω, θὰ ἀποθάνῃς. Καὶ ὁ θάνατος δὲν εὑρίσκεται μακρὰν ἀπὸ σέ. Ἐγέρθητι θεῖε.

— Καὶ σεῖς, λευκοί, θά με βοηθήσητε; Ἔχω νὰ σᾶς προσφέρω τοὺς λευκοὺς λίθους! Ἂν κατακτήσω καὶ δυνηθῶ νὰ εὕρω τούτους, θὰ ἔχητε τόσους ὅσους δύνασθε νὰ φέρητε μαζύ σας. Σᾶς ἀρκεῖ τοῦτο;

Μετέφρασα εἰς τοὺς ἄλλους τοὺς λόγους του.

— Εἶπε πρὸς αὐτόν, ἀπήντησεν ὁ Σὶρ Ἑρρῖκος, ὅτι κακῶς κρίνει τοὺς Ἄγγλους. Ὁ πλοῦτος εἶνε καλὸς καὶ θὰ λάβωμεν τοῦτον, ὅταν εὑρεθῇ ἔμπροσθέν μας. Δὲν πωλούμεθα ὅμως διὰ τὸν πλοῦτον. Ἐκ μέρους μου εἶπὲ αὐτῷ τὰ ἑξῆς: Μοὶ ἤρεσε πάντοτε ὁ Οὐμπόπα καὶ ὅσον δύναμαι εἰς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην θὰ τὸν βοηθήσω. Θὰ εὐχαριστηθῶ πολὺ νὰ κανονίσω τοὺς λογαριασμούς μου μὲ αὐτὸν τὸν δαίμονα τὸν Τσάλα.

Τί λέγεις σὺ Γοὺδ καὶ σὺ Ἄλλαν;

— Ἐγώ, ἀπήντησεν ὁ Γοὺδ, διὰ νὰ μεταχειρισθῶ τὴν γλῶσσαν τῆς ὑπερβολῆς τὴν ὁποίαν μεταχειρίζονται οἱ ἄνθρωποι τῶν μερῶν τούτων, δύνασαι νὰ εἴπῃς πρὸς αὐτὸν ὅτι ὁ πόλεμος εἶνε καλὸν πρᾶγμα καὶ θερμαίνει τὰς πτυχὰς τῆς καρδίας. Εἶμαι λοιπὸν ὁ ἄνθρωπός του. Ὁ μόνος μου ὅρος εἶνε νὰ μοὶ ἐπιτρέψῃ νὰ φορῶ πανταλόνι.

Μετέφρασα τὰς ἀπαντήσεις ταύτας.

— Πολὺ καλά, φίλοι μου, λέγει ὁ Ἰνόζη, πρῴην Οὐμπόπα, καὶ τί λέγεις σὺ Ἄλλαν; Εἶσαι μαζύ μου καὶ σὺ ὦ κυνηγέ;

Ἐσκέφθη ἐπ' ὀλίγον, ξύων τὴν κεφαλήν.

— Οὐμπόπα ἢ Ἰνόζη, ἀπήντησα. Δὲν μοὶ ἀρέσκουν αἱ ἐπαναστάσεις. Εἶμαι ἄνθρωπος τῆς εἰρήνης καὶ ὀλίγον τι δειλὸς—ἐνταῦθα ὁ Οὐμπόπα ἐγέλασε—ἐξ ἄλλου ὅμως κάμνω ὅ,τι καὶ οἱ φίλοι μου. Ἔμεινες μαζύ μας καὶ ἐφέρθης ὡς ἀνήρ· θὰ σὲ βοηθήσω. Ἐνθυμοῦ ὅμως ὅτι εἶμαι ἔμπορος καὶ ὅτι πρέπει νὰ ζήσω· ὥστε δὲν ἀρνοῦμαι τοὺς ἀδάμαντας τοὺς ὁποίους ὑπόσχεσαι, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν εὑρεθῇς εἰς θέσιν νὰ μᾶς προσφέρῃς τοιούτους Ἕνα ἄλλο πρᾶγμα ἀκόμη. Ἡμεῖς ἤλθομεν ἐνταῦθα διὰ νὰ εὕρωμεν τὸν ἀπολεσθέντα ἀδελφὸν τοῦ Σὶρ Ἑρρίκου. Πρέπει νὰ μᾶς βοηθήσῃς νὰ τὸν εὕρωμεν.

— Θὰ πράξω τοῦτο, ἀπήντησεν ὁ Ἰνόζη. Εἶπὲ Ἰνφάδος, ἐν ὀνόματι τοῦ ὄφεως περὶ τὴν ὀσφύν μου, εἶπὲ τὴν ἀλήθειαν. Γνωρίζεις ἂν λευκὸς ἄνθρωπος ἔθεσε τὸν πόδα του εἰς τὴν χώραν ταύτην;

— Οὐδεὶς ὦ Ἰνόζη.

— Ἂν λευκός τις ἤρχετο ἐδῶ ἢ ἠκούετο ὅτι ἦλθεν ἐδῶ, θὰ τὸ ἐγνώριζες;

— Βεβαίως θὰ τὸ ἐγνώριζον.

— Ἀκούεις Σὶρ Ἑρρῖκε, λέγει ὁ Ἰνόζη δὲν ἦλθεν ἐδῶ.

Ὁ Σὶρ Ἑρρῖκος ἐστέναξε.

— Δὲν θὰ ἦλθε τόσον μακράν, εἶπε. Ὁ πτωχός! Ἐκάμαμεν τόσον δρόμον διὰ τίποτε. Γεννηθήτω τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ.

— Τώρα ἂς κυττάξωμεν τὰς ὑποθέσεις μας, ὑπέλαβον ἐγώ, θέλων νὰ θέσω τέρμα εἰς ὀδυνηρὰν ὁμιλίαν. Παραδέχομαι ὅτι κατὰ θεῖον δικαίωμα εἶσαι βασιλεύς, πῶς ὅμως προτίθεσαι νὰ γείνῃς πραγματικὸς βασιλεύς;

— Δὲν γνωρίζω. Γνωρίζεις σὺ Ἰνφάδο;

— Ἰνόζη, υἱὲ τῆς Ἀστραπῆς, ἀπήντησεν ὁ θεῖος του. Ἀπόψε γίνεται ὁ μέγας χορὸς καὶ τὸ μαγικὸ κυνῆγι. Πολλοὶ ἀπόψε θὰ θεωρηθῶσι μάγοι, καὶ θὰ καταστραφῶσι καὶ εἰς τὰς καρδίας τῶν ἄλλων θὰ εἰσέλθῃ ἡ θλῖψις καὶ ἡ ἀδημονία καὶ ἡ μανία κατὰ τοῦ βασιλέως Τσάλα. Ὅταν ὁ χορὸς τελειώσῃ τότε θὰ ὁμιλήσω εἰς μερικοὺς τῶν μεγάλων ἀρχηγῶν, οἱ ὁποῖοι ἂν συγκατατεθῶσιν εἰς τὰ λεγόμενά μου θὰ ὁμιλήσουν εἰς τὰ συντάγματά των. Θὰ ὁμιλήσω πρὸς τοὺς ἀρχηγοὺς κατὰ πρῶτον ἡσύχως καὶ θὰ τοὺς κάμω νὰ ἴδωσιν ὅτι σὺ εἶσαι ὁ βασιλεύς, καὶ ὑποθέτω ὅτι μέχρι τῆς ἀνατολῆς τῆς αὔριον θὰ ἔχω ὑπὸ τὰς διαταγάς μου εἴκοσι χιλιάδας ἀκόντια. Τώρα πρέπει νὰ ἀπέλθω καὶ νὰ σκεφθῶ καὶ νὰ ἀκούσω καὶ νὰ ἑτοιμασθῶ. Μετὰ τὸν χορόν, ἂν ζῶ εἰσέτι, ἂν ζῶμεν ὅλοι μας, θὰ σᾶς ἴδω ἐνταῦθα καὶ θὰ ὁμιλήσωμεν. Ἂς γίνῃ πόλεμος.

Κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην τῆς συνομιλίας μας, διεκόπημεν ἀπὸ τὴν κραυγὴν ἀγγελιαφόρων ἐλθόντων ἐκ μέρους τοῦ βασιλέως. Προχωρήσαντες πρὸς τὴν θύραν τῆς καλύβης διετάξαμεν νὰ τοὺς ἀφήσουν νὰ εἰσέλθουν καὶ ἀμέσως τρεῖς ἄνδρες εἰσῆλθον. Ἕκαστος τούτων ἔφερε θώρακα καὶ μεγαλοπρεπεῖς πελέκεις.

— Εἶνε δῶρα τοῦ βασιλέως πρὸς τοὺς Λευκοὺς τῶν Ἄστρων, λέγει εἷς κῆρυξ προηγούμενος τῶν ἀπεσταλμένων.

— Εὐχαριστοῦμεν τὸν βασιλέα, ἀπήντησα ἐγώ. Ἀποσυρθῆτε.

Οἱ ἄνθρωποι ἀπῆλθον καὶ ἐξητάσαμεν τοὺς ὁπλισμοὺς ἐκείνους μετὰ μεγάλου ἐνδιαφέροντος. Ἦσαν ἐργασίας θαυμασίας καὶ λεπτότατης.

— Κατασκευάζετε τὰ ὅπλα ταῦτα ἐνταῦθα Ἰνφάδος; ἠρώτησα.

— Ὄχι, τὰ ἔχομεν ἀπὸ τοὺς προπάτοράς μας. Δὲν γνωρίζομεν ποῖος τὰ κατασκεύασεν, μένουν ὅμως ὀλίγιστα. Μόνον οἱ τοῦ βασιλικοῦ αἵματος ὁπλίζονται μὲ ταῦτα. Εἶνε μαγικοὶ θώρακες. Τὰ ἀκόντια δὲν διαπερῶσι τούτους. Καὶ ὁ ἄνθρωπος ὁ ὁποῖος τοὺς φορεῖ εἰς τὸν πόλεμον εἶνε ἀσφαλής. Ὁ βασιλεύς, ἢ πολὺ εὐχαριστημένος ἢ πολὺ φοβισμένος, θὰ εἶνε διὰ νὰ στείλῃ τοιαῦτα δῶρα. Φορέσατέ τα ἀπόψε κύριοί μου.

Τὸ ὑπόλοιπον τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἐπεράσαμεν μὲ ἡσυχίαν, ἀναπαυμένοι καὶ συνομιλοῦντες περὶ τῆς θέσεώς μας. Τέλος ὁ ὥλιες ἔδυσε, αἱ χιλιάδες τῶν πυρῶν τῶν φουρῶν ἤρχισαν νὰ ἀνάπτωνται καὶ νὰ λάμπουν, καὶ διὰ τοῦ σκότους ἠκούομεν τὰ βήματα πολλῶν καὶ τὸν ἦχον ἀπείρων συγκρουομένων δοράτων

Ἦσαν τὰ συντάγματα, τὰ ὁποῖα διηυθύνοντο εἰς τὸ ὡρισμένον μέρος διὰ τὸν μέγαν χορόν. Ἡ σελήνη ἔλαμπε μὲ ἅπασαν αὐτῆς τὴν λαμπρότητα, καὶ ἐνῷ παρετηροῦμεν τὰς ἀκτῖνας της ὁ Ἰνφάδος ἀφίκετο φορῶν τὴν πολεμικὴν αὐτοῦ στολήν, καὶ συνοδευόμενος ἀπὸ φρουρὰν ἐξ εἴκοσι ἀνδρῶν, ὅπως μᾶς ὁδηγήσουν εἰς τὸν χορόν. Κατὰ τὴν σύστασιν αὐτῶν, εἴχομεν ἤδη φορέσει τοὺς πλεκτοὺς θώρακας τοὺς ὁποίους ὁ βασιλεὺς εἶχεν ἀποστείλει πρὸς ἡμᾶς, καὶ εὕρομεν πρὸς ἔκπληξίν μας ὅτι δὲν ἦσαν οὔτε βαρεῖς οὔτε στενόχωροι. Περὶ τὴν ὀσφὺν ἡμῶν εἴχομεν πάντες τοποθετήσει τὸ ρεβόλβερ καὶ εἰς τὰς χεῖρας μας ἐκρατοῦμεν τοὺς πελέκεις.

Οὕτω πως ἐξεκινήσαμεν.

Ὅταν ἐφθάσαμεν εἰς τὸ μέγα Κρουσέλ

τῶν σειομένων πτερῶν καὶ τῶν ὑειδῶν ἀσπίδων των.

Ὁπουδήποτε καὶ ἂν ἐστρέφομεν τὰ βλέμματα, ἐβλέπομεν κατὰ σειρὰν πρόσωπα σκιερὰ ὑπὸ σειρὰς δοράτων.

— Ὅλος ὁ στρατὸς εἶνε ἐδῶ; ἠρώτησα τὸν Ἰνφάδον.

— Ὄχι, ἀπήντησεν οὗτος. Ἀλλὰ μόνον τὸ ἓν τρίτον αὐτοῦ. Τὸ ἓν τρίτον τοῦ στρατοῦ παρευρίσκεται κατ' ἔτος εἰς τὸν χορὸν τοῦτον, ἕτερον τρίτον εἶνε ἔξωθεν παρατεταγμένον, ἐν περιπτώσει ἐκρήξεως ταραχῶν, ὅταν ἀρχίσουν αἱ σφαγαί, δέκα χιλιάδες δὲ στρατοῦ παραμένει περὶ τὴν πόλιν. Τὰ ὑπόλοιπα στρατεύματα μένουν ὡς φρουροὶ εἰς τὰ διάφορα Κράτη.

— Εἶνε πολὺ σιωπηλοί.

— Ἐκεῖνοι ἐπὶ τῶν ὁποίων πλανᾶται τοῦ θανάτου ἡ σκιὰ μένουσι πάντοτε σιωπηλοί, ἦτο ἡ ἀπάντησις τοῦ Ἰνφάδος.

— Θὰ φονευθοῦν πολλοί;

— Πάρα πολλοί.

— Εἰπέ μοι, εὑρισκόμεθα ἡμεῖς εἰς κίνδυνον;

Δὲν γνωρίζω, κύριοί μου. Ἐλπίζω νὰ μὴ διατρέχετε κίνδυνον. Μὴ φαίνεσθε ὅμως τρομαγμένοι. Ἂν ζήσετε τὴν νύκτα ταύτην, ὅλα ἔχουσι καλῶς. Οἱ στρατιῶται ψιθυρίζουν κατὰ τοῦ βασιλέως.

Καθ' ὅλον τοῦτο τὸ διάστημα ἐπροχωροῦμεν σταθερῶς πρὸς τὸ κέντρον τῆς μεγάλης ἐκτάσεως ὅπου εὑρίσκοντο ἐδώλιά τινα. Καὶ ἐνῷ ἐπροχωροῦμεν εἴδομεν ἑτέραν μικρὰν συνοδίαν προερχομένην ἀπὸ τὸ μέρος τῆς βασιλικῆς κατοικίας.

('Ακολουθεῖ.)

Τί εἶνε φιλία

Καὶ αὐτὸς ὁ ὁρισμὸς τῆς φιλίας, τὸν ὁποῖον ἔδωκεν ἕνας Ἄγγλος ἑκατομμυριοῦχος:

— Ἡ φιλία εἶνε ὅ,τι καὶ ἡ ὀμπρέλλα. Ἡ δευτέρα κλείνει ὅταν ἀλλάξουν τὰ μοῦτρα τοῦ οὐρανοῦ. Ἡ πρώτη ὅταν ἀλλάξουν τὰ μοῦτρα τῶν φίλων.

ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΝ ΦΑΡΜΑΚΟΝ

Ὁ περίφημος Γάλλος ναυτικὸς Ἰωάννης Μπὰρ, πολλάκις ἀνδραγαθήσας ἐν ταῖς κατὰ τῶν Ἄγγλων πειρατικαῖς του ἐπιδρομαῖς, ὠδήγει τῷ 1697 τὸν πρίγκηπα Κοντὶ εἰς Πολωνίαν, ἐν συνοδείᾳ ἓξ μόνον πλοίων καὶ μιᾶς φρεγάτας. Διὰ τόσων ὀλίγων ναυτικῶν δυνάμεων κατώρθωσε νὰ διαφύγῃ δεκαεννέα ὅλα ἐχθρικὰ πλοῖα περιπλέοντα ἐν τοῖς βορείοις τῆς Δουνκέρκης ὅπως παρακωλύσωσι τὴν διέλευσίν του. Περὶ τὴν χαραυγὴν συνήντησε δύο ἄλλα ἱστιοπλοοῦντα, καὶ ἐννέα ἄλλα ἠγκυροβολημένα μεταξὺ Μεύσης καὶ Ταμέσεως. Ὁ ἀτρόμητος ναυτίλος διέταξεν εἰς τὰ ὑπ' αὐτὸν πλοῖα νὰ λάβωσιν ἀμυντικὴν στάσιν καὶ ἐξηκολούθησεν ὑπερηφάνως τὴν ὁδόν του. Ὅτε ὁ κίνδυνος παρῆλθε, ὁ πρίγκηψ δὲ Κοντὶ τῷ εἶπε:

— Ἰωάννη Μπὰρ, ἐὰν οἱ Ἄγγλοι ἐπετίθεντο καθ' ἡμῶν, θὰ κατώρθουν πιθανῶς νὰ μᾶς συλλάβουν αἰχμαλώτους.

— Οὐδέποτε, ἀπήντησεν ὁ Ἰωάννης Μπάρ.

— Μὰ τί θὰ ἐκάμνατε;

— Τί θὰ ἔκαμνον; Θὰ ἔθετον τὸ πῦρ εἰς τὸ σκάφος μας καὶ θὰ ἀνετινασσόμεθα εἰς τὸν ἀέρα μᾶλλον παρὰ νὰ αἰχμαλωτισθῶμεν ὑπὸ τῶν ἀσπόνδων ἐχθρῶν μας. Πρὸς τοῦτο ὁ υἱός μου ἵστατο διαρκῶς εἰς τὴν πυριτιδαποθήκην καὶ εἶχε τὴν διαταγὴν νὰ θέσῃ τὸ πῦρ εἰς τὸ πρῶτόν μου σύνθημα.

Ὁ Φραγκίσκος δὲ Κοντὶ ἔφριξε καὶ εἶπεν αὐτῷ:

— Τὸ φάρμακον θὰ ἦτο χειρότερον τῆς νόσου! Σᾶς ἀπαγορεύω νὰ κάμετε χρῆσιν αὐτοῦ ἐφόσον θὰ εὑρίσκωμαι ἐπὶ τῶν σκαφῶν σας.

Ο ΚΟΥΜΠΑΡΑΣ

Τὸ νεκροταφεῖον ἀκόμη εἶνε ἔρημον, διότι ὁ ἥλιος δὲν διέσχισε τὴν ὁμίχλην διὰ νὰ θερμάνῃ καὶ ἀναζωογονήσῃ τὴν Νεκρόπολιν, οὔτε τὸ πλῆθος συνηθροίσθη ἀκόμη διὰ τὸ ἐτήσιον Μνημόσυνον. Ὀλίγοι μόνον τάφοι ἀνοικτοί, κόκκαλα γυμνά, σταυροὶ διεσκορπισμένοι, κρανία ξεσαρκωμένα, ποῦ δείχνουν τὰ λευκὰ δόντια των, παρουσιάζονται κατὰ διαστήματα. Ὁ θάνατος ἀκόμη παραφυλάττει ἐκεῖ, εὑρίσκεται παντοῦ.....

Ἐπὶ μίαν στιγμήν, ὁ ἥλιος λάμπει ἐν ὅλῃ του τῇ μεγαλοπρεπείᾳ. Ἡ Ζωὴ ἀφυπνίζεται καὶ ἑτοιμάζεται ν' ἀναλάβῃ τὴν πάλην μετὰ τοῦ Θανάτου, ὅστις μέχρι τοῦδε ἦτο ὁ ἀπόλυτος μονάρχης τοῦ μέρους. Τὰ σήμαντρα τῆς μικρᾶς Ἐκκλησίας ἀντηχοῦν, ἐνῷ τὰ πτηνὰ πετοῦν εὐθύμως διασταυρούμενα εἰς τὸν ἀέρα. Οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν ἐκεῖ παρευρισκομένων διαστέλλονται, δακρύουν, κἰ ἀκτῖνες ἤδη τοῦ ἡλίου νωχελῶς ἐξαπλοῦνται ἐπὶ τῶν ἐπιταφίων πλακῶν, τῶν κομψῶν μνημείων, τῶν ἀπερρίτων σταυρῶν. Ὁ ἱερὸς ἐκεῖνος περίβολος ἑορτάζει νομίζεις, καὶ ὑπὸ τὴν θερμανθεῖσαν γῆν.

Δὲν ἦτο δυνατὸν καὶ ἡ Μαρία, ἡ ἀτυχὴς ὀρφανή, ἡ ὁποία τακτικῶς κατὰ Κυριακὴν ἐπεσκέπτετο τὸν πτωχικόν, ἀλλὰ πολὺ περιποιημένον τάφον τῆς δυστυχισμένης τῆς μητέρας της, νὰ μὴν ἔλθῃ τὸ Σάββατον ἐκεῖνο. Εἶχεν ἐργασίαν, ἡ ἀτυχὴς ὀρφανὴ κόρη, διότι ἀπὸ αὐτὴν καὶ μόνην ἔζη, ἀλλ' ὅλα τὰ ἀφῆκε κατὰ μέρος, καὶ ἐφρόντισε ν' ἀγοράσῃ τὸ κομψὸν στεφάνι, μὲ τὸ ὁποῖον θὰ ἐστεφάνωνε τὸν ξύλινον σταυρό, ποῦ ἔδειχνε τὸ μέρος εἰς τὸ ὁποῖον εὑρίσκετο θαμμένη ἡ ἀγαπημένη της ἡ μητέρα. Καὶ ἔτρεξε μόνη εἰς τὸ γνωστὸ μονοπάτι διὰ νὰ φθάσῃ τοὺς κοινοὺς τάφους καὶ χύσῃ δάκρυα εὐγνωμοσύνης ἐπάνω εἰς τὸ χῶμα, ποῦ ἐσκέπαζε τὴν μόνην σύντροφον καὶ παρήγορον τῆς ζωῆς της.

Ἐκράτει τὰ πτωχικὰ λουλούδια ποῦ εἶχε κόψει ἀπὸ τὲς γλάστρες τῆς αὐλῆς της καὶ τὸ εὔμορφον στεφάκι ποῦ ἀγόρασε καὶ μὲ τὰ μάτια χαμηλωμένα ἔστρεφε τὴν γωνία ποῦ ἔφερεν εἰς τὸν τάφον.

Ὀλίγοι μόνον τάφοι τὴν ἀπεχώριζον τοῦ ἱεροῦ μέρους, τὸ ὁποῖον περιέκλειεν ὅλον τὸν θησαυρὸν τῆς ἀτυχοῦς ὀρφανῆς. Ἐσήκωσεν ἐν τῷ μεταξὺ τὰ μάτια καὶ ἡτοιμάζετο νὰ σκορπίσῃ ἐπάνω εἰς τὸν προσφιλῆ τάφον τὰ πτωχικὰ λουλούδια, καὶ νὰ στεφανώσῃ τὸν Σταυρόν του, ἀλλ' ἀντὶ σταυροῦ καὶ τάφου συνήντησε σωροὺς χωμάτων καὶ τὸν νεκροθάπτην ὁ ὁποῖος ἀνέσκαπτε τὸν τάφον καὶ ἔρριπτεν ἐκτὸς αὐτοῦ τὰ ὑπὸ τὴν ἀξίνην του συναντώμενα ὀστᾶ.

Ἔμεινεν ἡ ἀτυχὴς ὀρφανὴ ὡς κεραυνόπληκτος. Φρικίασις τὴν συνεκλόνισε καὶ μὲ πνιγμένην ἀπὸ τοὺς λυγμοὺς καὶ τὰ δάκρυα φωνὴν εἶπε πρὸς τὸν ἄκαρδον νεκροθάπτην:

— Μὰ γιατὶ ἔτσι;...

— Γιατί, κορίτσι μου, πέρασαν τὰ τρία χρόνια, καὶ πρέπει νὰ γίνῃ θέσι γι' ἄλλον. Αὐτὸ εἶνε γενικό... Τὸ μνῆμα ἦταν κοινό, δὲν τὸ εἶχες ἀγορασμένο...

— Ἀγορασμένο;...

— Βέβαια! ἔπρεπε νὰ πληρώσετε ἑκατὸν ἐνενῆντα τρεῖς δραχμὰς καὶ εἴκοσι πέντε λεπτὰ διὰ νὰ γίνῃ δικό σας, καὶ τότες δὲν θὰ εἴχαμε δικαίωμα νὰ τὸ πειράξωμε.

— Καὶ τὰ ὀστᾶ αὐτὰ τώρα τί θὰ γίνουν;

— Ἂν θέλετε, κάνετε κιβώτιο καὶ τὰ βάζετε μέσα, καὶ μένουν κοντὰ στὴν ἐκκλησιά· θὰ πληρώνετε μόνο πέντε δραχμὲς τὸ χρόνο στὴν Δημαρχία. Ἂν δὲν κάμετε κιβώτιο, θὰ τὰ ρίξωμε στὸ κοινὸ λάκκο, μαζὶ μὲ τἄλλα.

Ἡ Μαρία δὲν εἶπε λέξιν. Ἔμεινε εἰς τὴν θέσιν της σὰν ἀπολιθωμένη, καὶ ἔβλεπε τὰ ἱερὰ ὀστᾶ τῆς μητρός της ποῦ τὸ ἀδυσώπητο χέρι τοῦ νεκροθάπτου ἐπέτα ἀφελῶς ἐπάνω εἰς τὸν σωρὸ τῶν χωμάτων.

Ἐσκέπτετο, ἡ ἀτυχής, ὅτι ἔχανε πλέον τὴν παρηγορίαν της τὴν ὁποίαν ἀντλοῦσεν ἀπὸ τὸν ἄφωνον ἐκεῖνον τάφον καὶ τὸν πτωχικὸν ξύλινον σταυρόν του, ἐπὶ τοῦ ὁποίου διὰ λευκῶν γραμμάτων ἐσημειώνετο τῷ ὄνομα καὶ ἡ ἡμερομηνία τῆς γεννήσεως καὶ τοῦ θανάτου τῆς γραίας μητρός της.

Δὲν θὰ ἠμποροῦσε πλέον κάθε Κυριακὴν νὰ ρίχνῃ ἐκεῖ ἐπάνω τὰ λουλούδια της, ποῦ μὲ τόσην φροντίδα ἀγόραζεν ἢ ἔκοβεν ἀπὸ τὲς γλάστρες τῆς αὐλῆς της, οὔτε θὰ ἔρριχνε μέσα εἰς τὸ πήλινο λιβανιστῆρι τὸ θυμίαμα ποῦ ἐφρόντιζε ν' ἀγοράζῃ μαζὶ μὲ τὸ δεκάλεπτον κερί, τὸ ὁποῖον ἄναβε πάντα ἐμπρὸς εἰς τὸ Σημεῖο, ἐπάνω εἰς τὸ ὁποῖον ὁ Θεάνθρωπος ἀφῆκε τὴν τελευταίαν του πνοήν, ἐνῷ ὁ καπνὸς τοῦ μοσχολιβάνου τὸν ἔκρυβε, σὰν νὰ τὸν εἶχε σκεπάσει ἕνα στακτερὸ σύννεφον.

Ποῦ θὰ ἔχυνε τώρα τὰ δάκρυά της, τὰ ὁποῖα ἡ γῆ ροφοῦσε καὶ κατέβαζεν ἕως τὰ γυμνὰ τῆς μητέρας κόκκαλα, ποῦ θὰ ἔτριζαν, ἅμα ὡς ἠσθάνοντο τὴν δροσιὰν ἐκείνη, ποῦ ἔβγαινε μέσα ἀπὸ τὰ φυλλοκάρδια τοῦ παιδιοῦ της, τὸ ὁποῖον ἀνεκουφίζετο μὲ τὰ δάκρυα ἐκεῖνα;

— Θὰ κάμω κιβώτιον, εἶπεν ἐπὶ τέλους, μὲ ὕφος σταθερόν, καὶ θὰ φυλάξω ἐκεῖ μέσα τὰ ὀστᾶ. Θὰ ἀγοράσω καὶ τὸν τάφο, μ' ὁποιον τρόπο μὲ φωτίσει ὁ Θεός. Ἡ μητέρα μου δὲν 'μπορεῖ νὰ μείνῃ χωρὶς σταυρὸ καὶ τάφο! Θὰ φροντίσω νὰ γίνουν ὅλα. Διὰ τώρα, σὲ παρακαλῶ, ἂς μὴ παραπέσῃ κανένα κόκκαλο. Αὔριον θὰ φέρω τὸ κιβώτιο γιὰ νὰ τὰ ρίξω μέσα...

Τρία χρόνια ἐπέρασαν ἀπὸ τότε.

Καὶ πάλιν ἡ Θρησκεία, κατὰ τὸ Σάββατον ἐκεῖνο, εἶχε προσκαλέσει τοὺς ζῶντας εἰς κοινὸν ὑπὲρ τῶν Νεκρῶν μνημόσυνον. Ὅπως ὁ Θεμελιωτὴς αὐτῆς, καὶ ἡ Θρησκεία ἐπίσης δημοκρατικῶς θὰ ἐδέετο ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τῶν πλουσίων καὶ τῶν πτωχῶν, τῶν μεγάλων καὶ τῶν μικρῶν, τῶν ἐπιφανῶν καὶ τῶν ἀσήμων.

Οἱ τάφοι εἶνε γεμάτοι ἀπὸ ἄνθη καὶ μεγαλοπρεπῆ στέφανα. Εἷς ἕνα ἀπ' αὐτοὺς γονατιστὴ δέεται καὶ ἡ Μαρία, ἐνῷ τὸν Σταυρόν του κοσμεῖ ὡραῖος στέφανος καὶ τὸ μοσχολίβανον ποῦ σκορπίζει τριγύρω τὴν ὡραίαν του εὐωδίαν, τὸν κρύβει σὰν νὰ τὸν ἔχει σκεπάσει ἕνα στακτερὸ σύννεφο.

Ὅταν πρὸ τριῶν χρόνων, ἡ ἀτυχὴς ὀρφανή, εὑρίσκετο ἐνώπιον ἀνοικτοῦ τάφου, καὶ γεγυμνωμένων ὀστῶν, δὲν ἀπηλπίσθη, δὲν ὠπισθοχώρησεν. Ἐγνώριζε, τὸ ἠσθάνετο, ὅτι εἶχεν ὑπέρτατον καθῆκον νὰ σκεπάσῃ τὰ ἱερὰ ὀστᾶ τῆς μητρός της, ν' ἀποκτήσῃ τάφον πρὸς ἡσυχίαν καὶ ἀνάπαυσίν των!

Καὶ τώρα τὸ κατώρθωσε διὰ πολλῶν κόπων καὶ ἀενάου ἐργασίας. Διότι τὸ ποσὸν τῆς ἐξαγορᾶς τοῦ τάφου δι' αὐτὴν ἦτο περιουσία ὁλόκληρος. Κάθε ἡμέραν ὅμως ἔρριχνε μέσα εἰς τὸν κουμπαρᾶ της-ποῦ ἀγόρασε πρὸ τριῶν ἐτῶν ἀπὸ εἴκοσι λεπτά. Καὶ ἡ ἑκατὸν ἐννενῆντα τρεῖς δραχμές, μὲ τὲς ὁποίες θὰ ἀγόραζε τὴν τελευταία κατοικία τῆς ἀγαπητῆς μητέρας της, συνάχθηκαν καὶ ὁ τάφος ἠγοράσθη καὶ τώρα ἐπάνω εἰς αὐτὸν ἐχύνοντο τὰ θερμὰ δάκρυα τῆς ἀτυχοῦς ὀρφανῆς.

κ. Δημήτριον Κουτσούκαλην. Καλὸν τὸ Μακεδονικὸν ποίημα καὶ τὸ δημοσιεύομεν.

Στὸ Σκαρδάκο

—Ὥρα καλὴ πεντάμορφη γαλανομμάτα κόρη
—«Καλῶς τὸν νέον πῶρχεται, καλῶς τὸ παλικάρι
«Τί θὲς λεβέντη μου ἐδῶ, τί θὲς σταυραετέ μου
Μὴν ἔρχεσαι γιὰ τὴν λευκὴ καὶ πάναγνη παρθένο
Ποῦνε τοῦ ἔθνους μας ἐλπὶς, τῆς λευτεριᾶς καμάρι
ἡ κόρ' ἑνὸς Ἰδανικοῦ 'πὸ κόκκαλ' ἀγιασμένα;
Εἶσαι μικρός, κι' ὁ ἔρως της χίλια μαρτύρια ἔχει
εἶνε ὁ δρόμος της βουνὸ ποῦ χιόνι δὲν τοῦ λείπει
εἶνε τὸ σπῆτί της στοιχειὸ κανεὶς ποῦ δὲν γυρίζει.
Πήγαινε καὶ γιὰ κλίνη σου κάποια ραχοῦλα θᾶχῃς
στρῶμα τὰ μαῦρα τἄνθη μου καὶ δίπλωμα ἀέρα
ἐλεύθερο, παληῶν καιρῶν καὶ δοξασμένων χρόνων.
κάθε ἡμέρ' ἀνάπαυσι κάθε νυχτιὰ τουφέκι
καὶ ἡ ζωή σου δίλημμα τρελλὲ ἐρωτευμένε».
—«Τί λὲς 'Ελληνοπούλα μας, τῆς Πόλις μας γεφῦρι
τί μοῦ θυμίζεις τὴ ζωὴ καὶ δρόμους μὲ θανάτους;
Γιὰ πέ μου τ' εἶνε ἡ ζωὴ κι' ὁ θανατος τί εἶνε;
Εἶν' ἡ ζωὴ μαρτύριο λεβέντες μαραζώνει
Εἶνε ζωὴ ὁ θάνατος στὴν ἄσπιλο παρθένο
Εἶνε γλυκὸ χαμόγελο τῆς ὁλιας μας πατρίδος!
Δὲν ἀψηφῶ τὸ θάνατο! Θάνατος δὲν ὑπάρχει
'Εκεῖ ψηλὰ στοὺς γαλανοὺς καὶ ἄπειρους αἰθέρας
'Εκ' ἔχει τὰ παλάτια της ἡ πάναγνη παρθένος
καὶ γύρω της 'Αθάνατοι π' ἀγγάλιασαν τὴν δόξαν
'Εκεῖ μ' ἕνα φτερούγισμα σπαρταριστὸ καὶ λαῦρο
θὲ νὰ πετάξῃ μὲ χαρὰ ἡ ταπεινὴ ψυχή μου
Ἂν ἴσως τὸ κουφάρι μου Τούρκου Βουλγάροῦ βόλι
τὸ ἐμποδίσῃ νὰ διαβῇ 'στὸ μακρυνό του δρόμο

Δ. Κουτσούκαλης

κ. Χ. ἐνταῦθα.—Ἐλήφθη.

κ. Α. Π. Τρίπολιν. — Θὰ προσπαθήσωμεν νὰ σᾶς εὐχαριστήσωμεν γράφοντες περὶ αὐτοῦ ἐν ἐκτάσει εἰς κανὲν ἀπὸ τὰ προσεχῆ φύλλα.

Θνητὸν, Πάτρας. — Ἐλήφθησαν. Θὰ δημοσιευθοῦν μερικά.

Κογιονάρην, Ἰθάκην.—Εὐχαριστοῦμεν δι' ὅσα κολακευτικὰ γράφετε. Τὸ νέο σχῆμα θὰ τὸ συνειθίσῃ. Ὅλα σχεδὸν τὰ εὐρωπαϊκὰ περιοδικὰ τοῦ εἴδους τοῦ Α.Ο.Δ.Ο. εἰς αὐτὸ τὸ σχῆμα ἐκδίδονται.

κ. Ταδιόπουλον, Ἀλῆ-Τσελεπῆ.—Τὸ δημοσιεύομεν.

Μετὰ τὴν ἐκ Ρουμανίας ἀπέλασιν τῶν Ἑλλήνων

(Ἀφιεροῦται εἰς τοὺς κ. κ. Καντακουζηνόν, Μάνου, Μουρούζην καὶ Λαχοβάρην, Ἕλληνας τὸ γένος, ὑπουργοὺς τῆς Ρουμανίας.)

Ποῦ νἄρχεται 'κεῖν' ἡ βουὴ π' ἀκούετ' ἀπὸ πέρα
μὲ τόσ' ἀντάρα καὶ κακὸ καὶ σκίζει τὸν ἀέρα;
γιατί βογκᾶν τὰ πέλαγα κι' ἀφρίζουν μανιωμένα
γιατί νὰ στέκουν τὰ βουνὰ βουδὰ καὶ μαραμένα;

Νὰ μὴ χτυπᾶν τὴ Βουλγαριά, οἱ σταυραντοί μας πάλι
στὴ χώρα τ' Ἀλεξάνδρου μας, στὴ χώρα τὴ μεγάλη,
ἢ μήπως ἀπὸ τὴν κορφὴ 'ψηλὰ τοῦ Ψηλορρείτη
μᾶς χαιρετᾷ **ἐλεύθερη** μὲ παταρῆες ἡ ΚΡΗΤΗ;

Οὔτε χτυπᾶν τὴ Βουλγαριά, οὔτε γιορτάζ' ἡ Κρήτη
οὔτε ψηλὰ κι' ἀπ' τὴ κορφὴ τοῦ γέρο-Ψηλορρείτη
βροντοφωνοῦν τὴ λευτεριὰ τὰ Κρητικὰ μιλιώνια
σὰν κεῖνα τ' ἀλησμόνητα τὰ περασμένα χρόνια.

Γιὰ τοῦ Χριστοῦ μας τὸ Σταυρό! Γιὰ τὴ Μακεδονία!
Ρουμᾶνοι, Σέρβοι, Βούλγαροι, μαζὶ μὲ τὴν Τουρκία,
τοὺς ἀδελφούς μας σφάζουνε! σᾶν ἄγρια θηρία,
καὶ τώρα μᾶς τοὺς διώχνουνε ἀπὸ τὴ.. Ρουμανία!

Τοὺς διώχνουν οἱ ἀχάριστοι! Τοὺς σφάζουνε οἱ σκῦλοι!
ἐν' ὡς τὰ χθὲς ὡρκίζοντο πῶς θἄνε πάντα φίλοι,
γιατί 'χαρίσαμε σ' αὐτὰ τ' ἀνήμερα θηρία
τὰ Φῶτα... τὸν Πολιτισμὸ... καὶ τὴν 'Ελευθερία.

'Ως πότε, σεῖς, ἀχάριστοι, Μουρούζη, Λαχοβάρη,
Μάνε καὶ Καντακουζηνέ, γόνοι τῶν Τουρκομάχων,
θ' ἀνέχεσθε νὰ μᾶς χτυπᾷ ἡ γενεὰ τῶν Βλάχων;
. . . . . .

Ἂν ξέχασαν οἱ Βούλγαροι, οἱ Σέρβοι καὶ οἱ Ρουμᾶνοι
ἐκείνους! πῶπεσαν νεκροὶ γι' αὐτοὺς στὸ Δραγατσάνι,
ἐμεῖς, τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ! καὶ τὴ... Μακεδονία
ποτὲ δὲ θὰ ξεχάσουμε! ποτέ, ὦ Ρουμανία!!

κ. Στράτον Κυναβιὰν Καλάμας.—Ἐλήφθησαν τὰ «Μανιάτικα ἔθιμα» καὶ θὰ δημοσιευθοῦν εἰς τὸ προσεχές.

Ἡράνθεμον ἐνταῦθα.— Εὐχαριστοῦμεν δι' ὅσα γράφεις διὰ τὸ Α.Ο.Δ.Ο. Ἐνεκδοτά σας ἐλήφθησαν.

κ. Ι. Π. Σταματούλαν Ξυλόκαστρον.—Ἐλήφθη καὶ ἡ νέα ἐσοδεία.

κ. Μαδδοῦραν Ἐνταῦθα.—Περνᾶτε ἀπὸ τὰ γραφεῖα μας ἀπὸ τὰς 5—7 μ. μ.

ΤΟ ΣΑΛΟΝΙ ΤΟΥ Α.Ο.Δ.Ο.

Ὁ Κογιονάρης ἐξ Ἰθάκης ἀπαντᾷ εἰς τὴν ἐρώτησιν τοῦ Κουκκουβίνου ποῖον χωρίον τῆς Ἑλλάδος εἶναι χωλὸν καὶ λέγει τὸ Κουτσοπόδι τοῦ Ἄργους.

ΑΝΤΑΛΛΑΣΣΕΙ ΚΑΡΤ-ΠΟΣΤΑΛ

τὸ Ἡράνθεμον, ὁδὸς Διπύλου 3, ἐπίσης τὸ Ἡράνθεμον ἐρωτᾷ τὸν Κουκκουβῖνον τὸν σοφὸν καὶ ὅλους τοὺς συνδρομητὰς καὶ ἀναγνώστας τοῦ Α.Ο.Δ.Ο. ποία εἶναι ἡ ἀπάντησις εἰς τὴν κάτωθι ἐρώτησιν:

«Ποῖον πρᾶγμα δύναται νὰ φέρῃ εἰς ἕνα μαθητὴν τὴν μεγαλειτέραν χαρὰν καὶ ποιὸ τὴν μεγαλειτέραν λύπην».

Εἰς τὴν εὐφυεστέραν ἀπάντησιν θὰ δώσῃ 10 καλλιτεχνικώτατα κάρτ-ποστάλ.

Ὁ Κουκκουβῖνος ἀναγκάζεται ἕνεκα τῆς σιγῆς τῆς δεσποινίδος «Ναυαγὸς τῆς Ζωῆς» νὰ ἀπαντήσῃ εἰς τὴν ἰδίαν ἐρώτησίν του «ποῖον χωρίον τῆς Ἑλλάδος δὲν γηράσκει ποτέ, προσθέτων ὅτι τὸ χωρίον τοῦτο εἶναι τὰ Νηάτα τοῦ δήμου Ἔλους.

Ὁ Κουκκουβῖνος ἐρωτᾷ τοὺς ἀναγνώστας τοῦ Α.Ο.Δ.Ο. α'. Ποῖος πρῶτος ἐδίδαξε τὴν ἀροτρίωσιν τῆς γῆς καὶ τί εἴδους ἄροτρον μετεχειρίσθη καὶ β'. Ἐπὶ τίνος ποταμοῦ τῆς Ἑλλάδος ὑπῆρχε (πιθανὸν νὰ ὑπάρχῃ καὶ σήμερον ἔτι) ἡ πλέον πρωτότυπος γέφυρα, τῆς ὁποίας τὸ κατάστρωμα κινούμενον ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐπαφῆς πρὸς τὸ ὕδωρ, διεπόρθμευε τοὺς ὁδοιπόρους ἀπὸ ὄχθης εἰς ὄχθην.

ΤΥΠΟΙΣ Π. Α. ΠΕΤΡΑΚΟΥ